

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS76490	ImageGroup:	I8LS76492
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཉི་ཁྲི་དག་ལྷན། nyi khri dag ldan/
Author:	རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། rin chen 'byung gnas zhi ba/
Descriptor:	n/a
Original Publication:	mdo rgyan sbyar ba'i 'grel pa/9
Place:	[s.l.]
Publisher:	zab rgyas gtsug lag dpe tshogs khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

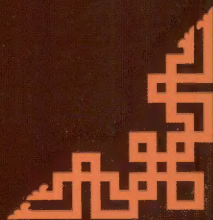
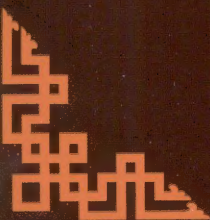
༡༡། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེག་མེའུར་བྱས་པའི་
འབྲེལ་པ་དག་ལྷན་ཞེས་པ་
བརྒྱགས་སོ། །

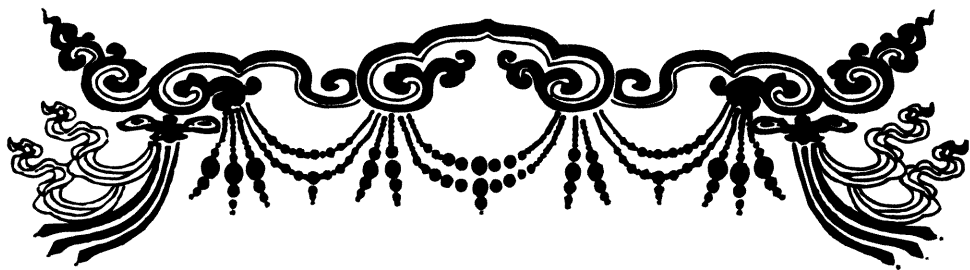
ཉི་ཁྱི་དག་ལྷན།

མཛོན་པ་པོ་རྒྱལ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས།

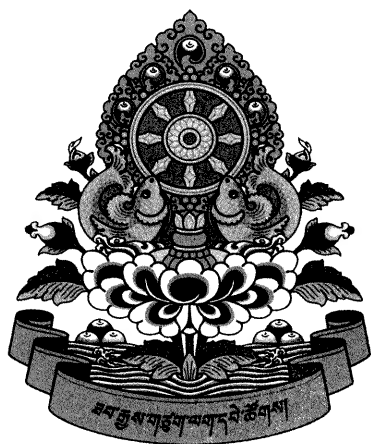
ཟབ་རྒྱས་གཞུག་ལག་དཔེ་ཆོགས་ཁང་གིས་དཔར་ཏུ་བསྐྱན།

༩༩། མཛེན་པར་རྟགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེན་ལེའུར་བྱས་པའི་
འབྲེལ་པ་དག་ལྷན་ཞེས་བ་
བཞུགས་སོ། །

9 མཛེན་པར་རྟགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེན་ལེའུར་བྱས་པའི་

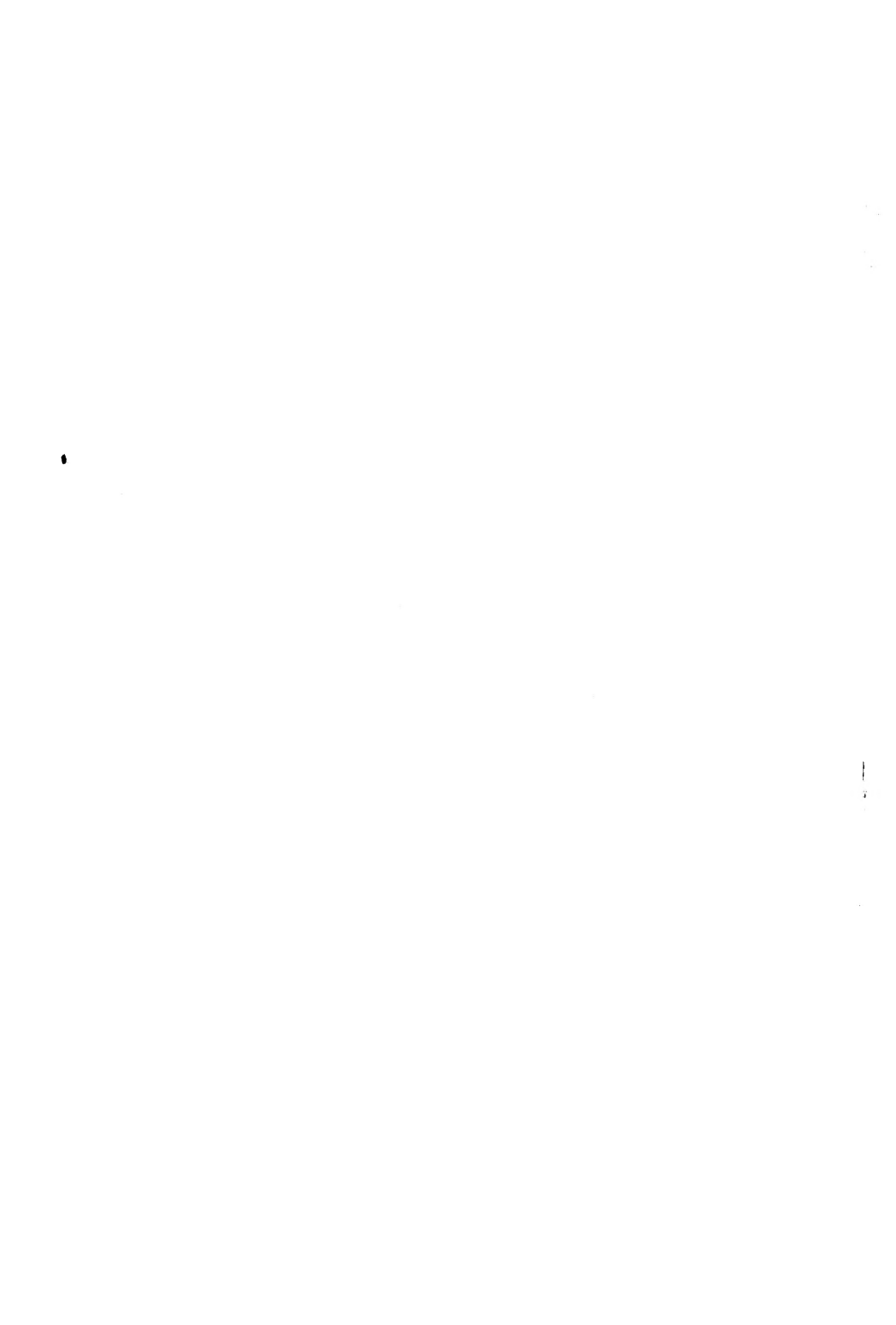
ཉི་ཁྱི་དག་ལྷན།

མཛེན་པ་སོ། སྐོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འཕྱར་གནས།

ཐབ་རྒྱལ་གཞུག་ལག་དཔེ་ཆོགས་ཁར་གིས་དཔར་བྱ་བཞུན།

དཀར་ཆག

སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	2
སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	141
སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	193
སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	208
སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	281
སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	341
སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	343
སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།	347
དཔར་བྱང་སྟོན་ཆིག་	380

མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་
འགྲེལ་བ་དག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས།

སྐབས་དང་པོའི་འབྲེལ་བ་དག་ལྟར།

༡༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ཨ་ཟླ་ས་མ་ཡུ་ལི་ཀླ་ར་ཀླ་རི་ཀླ་བོ་ཉི་ཤུ་མ་ཉི་
 ལྷ་མ། བོད་སྐད་དུ། མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འབྲེལ་
 བ་དག་ལྟར་ཞེས་བྲ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་བ་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །ལོ་མ་མེ་རྟོག་དང་ལྟན་པའི། །ཡོངས་འདུའི་ཤིང་བཞིན་མཆོན་མཆོག་
 གིས། །བསོད་ནམས་སྐྱེ་བརྒྱུན་ནམ་པར་འབྲེས། །ཡན་ལག་བརྒྱུན་པ་རྒྱལ་གྱུར་
 ཅིག །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ། །འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་
 ཡིན། །དེ་ཡི་འབྲེལ་བ་དག་ལྟར་འདི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་བདག་གིས་
 བྱས། །ཁྲོལ་སྡེ་དག་གིས་རྒྱལ་ཡུམ་གྱི། །དོན་ནི་མ་ལུས་མ་བཤོལ་ཞེས། །རབ་རྩ་
 རྱེད་ལས་བདག་གིས་ནི། །རྩ་བར་གཏམ་བཟོད་བཞིན་དུ་ཤེས། །གང་ཕྱིར་དོན་
 ཉམས་དེ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་ངེས་པར་སྒོ་དམན་ཡང་། །མགོན་པོས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པས་ན། །འདི་དོན་བསྟན་ཕྱིར་བཅུམས་པ་ཡིན། །བཙུག་ལྟར་འདས་མ་
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བཞེད་ནས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཡང་
 སྒྲ་མར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་དང་པོར།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་
 མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཁྲོལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་
 གྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྟར་
 བས་སྐབ་རྣམས་སྐྱ་ཆོགས་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀྱན་མཁུན་པ། །སངས་

རྒྱལ་ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཡུམ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་ཕྱག་འཆའ་བར་མཛད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཞེས་སྒྲོས་བས་ནི་འདིར་རང་
སངས་རྒྱལ་ཀྱང་གཟུང་སྟེ། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཞེས་ཚིམ་རྣམས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་རྣམས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པར་འོས་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་དོན་ཏེ། གང་འཛིག་
ཏེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མར་གྱུར་པ་དང་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་དབྱེ་བས། གང་དང་ཡང་དག་ལྷན་པས་སྐབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་
སོ། །སྒྲ་ཚོགས་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ནི་ཚོས་
འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་མཐུན་པའི་ལོ། །འདིའི་ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདི་འི་ལྷ་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འགྱུར་
ཞེ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཡང་འཛིག་
ཏེན་གྱི་པན་པ་ཆེན་པོ་འདོགས་པ་དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་ནམ་ཞེས་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་རི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་ཐག་པ་མེད་པའི་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་མ་
བསྐྱེད་ཅིང་མ་གསོས་པ་དེ་སྐད་དུ་དེ་དག་གིས་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་ན་སྐྱེད་པ་དང་གསོ་བ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་འདི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཡུམ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ། །རིགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་གཅིག་གི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་
ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་འདིར་སྤྱད་རྣམས་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་དག་གི་ཚོགས་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་
གིས་འདི་དེ་དག་གི་ཡང་ཡུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བྱ་
དང་ལྟན་པའི་ཆུང་མ་དེ་ནི་བྱའི་ཡང་ཆུང་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོགས་དང་ལྟན་ཞེས་
བྱ་བའི་ལྟན་པའི་དོན་ནི་འདིར་ལྟན་ཅིག་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་ཚོགས་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་
ལ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདིག་ཉེན་གྱི་སྒྲ་མའོ། །སངས་རྒྱས་
ནི་སྒྲ་མ་དམ་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ནི་ཡུམ་མོ། །དེས་ན་དེ་ནི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་
ཡང་སྒྲ་མའོ། །དེས་ན་དེ་ལ་སྤྱད་འཆལ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་མདོ་ཀུན་ལས་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་ན་དེ་ཡང་འདི་ཚུམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །སྒྲིན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་
གང་། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོ་དང་ལྟན་པས་རྟོགས་
འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་སྤྱོད་ཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ནི། །མདོ་དོན་ཐུན་པ་ལས་
བཞག་ནས། །བདེ་སྤྱད་ཏུ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ། །ཞེས་པ་ཚུམ་པའི་
དགོས་པ་ཡིན། །

རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་
དམ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྐྱེས་པ་ཀུན་གྱི་བྱི་མེད་པ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་
ཐོབ། རིན་ཆེན་སྟོད་ནི་བྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རི་ལྟར་ལམ་དུ་འགྱུར། །བརྒྱལ་བར་བྱ་བས་ལམ་ཡིན་
གྱི། ཆོལ་བར་བྱེད་པས་ན་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་
གང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་འདི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་མཆོན་བར་བྱེད་པས་
ན་མདོའོ། །འདིར་སྒྲོ་ལྟན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་ནི་མདོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །

བསྟན་བཅས་འདི་ལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་
སོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའོ། །འདིས་ནི་རྩོམ་པའི་གཙུག་པོའི་དགོས་པ་
བསྟན་ཏེ། མདོ་འདིའི་དོན་བསྟན་བཅས་འདི་ལས་ངེས་པར་བརྩུང་སྟེ། དུན་པ་ལ་
བཞག་པའོ། ཆོས་ནི་འདིར་མདོ་ཉིད་དོ། །སྟོད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་བཅུ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྐྱེན་པ་དང་། ཉན་དང་སྒྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་ནི་
ཁ་ཉོན་དང་། །སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྟེ། སྟོད་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་
ནི། །བསོད་ནམས་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བདེ་སྐྱེས་
ཏུ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི། རིས་སུ་སྐྱབས་ཤིག་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཏེ་རིས་
སུ་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ནས་མདོ་མ་ལུས་པ་འདི་ལས་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཅི་ན། ཤེས་རབ་པ་

རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །དངོས་པོ་དམ་པ་ཤེས་
པས་ན་ཤེས་རབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ལ་པ་
རོལ་ཡང་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ལོ། །ཕྱིན་པས་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའོ། །

གང་གི་པ་རོལ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དག་པའི་ལོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་
མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། །དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དག་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་
ལུས་པར་བསྟན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །མ་ལུས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་
དེ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད། །རྣམ་མཁྱེན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅི་མོར་ཕྱིན་དང་
མཐར་གྱིས་པ། །སྤྲད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་
སྦྱ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །

རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་
པའོ། །རྟོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱགས་པ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་
པའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། ཨི་ནའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་
རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཅེ་མོར་བྱིན་པ་ནི་ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ལོ། །མཐར་གྱིས་ནི་རིམ་གྱིས་པ་ལོ། །དེ་དང་
ལྟན་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པ་ལོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་སྦྲར་ཏེ། ཅེ་
མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པ་ལོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་རི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལོ་
འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་
འདི་དག་གོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ལེ་ལུ་བརྒྱད་པོ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་
རྣམ་བཞི་དང་། །སྦྱབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་
བྱ་བ་དང་། །ཆོགས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །སྦྱབ་པའི་
རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །གདམས་ངག་དང་། །དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་དང་། །སྦྱབ་པའི་རྟོན་དང་། །སྦྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། །སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་དང་། །གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ་དང་། །འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་དང་། །ཆོགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་དང་།
དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱབ་པ་སྟེ། །དེ་རྣམས་ནི་སྦྱབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྦྱབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་

དང་། །འདི་དང་གཞན་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་
བའི་ལམ། །བྱེད་བ་དང་ནི་མོས་བ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀའ་དང་
བསྐྱུགས་བ་དང་། །བསྟོད་དང་རྗེས་སྤྱི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྒྲ་
མེད་དག། །སྤྱབ་དང་ཁིན་ཏུ་དག་བ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོམ་བའི་
ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་
དེ་འབྲས་བཤད། །

མོག་མོག་པོར་བྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེ་
བ་དང་། །བསྟོམ་བའི་ལམ་གྱིས་བྱེད་བ་དང་། །མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། །བསྟོད་
བ་དང་། །བཀའ་བ་དང་། །བསྐྱུགས་བ་དང་། །བསྟོད་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། །རྗེས་སྤྱི་
ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། །མངོན་བར་སྤྱབ་བ་དང་། །ཁིན་ཏུ་དག་བ་ཞེས་བྱ་
བ་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་བས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་
ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཚུགས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་
མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འབྲས་
ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། །

འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་བ་དང་། །ཕྱང་ན་ལས་འདས་བ་ལ་མི་གནས་བ་དང་།

ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་
བའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། སྦྱར་བ་དང་། དེའི་མཉམ་བ་ཉིད་དང་།
མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ཤེས་བ་ཉིད་
དོ། །

རྣམ་པར་སྦྱར་དང་བཅས་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཆོན་ཉིད་
བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། །སྟོབ་བ་བྱིར་མི་ཕྱོག་
བའི་ཆོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་ཐུན་མེད་
བ་ཡི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་ཤིང་གསལ་བ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་
བཅས་བ་ཡིན། །

རྣམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོན་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་།
ཐར་བའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བ་དང་། ངེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བ་དང་། སྟོབ་
བ་བྱིར་མི་ཕྱོག་བའི་ཆོགས་དང་། སྲིད་བ་དང་ཞི་བ་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་བ་སྟེ། དངོས་པོ་བཅུ་
གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཤིང་གསལ་བར་ཤིང་གསལ་བའོ། །

དེ་ཡི་ཉགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གཞན་བ་
དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྟོམ་བ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་
ལ། །རྣམ་པར་ཤིང་གསལ་བ་རྣམ་པ་ཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་
ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན། །ལོག་པར་སྦྱབ་དང་བཅས་བ་
ནི། །རྩེ་མོའི་མངོན་ཤིང་གསལ།

རྟགས་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་
པ་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལོག་པར་
སྐྱབ་པ་དག་སྟེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །

མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཟུ་

ནི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། རེས་སུ་བཅ་པ་བྱུག་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་ཆོས་བཟུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །

སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཚུབ་པ། །མཆན་ཉིད་
གྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །

རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྟོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱལ་དང་རྣམ་
གསུམ་དག །ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་
ཡང་དག་བརྟོན། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐལ་
པའི་སྐྱེ་དང་། དེའི་མཛད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དང་
པོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་ཡིད་དང་འདོད་པ་སྟེ།
འདི་ལྟར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་། འགྲོ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་
ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་
གཟུང་དོ། །དེས་ན་དེའི་མཆོན་ཉིད།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྟེར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། །འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །གང་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་འདི་ཉིད་དེ། དེ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །རང་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་པ་རོལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཕན་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུན་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་
སྟེ། ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཏུའོ། །དེའི་སྤྱིར་ནི་དེའི་དོན་ནམ་དེའི་ཆེད་
ཏུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་ཏུ། །བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ས་བརྗོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
འདི་ཉིད་བཞིན་དུ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས་མ་འདས་པ་འདི་ནི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །འོ་ན་མདོ་དེ་ལས་ནི་སྐྱེང་གཞིའི་གཞུང་པོར་ནས་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་བཞིས་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡང་བདག་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་
མང་པོར་བྱེ་ནས། རབ་དུ་མང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་
པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། དེས་ན་འདི་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་
ན། དེའི་བྱིར།

དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ཡང་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཆོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དེ། ཆོག་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
ཆེད་དུ་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་
འདོད་ཀྱི་རང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་འདོད་པ་ནི་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་འདོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེང་གཞི་ལྟ་བུ་
པོར་ནས་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་
 ཏོ། །རྒྱས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྦྱིན་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་ཐབས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །གཞན་གྱི་
 དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཐབས་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
 རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་བར་དེ་དག་མི་འབྲུབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་མདོ་དང་རྒྱས་པའི་
 སློན་ས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ཏུ་མདོ་དང་རྒྱས་པའི་
 སློན་ས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷག་
 མ་མེད་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བར་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དོན་རྒྱས་པ་ནི་སེར་སྣ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
 སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འདིར་རིགས་ལ་གྲགས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མདོ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་ནས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩྭ་བ་མེ། །གཉེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་

མཚོ། །དེ་ནི་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་
སྒྲ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞེན་བ་བཀོད་མའི་རྩ་དང་
ནི། །སྒྲ་སྒྲན་རྩ་བོ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དོ་ནི་རི་སྒྲན་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ལ་གསུམ་པའི་
ཆོག་བསྟན་ཏོ། །བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་
ལ་གསུམ་པའི་མང་པོའི་ཆོག་བསྟན་ཏོ། །འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་སྟེ།
ཆོག་དྲུག་གི་མཐར་གསུམ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ས་དང་། །གསེར་དང་། །ཆེ་བ་ལ་
སོགས་བ་དང་འདྲ་སྟེ། །འདིར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་བ་ནི། །བསམ་བ་སྒྲོར་དང་ལྷག་
བསམ་དང་། །པ་རོལ་བྱིན་དྲུག་ཆད་མེད་དག །མདོན་པར་ཤེས་དང་བསྐྱེད་དོས་
དང་། །སོ་སོ་རིག་སྟོན་ཆོག་ས་དག་དང་། །བྱང་རྩལ་སྤྱོད་ས་མཐུན་ཞི་གནས་
སྤྱོད་ས། །གཟུངས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བསྐྱོད་གཅིག་ལམ་དང་
ཐབས་མཁས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་ལས་གཞན་བ་ནི་གྲོགས་འདི་དག་དང་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ལྟན་བ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་བ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་མི་
ཟད་བ་བརྒྱད་ཅུ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་
འགྲེལ་ཏོ་ཞེས་མཁས་པས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ནི་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་མི་
ཟད་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བ་མི་ཟད་བ་ཞེས་བཛོད་དོ། །ལྷག་མའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་
མི་ཟད་བ་ནི་གཅིག་ཤུའི་མ་ཡིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་བསམ་བ་དང་སྒྲོར་བ་ལ་སོགས་

པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དུས་མངའ་དུས་མཚེ་དུས་
ལག་བ། །སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལག་རྒྱུ་མཚོ། །བཅུ་ཆེན་གཉིས་པའི་ཐ་དད་
ཀྱིས། །མི་ཟད་བརྒྱད་ཅུ་དེ་དག་ཡིན། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནི་ས་དང་
འབྲ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་ཆོག་ལ་འཕེལ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལ་
གནས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་
པའོ། །སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འདོད་པའོ། །དེ་
ཉིད་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་དེ་དང་པོ་གྲོགས་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ལྷག་མ་ནི་
གྲོགས་དང་བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བསམ་པ་ལ་སོགས་
པས་ནི་གྲོགས་བསྟན་ཏོ། །བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་དང་འབྲ་སྟེ།
འགྱུར་བ་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འོ། །

གནས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་པ་དང་། འདུན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསམ་
པས་གནས་པའོ། །མི་གནས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་མི་གནས་པ་དང་། གནས་
པར་བྱེད་པ་དང་གནས་པའི་གཞི་མི་དམིགས་པས་སོ། །སྤྱིར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆེ་

བ་ཡར་གྱི་ངོ་ཆེས་བ་དང་འབྲས་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཤད་པའི་རིམ་བས་སོ། །གནས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམས་ལ་གནས་ནས་
སོ། །ཡར་གྱི་ངོ་ནི་བློ་བ་ཉི་བར་གཞག་བ་ལ་སོགས་བ་ནས་བཏང་སྟོམས་ཆེན་
པོའི་བར་དུ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །

སྤྱོད་བ་ནི་གོམས་བའོ། །དེ་ཡང་སྟེ་བ་དང་འཕེལ་བ་སྟེ། ཡར་གྱི་ངོ་འཕྲུ་བ་
ཆོས་བ་བཞིན་ནོ། །བྱད་བར་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་བ་ནི་ལྷག་པའི་
བསམ་བའོ། །དེ་དང་ལྡན་བ་ནི་མེ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་
མེ་བཞིན་དུ་བྱད་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་ཆོས་བྱད་བར་ཅན་འདོད་བས་ལྷག་
པའི་བསམ་བ་མཆོན་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་དུག་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དུག་ཏུ་བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནམ་
བ་ལྟར་བརྗོད་དེ། རིགས་ཉིད་དང་། སྟོན་ལམ་ཉིད་དང་། བསམ་བ་ཉིད་དང་།
དངོས་པོ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རིགས་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་ཉིད་གང་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ།
སྤྱོད་རྗེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཏོད་པར་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེ་མི་སྟོམ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་དུ་

ལེན་པ་དང་། ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱབ་པར་སྒོ་བ་སྟེ། གོ་
རིམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གིལ་
གྱིས་མཐོན་ཏེ། སེམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་དང་། རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་
གཏེར་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏེ། ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་
ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་རིལ་སོགས་པའོ། །བཟོད་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་འབྲས་སྟེ། ཉམ་ང་བ་འབྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དོ་རྩེ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་མི་
ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་
འབྲས་ལྟེ། གཡེང་བས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམས་པར་གཡེང་བའི་སེམས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་
པ་ནི་སྤྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །

ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་མཛའ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་ལྟེ། གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་
མེད་པ་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་
དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དག་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དེ་དག་བདེ་བ་
སྐྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གོང་དང་འོག་ཏུ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཟོད་པར་འདོད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་སྦྱར་རྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
ཅན་ལ་རྩེས་སུ་བཅེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱི་མར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
འདིར་ཆོག་གསུམ་གྱིས་ནི་ཆད་མེད་པ་རྣམས་བསྟན་ལ། ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་

དེའི་འབྲས་བུའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་
འབྲས་སྟེ། རི་ལྷར་མོས་པ་བཞིན་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱོར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་
རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་གསུངས་སོ། །

འདིར་གནས་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེ་རིང་བར་གནས་པར་འདོད་
པའོ། །གང་དང་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བསྐྱ་
བའི་དངོས་པོ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཉི་མ་དང་འབྲས་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྐྱན་
པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བཞིས་གསུངས་
སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས་ན་
བསྐྱ་བའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཐབས་ཏེ། སྤྲོན་པ་དང་། སྤྲོན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རོན་
སྤྱོད་པ་དང་། རོན་མཐུན་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲོན་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། བ་རོལ་
ཏུ་སྤྲོན་པ་བྱུག་སྤྲོན་པའོ། །མི་ཟད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ས་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པས་སོ། །སྤྲོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་དེ་ཟེའི་དབྱངས་སྤྲོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་
བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྲོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་གསུངས་
ཏེ། འདི་ལྷར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་སོ་སོ་

ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཚེས་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་
པའི་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པའོ། །དེ་ལ་ཚེས་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རོན་ནི་དེ་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དོ། །དེས་པའི་ཆིག་ནི་དེ་དག་གི་དེས་པའི་ཆིག་གོ། །

སྟོབས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །ཚེས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་
ཏེ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚེས་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་གིས་གསུངས་སོ། །འདིར་
ཡང་སྟོབ་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་
སོ། །འདི་ཉིད་འདིའི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ནི་དཔེ་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་བསྐྱུས་པར་
བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་དང་རོན་དང་དེས་པའི་ཆིག་ལ་ཡང་བསྐྱུས་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིར་ཚེས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །

འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཅིག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། འདྲིན་
པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་

བཤོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་བས་ཏེ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
དག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། དེའི་མཐའ་ནི་ཅེ་མོ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངས་པའི་
ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །

ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་བཞེས་བསྐྱས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་པ་ཅུ་མ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ།
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་མང་སོས་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་རྒྱལ་
པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་མི་བ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་
ཀྱས་སྦྱེས་བྱ་དག་ལས་ལོག་པར་མི་གཏོང་སྟེ། རྟོན་པའི་ལྷགས་ཀྱས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་ཡང་དེ་དང་འབྲལོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོག་གཉིས་དང་ངེས་པ་དང་ལན་གྱི་ཆོག་གཉིས་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། རོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲུལ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་པལ་པའི་སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་གྲང་གུས་པར་ཉན་པར་བྱེད་དཀོ། །

གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྦྱིན་པར་
བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་སོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པས་བྱུང་བ་སྟེ། རིགས་པས་མཆོན་མ་དང་ལྟན་
པའོ། །དེས་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི། གང་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་ནི་
མཆོག་ཏུ་ཆོད་མར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ཉོན་གྱི།
བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་གཞིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་པ་
འདི་གཉིས་ནི་ཁུས་པ་དང་ལན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་བཙུང་
ལྟན་འདས་གྱིས་འདི་ནི་དེས་པར་མཛད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཉོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་
མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཁུ་བ་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ཏེ། ལན་བཀའ་སྒྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་
དང་ལྟན་པ་ནི་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མང་པོའི་
མཛོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་དགུས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོག་བདུན་གྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ནི་
དེ་ལྟ་བུའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོག་བརྒྱད་པས་ནི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསྟན་ཏེ། གསུམ་
པོ་དེས་ནི་བསོད་ནམས་བསྟན་ནོ། །དགུ་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསྟན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ལྟན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་

ཐག་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་གྱི་མཆན་
ཉིད་དོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་བསྟན་ཏོ། །

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེ་ཆག་ཏུ་བྱེར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་འདས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བལྟ་བར་འདོད་པའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
གི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་འབྲས་བུའོ། །འདི་ལ་ཆུ་ཡོད་པས་ན་
ཆུ་སྟེ། ལྟན་པའི་དོན་ལ་ཨ་ཁྱེན་དུ་བྱའོ། །བཀོད་མ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆུ་ཡང་ཡིན་པས་
བཀོད་མའི་ཆུའོ། །གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་བཀོད་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆུ་སྟེ།
ཞིང་མི་ཟད་པར་འཛིན་པ་དང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་
དང་དོན་འཛིན་ཅིང་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སྟོང་གི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཆོས་བཤད་པ་དང་ལྟན་པ་
ནི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟན་པ་
ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་བསྟན་པ་དང་
བཤད་པའི་ཆོག་གཉིས་གསུངས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །འདིར་
ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་ནི་འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་
བའོ། །ཚུ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུ་རྒྱན་ནོ། །

བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཁྲུང་གི་རྒྱན་དང་འབྲས་སྟེ། མི་སྦྲེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོན་པ་
གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
པ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོང་
བ་དང་། འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ལ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ནི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞན་ཐམས་
ཅད་ནི་དེའི་འབྲས་བུའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྦྱོན་ལྟ་བུ་སྟེ་རི་ལྷུང་
སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཕྲོར་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། དགའ་ལྟན་གྱི་
གནས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱལ་བ་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་
ཙ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །

ད་ནི་གདམས་ངག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་
པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་མན་ངག་ཉི་བར་

གདམས་བཤོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩ་སྟེ།

སྐབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་
མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་། །སྐྱུན་ལྡན་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་
མཐོང་ལམ་དང་། །བསྐྱོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩ་ཡི་
བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབ་པ་ནི་སྦྱོད་བཤོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟེ། སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་སྐད་
དུ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་པན་ཡོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱིན་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཁུས་པ་དང་ལན་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་པར་
གཡེང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྩའི་གཉེན་པོ་ཤོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
འདིར་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ནི།

དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དང་། །སྦྱོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་འདེབས་
དང་། །གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་དང་། །རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་དང་། །མིང་ནི་རི་
བཞིན་དོན་དང་ནི། །དོན་ནི་རི་བཞིན་མིང་ལ་ཞེ་ན། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་
རྟོག་གང་། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྩར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་

པའི་གཉེན་པོར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །དངོས་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་མི་
དམིགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ནི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་སྟོང་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །རང་བཞིན་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་དེས་སྟོང་བ་སྟེ། དེས་ན་དེ་
དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནི་མེད་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འདིའི་གཉེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་
བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའོ། །

རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །གང་
རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྤང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་རོ། །དང་སོས་གཉིས་པ་སྟོང་ཞིང་བྲལ་བ་དེ་ནི་
ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་སྟེ། རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇུག་པའི་སྐབས་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་པའི་རོ་བོ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རོ་བོ་
 དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

དེ་བས་ན་འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་
 བེ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 པའོ། །གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། དེས་སྟོང་བ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་རྟག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་
 གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་གཉེན་པོར་
 གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །

གལ་ཏེ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཐ་དང་བ་ཉིད་
 དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དང་བ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེ་བཤོ། །ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 སོ། །འདིར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྐྱར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ལྟངས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། མཆན་
 ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། རབ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། མིང་ནི་དོན་གྱིས་སྟངས་པའི་མིང་ཅམ་མོ། །ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་གཉེན་པོར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགག། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན།
 རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
 མིང་ཅམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཤམ་ཞེས་བཤོ། །འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་མིང་གི་དོན་དངོས་
 བོ་ལ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་མིང་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་འདི་
 ལྟར་མིང་བཅོས་མ་ལས་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་གསུངས་ཏེ། བཅོས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ཅམ་མོ། །ཆོས་སོ་སོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ལཱོ། །བཅོས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ལ་བརྟེན་པཱོ། །དེ་དག་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོས་སོ། །བརྟགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བརྟགས་བ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དེའི་
དོན་མེད་བས་སྒྲོ་བྱར་དུ་མིང་དུ་ཐ་སྙད་བརྟགས་བ་སྟེ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མིང་དོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲུར་ཏེ་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ལ་ཞེན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔམས་མིང་དེ་དག་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་སོ། །མིང་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟོན་པཱོ། །མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་
དམིགས་བ་སྟེ། མིང་གི་དོན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གི་བརྟེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་དངོས་པོ་མི་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་ལ་མི་
སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་ནི་ཉེ་བར་སྤྱད་པཱོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྟེ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོན་པར་བྱེད་བ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་རིའི་བྱ་འཛུལ་བྱའི་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནི་
བདེན་པའི་གདམས་ངག་བརྟོན་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་བ་བཞི་ནི་སྤྱག་
བསྐྱལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ལྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པའི་
གདམས་ངག་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བར་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གྱུང་ངོ་། །

དེ་དག་གིས་གྱུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ཏེ། དེས་ན་ཕྱང་པོ་
དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆེད་དང་། བདེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆོགས་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཞེས་བཙུགས་པར་བྱའོ། །དེ་
ཙམ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་ཆེ་དེ་དག་ལ་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་
ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ལྟན་པ་ཞེས་བཙུགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་བར་ཤེས་པ་
ཉིད་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་བར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱའོ། །

གང་གི་སྤྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་
རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ཡིན། གང་གི་སྤྱིར་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། ཇི་ལྟར་འདི་མ་སྤངས་པས་ནི་འགའ་

ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྤངས་བས་ནི་འགའ་ཡང་རྣམ་བར་
བྱང་བར་མི་འགྱུར་ན། འདི་རིམ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། ཅི་སྟེ་སྟུག་བསྐལ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཡིན་ལ། མི་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་
བར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་གང་ཞིག་
གང་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཞིང་ལྡན་པར་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་
བ་ལ་གང་མས་བའོ། །

འགོག་བའི་བདེན་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱི་ལོ་བྱ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནས། ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། དེ་
ལ་གང་གིས་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་སྟེ། ཏྲག་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བར་མི་འགྱུར། རྣམ་བར་བྱང་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲི་བར་མི་འགྱུར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
བྲབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ལས་ཕྱིས་རྣམ་
བར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དག་དེ་ལ་འགོག་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

བྲབ་པ་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་
སྟུག་བསྐལ་མེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་བཞིའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་
དང་། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་སྦྲོབ་པ་དང་མི་སྦྲོབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་
རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེས་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དང་། བདག་
ལྟན་པ་དང་། མི་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གོ། །སྦྱོང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་
གིས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་བརྟགས་པ་དག་གིས་མི་སྦྱོར་རོ། །སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱས་ཀྱང་མི་སྦྱོར་རོ། །མི་
སྦྱོར་མི་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར་མི་སྦྱོར་རོ། །རང་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འབྲེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །

རང་གི་མཆན་ཉིད་སྦྱོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་
སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འབྲེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ་ནི་རྟགས་
པར་སྦྲེལ། །འདི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

གདམས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །

རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱི་བ་པ་ཀུན་གྱི་དེ་མེད་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་
ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྣོད་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་
རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དབྱེ་བ་མ་
མཐོང་བས་དེ་ལ་དེས་མི་སྦྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་བ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་འདིའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དང་མི་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ།
གསུམ་པོ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་ལ་གདམས་པའོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོག་མང་སོས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
དང་ལམ་མོ། །ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་ཉིད་དོ། །

ལྷག་མ་ནི་འདིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གོ། །དེ་ཡང་ལྷ་
མ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ངས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ལས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་མི་

དམིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེས་ན་
ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་སྦྱོར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་
སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་ཀྱང་སྟོང་ལ་མི་སྟོང་ཀྱང་མི་སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་དང་།
སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་སོ། །གང་དེ་
ལྟར་སྟོང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་
གཅིག་གོ། །བྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ་མི་སྟོང་ཅིང་ཆེད་
ཏུ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པའི་ལས་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡང་འདུ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
པར་ལྟར་བ་དང་། མི་ལྟར་བ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་གཏོགས་པར་ཅུང་ཟད་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་
པའོ། །ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་
དག་དང་མི་སྦྱོར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་ཕན་ཡོན་
མང་སོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བརྒྱད་པའོ། །འདིར་ཡང་སྤྲོད་བ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་
ལ་སྦྱར་བའོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གིས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་ཉིད་ནས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིན་
པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་
པའོ། །དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་བ་ལ་བསྐྱབ་
བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཟླ། དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
གང་ཟག་དང་མིང་ཅམ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་འདུན་དུ་ཡིད་ཆེས་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུའོ། །དེ་དག་ལས་འདི་དག་འོང་བ་དང་འགྲོ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་
ཁྱད་བར་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་བ་ལ་གནས་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་དེ་དག་འདིར་འོངས་པ་ནི་སྦྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཤད་དོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་ཆོག་བཞེས་ནི་འགྲོ་བ་བཤད་དོ། །

དེ་དག་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གང་ཟག་བསྟན་ཏེ།
དད་པས་ལམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་བྱིར་རོ། །ཅིག་ཤོས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ནི་ཤེས་རབ་ཟླ། དེས་ལམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཅིག་གིས་མཐོང་བས་

ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དེ་ཡང་
ཡིད་ལ་མི་སེམས་ཏེ། དབང་པོ་རྫོན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །དང་པོ་འདི་ཉིད་བར་དགོད་པ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དད་
བས་མོས་པ་འདི་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་པའི་
དོན་དུ་འོ། །

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱིས་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱེད་པ་ནི་ཐོབ་པའོ། །དེ་མི་སེམས་པ་ནི་བདག་གིས་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་
ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ལྷག་པ་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་བ་ནི་དད་པས་མོས་
པའོ། །འདི་མན་ཆད་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ནས་རིགས་སུ་
སྐྱེ་བའི་སྒོན་དུ་འོ། །མཐོང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤར་བསྟན་ཏེ།
ཞར་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། དུག་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དཔེར་བརྗོད་པར་
གསུངས་སོ། །མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ནི་སྤར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
གཙུག་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་
དག་སྤྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོང་དུ་བཞེས་མ་ཆང་བའི་
ཆོག་དང་པོས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དག་

ཏུ་སྤྱིད་པ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ནི་ཚིག་གཉིས་པས་བཤད་དོ། །ཚིག་གཞན་བཞིས་ནི་
དགའ་ལྟན་ནས་མི་འཕྲོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ནི་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འབྲོ་བ་དང་།
གང་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞག་པ་མེད་པ་དང་། གང་དག་
ཏུ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་། གང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། དག་
འདུན་ཀྱི་སྦྲེལ་གྲག་པར་འབྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་བསྟན་ནོ། །གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས། རིག་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་བསྟན་ནོ། །སྦྱེ་བ་གཅིག་
གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །བར་ཆད་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །དེ་ནས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་བར་མ་དོར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
བསྟན་ནོ། །དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འོག་མིན་ཉིད་དུ་སྟེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་
ནས། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་སྦྱེས་
ནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ནོ། །

བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཚུགས་གཅིག་ནི་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་མིན་ནས་དགའ་ལྷན་དུ་དགའ་ལྷན་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་
གཤེགས་ནས་བྱིས་བྱི་གནས་ནས་ངེས་པར་བྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་
སྦྱིལ་མོ་ཤུང་བཅས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་
ནི་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བརྟེན་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ལས་སྦྱེས་པ་ཉིད་ནི་ཤུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
བརྩོན་པའོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་
གྱིས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་
ཏོ། །འདིར་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་འབད་པ་རྒྱུ་རྩལ་ཆེས་རྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ནས་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་ཡང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་
གྱིས་ནི་འཕར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་བྱེད་དུ་འཕར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་

དུ་འཆི་འཕོ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་
སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་སྤྲོད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་།
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བར་གྱིས་ནི་ལྟས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གཉིས་
ཏེ། གཅིག་ནི་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་
ཆོས་ཐོས་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་
ཤོས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱང་འཛིན་པས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་
འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཅི་སྟེ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བྱ་དེ་རི་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མང་པོ་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་པའོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནི་དེ་དག་གི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་

བྱ་བའི་ཉིན་མོངས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཅིའི་བྱ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་དུ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་རྫོགས་སྒྲུབ། །

དེ་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའོ། །མ་ཞེན་པ་ལ་གདམས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྱི་ཀྱང་
ཐུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་
དགེ་བ་བཅུ་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་ན་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་
དམིགས་པ་ནི་མ་ཞེན་པ་སྟེ། དེའི་མན་དག་ནི་མ་ཞེན་པ་ལ་གདམས་པའོ། །ངལ་
བའི་གཉེན་པོ་ནི་མི་ངལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གདམས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །ངལ་བའི་རྒྱ་ནི་རྣོ་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཕྱང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ངལ་བ་ལ་
གདམས་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་ལམ་མོ། །

སྦྱོགས་བཅུ་ཀུན་དུ་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་ཅིའི་བྱ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སུ་མི་མཐོང་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་

གདམས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆེ། མིག་ལྡ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོང་བ་འོན་ཏེ་དཔའ་བའི་སྦྱོང་ལུལ་ཅན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་འོན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལུལ་ཅན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་རྟོགས་
པར་སྦྱོང་། །དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོང་ལྡ་དག་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་
པར་ཤེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ནི་རྒྱ་
ཆེར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོང་
དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དེ་གཉི་ག་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
ནི་གཉི་ག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་
ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གདམས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ནི། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །ལམ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་
རང་རང་གི་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། འདི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་དག་གི་སྦྱོང་བ་མོང་དག་གི་ཆ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །མིང་ཅོམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དོན་གྱིས་སྦྱོང་བའི་མིང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་མིང་

མེད་དེ་བྱེ་རོལ་དུ་ཁ་བལྟས་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་བྱིར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གཉི་གར་
ཡང་མེད་དེ་གཉི་ག་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་
ན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རིགས་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
གསལ་བར་བསྟན་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་
སོ། །དེ་བས་ན་མིང་ཅམ་ཐ་སྙད་ཅམ་བཏགས་བ་ཅམ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་
བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །རིགས་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་
འདིར་ལྟག་མཐོང་ཡང་དག་པར་བསྟུས་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལས་མཐོང་བའི་
སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་བ་སྟེ་བའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ཏེ། དེའི་མིང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་རོ། །སྟེ་
བ་མེད་པ་ནི་མ་སྟེས་པའོ། །འགག་བ་མེད་པ་ནི་མ་འགགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་སྟུག་
བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་དམིགས་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

དེ་ནས་ནང་གི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྟེ་མཆེད་དང་། ལུས་དང་། དེའི་
ཡན་ལག་དག་དང་། བྱེ་རོལ་གྱི་རྣ་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་དང་
བྲག་ཅེས་སོགས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མིང་ཅམ། བཏགས་བ་ཅམ་སྟེ་བ་མེད་
བ་དང་། འགག་བ་མེད་པར་ཤེས་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་མི་དམིགས་བ་ནི་སྟུག་

བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་བཅོམ་། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་པོ་དང་སྒྲེམ་ཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་བྱེ་
བྱག་གསུམ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བ་དང་། ཆོར་བ་དང་།
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སྤྲོ་མི་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་དོན་དུའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
སྦྱར་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲོ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སྤྲོ་མི་མཐོང་བའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་པ་
རྗེས་སྤྲོ་མི་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་ཐོར་
ངོ་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱུང་བར་དུ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་
ནས། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སྤྲོ་
མི་མཐོང་བའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སྤྲོ་མི་མཐོང་བའི་སོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཆོས་ལ་གནས་ཏེ། དག་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་ཅན་མོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་རྣམ་པར་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གང་ཡང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བ་
མེད་པའོ། །གང་རྣམ་པར་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དེའི་སྤང་བར་བྱ་བ་
མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །གཞུགས་ལ་ཆགས་

བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་མངོན་བར་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་
བའོ། །མངོན་བར་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་ཤིང་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་དེ་ནི་སྤང་པོ་མེད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་རེག་པ་མེད་དོ། །རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་
བ་ཡང་མེད་དོ། །འདུས་བྱས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་སྤྱོད་བ་ལ་མངོན་བར་ཆགས་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དང་། མིག་དང་། མངོན་བར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་མངོན་བར་
ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་
ལྟར་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་བར་ཆགས་པ་མེད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཡང་
དག་པར་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་སྦྱོད་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ནོན་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྤྱིབ་པ་
འཁོག་པས་ནི་འཁོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ན་མངོན་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་བར་དུ་མངོན་བར་རྟོགས་པ་ནི་འཁོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །སྤང་

པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ལྷམས་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་བྱུག་དང་།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ལ་རྣམ་པ་ལྷར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
 དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཁམས་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་
 བསྐྱུས་པ་དང་ཐ་དད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་དང་། ཐ་དད་པ་
 དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་དང་ཐ་དད་
 པ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ལྷར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་གཏན་དུ་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་མེད་པས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་
 འགོག་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཟུགས་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལམ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་།
 གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་འཛིན་ལྷ་
 དྲགས་ཏེ། གཟུགས་དང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལམ་མ་
 ཡིན་པའི་བར་དུ་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། དེས་ན་གསུངས་པ། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་
 ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །སོ་སོར་
 ཕྱང་པོའི་དབྱིངས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་

བར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་དག་པར་
 ༥ ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ལམ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བའོ། །ལམ་ལ་ཇེས་
 སུ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཉིད་
 ༦ ཇེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་སྒྲུང་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་
 ༧ མཆན་ཉིད་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྒྲུང་བ་སྟེ། མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུང་བ་
 སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཅམ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་འདུས་བྱས་
 ཀྱི་ཁམས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལ་
 ༨ ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་སྤྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྤྲ་མ་
 དང་བྱི་མ་མི་མཐོང་སྟེ། མི་འཇིན་པའི་དོན། འཇིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ༩ ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་དོན་དམ་པར་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་
 ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་
 ༡༠ འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་གཏོགས་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་
 བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
 ༡༡ བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་གཏོགས་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་

དབྱིངས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་བྱས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་ན་ནི་སྟོང་
བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་སེར་པོ་ནི་
སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྟངས་བའི་བདག་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མི་
རྟོག་པའི་ཤེས་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། འཇིན་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐྱུགས་འདིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་
གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་བ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསྟན་པའོ། །འདི་ཉིད་རྒྱས་
པར་བཤད་བ་ནི་གཞུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་
ཉིད་རྗེས་སུ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་
ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ལ་སྟེད་པ་སྟེ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འཆལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
བཅད་པར་འཆལ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་མཐོང་བའོ། །

གང་གི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་

ནི་དབྱུང་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་
དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །

ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་ས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
འདོད། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་
པོའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཇེ་ནི་བསྐྱོན་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། ཇེ་གོ་
འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་ནི་དགོ་
འདུན་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན།

དབང་པོ་རྩལ་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་
རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྦྱེན་ནས་དང་། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་
འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་
བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་སྟེ། ཐ་
མར་སྐྱར་དོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསེ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཉི་ཤུ་
སྟེ། གསུམ་པོ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྣོན་པོ་ནི་
དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དད་དང་མཐོང་
ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པའོ། །རིགས་ནས་

རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་ནས་
རིགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །

བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །སྐྱེས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་
ནས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །བྱེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །འོག་མིན་
གྱི་བར་དུ་འགྲོ་བས་ན་འོག་མིན་འགྲོ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་
བའོ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོག་མིན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
ཆོག་ཐུག་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་དབྱེ་བའི་བསྟོན་བྱས་ཏེ། ཆོག་དེ་དག་ལ་ཆོག་གི་
ཐོགས་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་
ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་མི་མངོན་པར་བྱས་
པའོ། །སྐྱེས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རྩས་ཏེ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱེད་པར་ཆུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་།
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྱིད་པའི་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །

མཐོང་ཆོས་ཞེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་
འདའ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་

བསམ་གཏན་པའོ། །བསེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲ་བཙུགས་པ་སྟེ།
 དེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འབྲས་བྱ་ལས་ནི་གང་ཡང་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་ཞུགས་པར་ཡང་མི་འདོད་
 རོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དེ།
 དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་དང་།
 བདེན་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐབས་ཤེས་པ་དང་། མ་ཞེན་པ་དང་། མི་ངལ་བ་དང་།
 སྟོགས་བརྟུན་ཏུ་སོང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་
 བསྟོན་བཀུར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་དེའི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྤྱན་ལྔ་དང་ལྔན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ལྔན་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་གིས་འཕགས་པའི་ས་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ནི་གདམས་ངག་གི་གོ་རིམས་སོ། །

དེ་ལྟར་གདམས་ངག་བཤད་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་
 རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྟོབ་པ་ཡིས། །རྟོག་སྟོགས་བདག་
 ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྔན་སྟེན་པ། །རྒྱང་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་
 ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་འབྱེད་དེ། གཅིག་ཏུ་

ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྫོང་དང་། ཅེ་མོ་དང་།
བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དེ་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། མཐོང་
བའི་ལམ་སོ། །དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཆའོ། །དེ་ལ་མན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའོ། །

ལ་ལར་ནི་མང་པོའི་ཆོག་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ། རྫོ་བ་རྣམས་དང་། ཅེ་
མོ་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་རྣམས་དང་། འདིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ལ་ལར་ནི་གླུར་བའི་སྐྱེ་སྤྱིའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་དེ། རྫོ་བར་གླུར་པ་དང་། ཅེ་
མོར་གླུར་པ་དང་། བཟོད་པར་གླུར་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གླུར་
བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ནི་སྐྱོབ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་ནི་བྱད་པར་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་དུ་གླུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། ཉན་ཐོས་དག་དང་བསེ་རུ་དང་བཅས་པ་དག་ལས་ཏེ། ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཏན་ཆོགས་གང་ལས་
ཤེ་ན། དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་
དང་། ཇི་ལྟར་རང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
ལས་ནི་གོ་ངེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །མདོ་ལས་ནི་འདི་ལས་གཞན་དུ་

གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མདོའི་རིམ་པས་འདི་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོ་རིམ་སྤྱི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་དེས་པར་
འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་རེ་རེ་
ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱ་
དང་ཀྱན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ལམ་དང་རིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བློ་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་
བས་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལ་བློ་བ་རྒྱུད་དུ་འདི་ནི། །

དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་དེ་ཡི་
ནི། །རྣམ་པ་མདོན་ཞེན་ལ་སོགས་པའོག་།

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་
ཡུལ་འོ། །མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་
པ་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མདོན་ཞེན་ལ་སོགས་པའོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་
པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་
དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཤས་ཆར་ངར་འཛིན་པ་ནི། མདོན་པར་ཞེན་པའོ། །འབྲིང་ནི་
གནས་པའོ། །རྒྱུད་དུ་ནི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་འགོག་པའོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་བས་དཔེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་ནི་ཕྱོགས་ན་བྱམ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོས་ལ་སྟེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྦྱག་བསྐྱེད་
གྱི་བདེན་པ་ལ་བློན་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །དེ་རྣམ་མི་མཐོང་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བློན་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །

རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའོ། །དེ་རྣམ་དེ་
ལྟར་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
ནི་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་
ནི་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱོན་མེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་གཞི་
ལ་སྦྱང་བ་ཉིད་ནི་དམིགས་པའོ། །ནང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་དེ་
དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྦྱོན་མེད་པའོ། །དེ་
ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བློན་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །དེ་རྣམ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལའོ། །དེ་ལ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མེད་པ་ནི་དེའི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ལའོ། །

འོད་གསལ་བ་གང་ལས་ཤེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་སེམས་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་སེམས་མེད་

བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཉིད་དེ། འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་
རྟོག་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་
སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དམིགས་པའོ། །འོད་གསལ་བ་
ནི་རྣམ་པའོ། །

དེ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བྱོད་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཐེག་པ་
གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་
རྒྱའོ། །གང་དག་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཡང་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་
རྣམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་
འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །འབྲིང་གིས་ནི། གཟུགས་སོགས་སྟེ་འཛིག་གནས་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ།
མིང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟག་མའོ། །གནས་པ་མེད་པ་བྲལ་བ་སྟེ། མིང་གིས་ཞེས་
བྱ་བ་ཡང་ལྟག་མའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་དུ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྟེ་བ་ནི་མིང་གིས་གཞན་ལས་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་མེད་པའོ། །

འཛིག་པ་ནི་མིང་གིས་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པ་དེ་ནི་བྱོ་བ་འབྲིང་
གི་དམིགས་པའོ། །མིང་དེ་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མེད་ལ། མི་གནས་པ་ཡང་
མེད་པ་སྟེ། ཉན་པ་པོ་ལ་བྲལ་ཞིང་འཕོས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་རྣམ་པའོ། །དེ་ཡང་གང་

ལས་ཤེས། མིང་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཡང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་
པའོ། །གང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གང་ཡང་འདི་
བཙུག་ལྟར་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གནས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
མི་གནས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདིར་བརྗོད་དེ། རྣམ་པ་བཞི་
མེད་པར་འདིར་བསྟན་ན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །བསྟན་
བཙུག་སྟེ་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་དགག་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་བྱོང་
འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཆེན་པོའི་ནི།

གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། འདི་དག་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་བཟུང་བའི་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་
བཟུང་བའི་མིང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་སྤང་པོ་འཇམ། །ཁམས་སུ།
དངོས་པོ་འཇམ་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
པའོ། །གང་ཡང་འདི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མི་གནས་
པའི་ཆུལ་གྱིས་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱོ་བ་ཆེན་པོའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །དཔེར་ན་གཙུག་ཤིང་གིས་གཙུག་པ་ན་མེ་འགྱུར་
བའི་སྔ་ལྟ་བུ་བྱོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱོ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱོང་དོ། །ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འོ།

གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་རོ་བོ་རང་བཞིན་
མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་སོགས་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ལ་
 སོགས་བ་ལ་མི་གནས་པའོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་དག་གི་
 དངོས་སོ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དེ་དམིགས་པའོ། །གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་
 ཡིན་བ་དེ་གཞུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ལགས་བ་དེ་གཞུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ ཅེས་བྱ་བ་ནི་པན་ཚུན་
 གྱི་ངོ་སོ་ཉིད་དེ་གཞུགས་ལ་སོགས་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའོ། །གཞན་ཡང་།

དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་སོས་སྟོང་། དེ་
 དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་བ་ལ་མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་པར་མི་
 གནས་བ་ནི་གནས་བ་མེད་པའོ། །གང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་བ་ལ་
 སོགས་བ་ནི་གཞུགས་མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དམིགས་
 པའོ། །གཞུགས་མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་
 གཞུགས་མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་བ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་མི་གནས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་གནས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རང་གི་ངོ་སོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེ་བར་
 གླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གཞན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཅེ་ཙམ་ཆུང་དུ་འི་
 དམིགས་བ་དང་རྣམ་པའོ། །འབྲིང་གི་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཇིན་གང་ཡིན་
 དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་འཇིན་བ་གང་ཡིན་

བ་དེ་ནི་དམིགས་བཤོ།

དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིས།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་བ་ཉིད་མཚན་མའོ། །མཚན་མ་ཉིད་ཉོན་
མོངས་བཤོ། །དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་བཤོ། །གང་དེ་ཅིའི་བྱིར་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་མཚན་མར་མི་གཞུང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཞུང་བའི་སྤྲད་དུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་བ་དང་རྣམ་བཤོ། །ཆེན་པོ་ནི།

ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་བར་ནི། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་
རྟོགས་བཤོ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡིན།
ཆོས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་མི་དམིགས་བཤམ་ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་བཤོ། །གང་
མི་དམིགས་བ་ཞེ་ན། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་སོགས་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་བཤོ། །གང་གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྟགས་
བ་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། རིག་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནི་ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་བ་དང་རྣམ་བཤོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅེ་མོའོ། །བཟོད་བ་ཚུང་དུའི་ནི།

གཞུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ནི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དམིགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
པའོ། །འབྲིང་གི་ནི།

དེ་དག་སྟེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་”

ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཕྱིར་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་
སྟོད་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དག་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དག་པ་སྟེ་རྣམ་
པའོ། །གང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བཟོད་པ་
འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཆེན་པོའི་ནི།

དེ་དག་དེ་ཡི་མཆན་མེད་ཉིད། །དེ་ཡི་མཆན་མར་མི་རྟེན་པས། །མོས་
མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་མེད་པ་ནི་དམིགས་
པའོ། །རྣམ་པ་ཡང་དེའི་མཆན་མ་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མོས་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །གང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་བཟོད་པ་
ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ན་བཟོད་

པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་དུ་ནི།

ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་བཞིན། །

ཅེས་བྲ་བ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དམིགས་བ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེན་བ་
མེད་བ་ཞེས་བྲ་བ་གསུངས་སོ། །གང་ལས་ཤིན་ཀྱང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་ལེན་བ་མེད་བ་སྟེ། དེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བྱེད་བ་
ནི་ལྷ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་དེ་ཡང་
ཆེ་དང་ལྡན་བ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་བ་མེད་པས་
རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་བ་མེད་བ་ཞེས་བྲ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བྲ་བ་ཞེས་བྲ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་དུ་འདི་དམིགས་བ་དང་
རྣམ་པའོ། །འབྲིང་གི་ནི།

ལུང་སྟོན་བ་དང་རྫོམ་བ་ཟད། །

ཅེས་བྲ་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་བ་ན་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བ་ནི་དམིགས་པའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
བདག་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་བ་ཞེས་བྲ་བ་མི་དམིགས་ཤིང་རྫོམ་བ་ཟད་བ་ནི་
རྣམ་པའོ། །གང་དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྲ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་བ་དང་རྣམ་
པའོ། །ཆེན་པོའི་ནི།

གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་གི་པན་ཚུན་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་དམིགས་པ་ལོ། །དེ་
ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལོ། །གང་ཤུ་རིའི་བྱས་སྤྲོས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོ། །འཇིག་
རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི། །རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་
རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱལོ། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་འབྲེལ་བ་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་གནས་སྐབས་ནི་མདོ་ལས། དེ་ནས་བཙོམ་ལྟན་འདས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
ཏེ།

ཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
གཉིས། །རྫོངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་
པ་དགྲ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུང་བའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་

པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའོ། །ཅིག་
ལོས་ནི་དེའི་གཉིན་པོ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའོ། །དེ་དག་
རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་
དང་། ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དང་
པོ་ནི་ངོ་བ་དག་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཅེ་མོ་དག་ལའོ། །

དེ་ལ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཇིག་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །ཕྱང་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གསུངས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི་གང་དེ་ལ་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །མཐའ་གཉིས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་
དག་ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བྱངས་སུ་
འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་དག་མ་རིག་པ་དང་། མེད་པའི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནས། ཆོས་རྣམས་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་དག་ཡིད་མི་

ཆེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱས་
གསོལ་པ། རི་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

བདག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ་གང་
གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་བར་སྤང་བར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོར་ནི་གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་དག་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་
རྣམ་པ་དགའོ། །ཡུང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་སྒྲིའི་དོན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་གང་མིག་ལ་རྟོག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་
སོ། །རིགས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་མིག་དང་གཟུགས་དང་། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །

རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་མ་རིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ནི་གང་དེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་བསམ་གཏན་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྟུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་པར་དགའོ། །

བདག་སོགས་རང་དབང་ངོ་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤངས་སོགས་རྟོན་སྒྲོ་ནས། །ཐུས་དང་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི། །འཛིན་བཤང་ལྷ་པར་གཉིས་སུ་འདོད། །

འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་ལྷ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་པར་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་རང་དབང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་ཐུས་ལ་བརྟན་པ་དང་། སྤངས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟན་པས་བཏགས་པ་ལ་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་སྐྱར་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་སོ་སོར་ལྷ་པར་དགའུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་བདག་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལྷ་པར་རྟོག་པའི་གཉིན་པོར་ནི། གང་གྲ་རིའི་བྱ་བདག་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །

བདག་གཅིག་སྤངས་ལྷ་པར་རྟོག་པའི་གཉིན་པོར་ནི། གང་གྲ་རིའི་བྱ་བཏགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་རྒྱུར་ལྷ་པར་

རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་ལྷ་རིའི་བྱ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་ལྷ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་ལྷ་རིའི་བྱ་མིག་དང་གཟུགས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་ལྷ་རིའི་བྱ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་འབགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་དོན་དམ་པའི་རྟོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གང་སྟོབས་བརྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགུ་པོ། །སྐྱེ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ཕྱང་པོར་བཏགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་ལྷ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་ལྷ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁམས་

བཏགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཏགས་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་ཀ་ཤི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
རྣམ་པར་བྱང་བར་བཏགས་པར་རྟོག་པ་ནི་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བཏགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཙུག་
འདས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་བཏགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་བར་གྱི་ལམ་བཏགས་པར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་ཡང་དག་པར་འབྲེལ་བ་བཤད་ནས། ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་སོགས་ཀྱི། །རྟོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་
བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཇིན་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲག་པ་ཉིད་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་

བར་སྐྱག་པ་དང་དངང་བ་དང་མེན་ཏུ་དངང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་གཉིན་པོར་མི་
འཁོར་། ཡང་དག་པར་མི་འཁོར་། ཡང་དག་པར་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །གང་
གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་གང་ལས་སེམས་མི་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །སོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་བསྡོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་
ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། སྤྱིག་པའི་ཕྱོགས་པའོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
པོར་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །གང་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུའོ། །དེ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་
པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་འབྲེན་པ་དག་གིས་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་མེད་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐྱབས་གྱི་མདོ་ནི་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་
ཆད་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་བཞིའི་རྒྱུན་གྱིས་ཏེ། ཤེས་པར་
བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ནས། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡང་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་།

རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཚས་བྱུག་དང་། གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྲོད་བ་དང་། །དེ་དག་
ཡོངས་སུ་གཏུགས་བ་དང་། །ཤེས་རབ་སྤྲོད་བཅེར་བཅས་བ་
དང་། །སྤོབ་མ་ཐུན་མོང་མེན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་
དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འབྲུག་པའི་རྟོན་ལ་རིགས་
ཞེས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲོབ་བ་དང་། འབྲུག་བ་དང་། ཚོགས་དང་། དེས་པར་
འབྲུང་བ་ཞེས་བྲ་བ་ལས་འདྲི་ནས་བཟུང་སྟེ། དེའི་རྟོན་དང་། དམིགས་བ་དང་།
ཆེད་དུ་བྲ་བ་རྣམས་བཤད་དེ། དེ་དག་ལས་རིགས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་སྐབས་གྱི་བྲང་
ཆུབ་གྱི་རིགས་ཏེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་།
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཚས་ནི་བྱུག་གོ། །དེས་ན་འོ་བ་ལ་སོགས་བ་བཅུ་
གསུམ་གྱི་རྟོན་གང་ཡིན་པ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་བ་སྟེ། རྟོན་དེ་ནི་བྲང་ཆུབ་གྱི་རིགས་
ཏེ། འདི་དག་ཉིད་གྱིས་བྲང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྤྲོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བྲང་ཆུབ་
གྱི་རིགས་དེ་ནི་འདི་དག་གི་རྟོན་ཏེ། རིགས་མེད་བ་དང་། རིགས་དམན་བ་ནི་འདི་
དག་གི་རྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་འགྲོ་བ་དང་གནས་བ་ལ་
འབྲུག་པའོ། །འདིར་ནི་གནས་པས་ན་འབྲུག་པ་སྟེ། རྟོན་པ་ཞེས་བྲ་བའི་དོན་ཏེ།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། །མི་གཡོ་བའི་
ཆུལ་གྱིས་འཛིན་པས་སྤྲོབ་པ་སྟེ། དེས་ན་རིགས་ནི་རྟོན་གོ། །

དེས་ན་བྲང་ཆུབ་གྱི་རིགས་གྱི་སྐབས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཙོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་

གསུངས་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་སེམས་དཔའི་ཆོག་གོ། །ཆོག་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གང་ཡིན་ཞེས་དེས་པའི་དོན་ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་དོ་བོ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ཏེ། ཆོག་གི་དོན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྩལ་ལ་གང་ཀྱང་བརྟགས་པའི་དོ་བོ་དེ་དག་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འོ་ན་རྩལ་འགའ་ཞིག་གི་གཞིར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱ་ཕྱག་གི་སྟོང་བཞིན་ནོ། །

དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་རྩལ་སྤྱུ་མེད་དེ། དེ་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་སྒྲུལ་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །གཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་ནི་རྩལ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞི་རྩལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་ཐོག་གིས་དང་རྒྱ་ཕྱག་གི་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། ཡོད་པ་ཡང་མེད།

མེད་པ་མེད། གྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད། དམིགས་སུ་མེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འཕ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཐ་མི་དད་པས་དེ་
བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཡོད་པ་མེད་དོ། །གྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །

དམིགས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡོད་པ་
རྗེས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ཏུ་རི་ལྷོང་འགྱུར་ཞེ་ན།
དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྗེས་མེད་
དེ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མེད་
དོ། །དེས་ན་མི་དམིགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་བྱའི་རྗེས་མེད་
ཅིང་མི་དམིགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དེའི་གཞིར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ནི་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེས་ན་ཡང་ཆ་མེད་ཅིང་བྲལ་བས་ན་བྱང་
ཆུབ་ནི་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། བྱའི་རྗེས་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་དེའི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །

རྟོགས་པ་བྱུག་ནི་བྱོང་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་བྱང་པར་ནི་དཔེའི་བྱང་པར་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་

གཞིའི་གཟུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པས་ན་ངོ་བར་གྱུར་པ་ནི་
བྱང་ཆུབ་པོ། །དེས་ན་དེའི་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
འདི་ལྟར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུར་བརྗོད་དོ། །དེའི་གཟུང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་མི་དང་།
སྒྲུང་པོ་དང་། ཏྲ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་མེད་པར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆིག་གི་དོན་ཞེས་བྲ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་བོད་
དོ། །དེའི་ཆིག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་བདག་དང་སྟེ་མཆེད་བྲག་གི་རང་
གི་ངོ་མོ་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
གང་ཟག་གི་ཆོས་ཀུན་བརྟགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཉིད་དེའི་རྟེན་ཏེ། དེའི་དེ་ནི་བོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ནོ། །ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་
ནི་གཟུང་བའི་གཉེན་པོ་རྗེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་
དེ་དང་འབྲ་བའི་དཔེ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཟུང་བ་མེད་
པར་ངེས་པའོ། །དེའི་གཟུང་བའི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་
པའོ། །ལྷག་མ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྲ་སྟེ། དེ་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟེན་
ནོ། །བདག་གི་རྗེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་
བཟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །

དེས་ན་དེའི་དཔེ་ནི་སྒྲུ་མའི་སྟེས་བྲུ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་
སོ། །སྒྲུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྟེས་བྲུའི་རྗེས་ནི་སྒྲུ་མའི་སྟེས་བྲུ་སྟེ། དེའི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེས་བུའོ། །དེ་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པ་ལ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གསུང་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ལྷག་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བཟོད་པར་གྱུར་པའི་རྟེན་ལོ། །

བདག་ས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། བཟོད་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་འདིའི་དཔེ་ནི་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་བུའི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བདག་ས་པ་པའི་ཡང་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་བཀག་པས་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་བུའོ། །དེའི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྟོང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའི་དོན་གྱི་དུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཆོག་གི་དོན་ཏོ། །རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་བདག་དང་སྐྱེས་མཆེད་དེ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་མ་བཞིན་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྐྱེས་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྟེན་ལོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་མཐོང་པའི་ལམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་དཔེ་གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པར་མེད་དེ། ག་ལས་ཤེ་
ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་ཉེན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་
བའོ། །

དེའི་ནུམ་གངས་ནི་སྤྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་ན་འདིར་ཉེ་བའི་
རིགས་པས་འདིར་དཔེར་བསྟན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཚིག་གི་དོན་ཉེན་གྱི་
དངོས་པོ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ནི་ཉེན་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
ལའོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འདིར་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེའི་ཉེན་སེམས་དཔལ་འཛིན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ལོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཉེན་
ནོ། །གཉེན་པོའི་སྤྲ་བའི་འོད་ནི་སྤྲ་བ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་དོ། །དེའི་གནས་ནུམ་
མཁའ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ཡིན་ལ་དེའི་ཉེན་སེམས་དཔལ་ལོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེ་ནི་གཉེན་པོའི་
ཉེན་ནོ། །

མི་མ་སྟན་པའི་ཚྭ་གས་སྤངས་པའི་དཔེ་ནི་བསྐྱེལ་པའི་མེ་འབར་པའི་ཆེ་ན་
ས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་པའི་གནས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
པའི་འདུ་བྱེད་བཞིན་ནོ། །དེའི་གནས་ནི་ནུམ་མཁའོ། །ཡང་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་

འདྲ་བྱེད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་མེད་དེ། གང་དུ་ཡང་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོར་
གྱུར་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་
མཆོན་ཉིད་དོ། །དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲོང་བའི་
རྟེན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གཉེན་པོ་དང་སྤྲོང་བ་དག་གོ། །ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་མཐར་
འཁོ་བ་སྟེ། གཉེན་པོ་བྱང་པར་དུ་གྱུར་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཟད་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་དཔེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཟད་པའི་མཐར་
ཐུག་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་
ལའོ། །དེ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ།
དེ་ནི་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྟེན་ནོ། །ཤེས་རབ་དང་སྤྲོང་བ་ཟླེད་ཅིང་རྟེན་དེའི་
དཔེ་ནི་ཉི་མ་དང་ཆེན་པོའི་འོད་དེ། དེའི་གནས་ནི་ནམ་མཁའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་གཉི་ག་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྟེ། རྟོན་དམ་པ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །

ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྤྲོང་བ་ཟླེད་ཅིང་རྟེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲོབ་མ་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔེ་ནི་གཟའ་དང་རྒྱ་

སྐར་ལ་སོགས་པའི་འོད་དོ། །དེ་དག་གི་གནས་ནི་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཚུགས་སོ། །དེ་གཉི་ག་མེད་དོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་དང་འབྲ་
ལ། དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྲ་མ་དང་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ནོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིན་ས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་མཐར་
སྤྱག་པའི་རིམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་བསྟན་པ་ལས་
རིས་བར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཉི་བར་གྱུར་པ་རིགས་པ་འདིས་དེ་དག་
གི་འོད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འོད་ཀྱི་གནས་
ནི་ནམ་མཁའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གོ་
རིམས་སུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཙ་བ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་རོ། །དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་
ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་རྩྱལ་བ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཉི་བའི་རིགས་པ་འདིས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
འོད་དེ་འབྲ་བ་དཔེར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་གནས་ནི་ནམ་མཁའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འབྱུང་
བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་
མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྩྱལ་བ་མི་མངའ་བ་དེ་
ག་ལས་ཤེན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོག་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱང་པར་རོ། །ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
 དམ་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པའོ། །

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མེད་པའོ། །དེ་མེད་པ་ནི་
 བེམས་པོ་ལ་གསལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་དུ་
 མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་སོ་དང་། སེར་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་དད་ན་ནི་ཅིག་ཅང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དང་མི་ལྷན་ནོ་སྟུང་དུ་
 བསམས་པ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
 མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་པར་མེད་པས་སྦྱི་ཡང་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་གསལ་བ་ཅམ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་
 ཡིན་ལོ། །རང་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱུབ་པོ། །རྒྱ་གཞན་
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
 གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོའི་རྒྱལོ། །

རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
 དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །དེས་ན་ཡང་དག་
 པར་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ནི་ཚུལ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཚུལ་བ་མི་མངའ་
བས་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བ་མི་མངའ་བར་འབྱུག་པའི་
རྟེན་ལོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་
ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་དོ། །ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
སོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས་རིགས་ཐ་
དད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་དབྱིངས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རིགས་སོ། །གང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའི་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་ཉིལ་མར་གྱི་བྱམ་པ། ཁ་
ཅིག་ནི་སྤང་ཅིའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱབ་པའི་རྟེན་བརྗོད་ནས། དེའི་དམིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི།

དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་

ཡིན། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་
འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་
བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྒྲོབ་མ་སྤྲོད་མེད་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་
སྤྲོབ་པའི་སྤྲོད་མེད་མིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དགེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །རྟོགས་པར་བྱ་བས་ན་རྟོགས་པ་སྟེ། དགེ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྤང་པོ་གཉིས་
ཏེ་ལྷག་མ་ནི་རྟོགས་པར་སྤྲོད། །འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་བསྟན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། འདིར་བྱང་ཆུབ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེས་ན་སྤྲོད་
མེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

སྐབས་པའི་དམིགས་པ་བཤད་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
སྐབས་སུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་དི་ལྟར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲར་བརྗོད་ཅེ་ན་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་
ཆེན་པོའི་སྤུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་

ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་མཆོག་གྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་
 སེམས་བ་སྟེ། སྤྱིའི་སྤྱར་ཡང་ཁྱད་པར་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་
 ཆེ་བའི་སེམས་བ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ཆེན་པོ་གསུམ་
 གང་ཞེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་
 ཉིད་དེ། མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
 རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་གྱེད་པ་ནི་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤྱི་རིའི་བྱས་གསོལ་
 བའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཆགས་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་
 རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འཕགས་པ་གང་པོའི་ཆོག་གི་སྟོན་དུ་
 བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྟོང་དང་རྟོགས་དང་
 གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་
 ཞེས་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །ཆེད་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ལས་སུ་སྦྱབ་པའོ། །འདི་ནི་
 རང་བྱུང་གི་སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཅི་འབྲ་ཞེ་ན། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྦྱབ་པར་བྱ་
 བའོ། །གསུམ་པོ་གང་དག་ཅེ་ན། སེམས་དང་། སྟོང་བ་དང་། རྟོགས་བ་ཉིད་གསུམ་
 མོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་

སེམས་དབང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆེན་པོ་འོ། །དེས་ན་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། ॥

སྐབས་པའི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་ནས་སྐབས་པ་དག་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་བརྟན་གང་པོས་གོ་ཆ་དང་འདུག་པའི་སྐབས་པའི་
སྐབས་བརྟན་རྟོ། །གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྟེ།
ཆོག་བར་མ་མི་མངོན་པར་བསྐྱས་པའོ། །དེ་ནི་དང་པོ་འོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་སེམས་དབང་
ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་པའོ། །གོ་ཆ་ནི་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསྐྱོགས་པས་གོ་
བགོས་པ་སྟེ། དཔུང་གི་ཆོགས་གོ་ཆ་བགོས་པ་བཞིན་འོ། །རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འོ། །འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ངི་ཅམ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱས་སོ། །འཕགས་པ་གང་པོས་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ནས་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་
གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་སོ་སྦྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་
པ་གསུངས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །དེས་ནི་གསུམ་སོ་འདི་དག་གིས་ཉེ་བར་གནས་པ་སྦྱོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་

ལྷར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །

གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བཟོད་
པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ནི་དད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བྱུས་པའི་
མཆོད་ཉིད་དེ། དེ་ནི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །གང་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་
བརྟན་ཞིང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་དེ། དེ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལྷར་ཡང་འདི་བདག་གིས་ཀྱང་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་
གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྐར་མོང་དུ་ཡོངས་
སུ་བསྡོམ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་གཉིས་སྟོན་
ཏེ། འདི་ལྷར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྐར་མོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་
ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོ་བ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྦྱིའི་མཆོད་ཉིད་འདིས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་དྲུག་ཆོན་
དྲུག་གིས་གསུངས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་དྲུག་པ་དག་ལ་དྲུག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། བེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལོ། །ཐ་མས་ནི་གོ་ཆའི་སྐབས་པའི་པན་
ཡོན་སྟོན་ཏེ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་

ཆའི་སྐྱབ་བ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་ཚན་དུག་གིས་ངི་བཞིན་བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ་གསུངས་པ། སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དུག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྦྱིན་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དོ། །སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེ་ལའོ། །དེ་དག་
བསྐྱུས་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །གང་གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་བའི་རོ་བོ་
ནི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་བ་སྟེ། དུག་ཚན་དུག་གིས་མདོ་ལས་ངི་ལྟར་གསུངས་བ་བཞིན་
ནོ། །

གོ་ཆའི་སྐྱབ་བ་བཤད་ནས། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་
སོགས་བ་དང། །དམིགས་བ་མེད་དང་ལྡན་བ་དང། །འཁོར་གསུམ་
ཀྱིས་བར་དག་བ་དང། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མདོན་ཤེས་དུག་ །ཀྱིས་ཀུན་
མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་བ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་རྩོམ་བ་ནི་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཐེག་
བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འཛེག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་
དང་གཟུགས་མེད་བ་ནས། ཀྱིས་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ། །དེས་ན་
ཀྱིས་བ་དགའོ། །མདོ་ལས། །ཤུ་རིའི་བྱས་སྐྱུས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་ཤུ་
རིའི་བྱས་རྣམས་པའོ། །གང་པོས་སྐྱུས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་ལན་ནོ། །འདོད་
བ་དག་ལས་དབེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་བ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་

དང་། དངོས་པོའི་འདོད་པ་དག་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
 ཚོས་ཀྱིས་དབེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དག་ནི་འདོད་པའི་རྒྱ་
 སྟེ། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་བ་དག་གིས་སོ། །རྟོག་པ་དང་
 དཔྱད་པ་དང་བཅས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་དག་གི་གཉིན་པོ་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་
 བ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབེན་བ་ལས་སྦྱེས་བ་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པར་སྦྱེས་པའོ། །དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་གཉིས་
 ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་ལར་
 བསྐྱབས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
 གི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དང་། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཉི་ལར་ཞི་བས་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་མེད་པ། དཔྱད་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉི་
 ལར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དག་ལ་སེམས་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་
 མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ཉི་ལར་ཞི་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་མེད་པའོ། །རྟོག་པ་
 མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
 འན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་
 མྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་འན་པ་དང་ལྷན་པ་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོང་
 བ་བཏང་སྟོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་བ་སྟེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཏང་སྟོམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་
 དགའ་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འན་པ་དང་ལྷན་ཤེས་བཞིན་དུ། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་ཤེས་རབ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་དགའ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་
 བའོ། །ལུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་
 སོ། །འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །བདེ་བ་ལ་
 གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་འདི་ཉིད་བསམ་གཏན་པ་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ལྷག་མའོ། །བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་སྤྱན་
 སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྒྱབ་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་པ་
 བདེ་བ་ཡང་མེད་པ། བཏང་སྟོམས་དང་འན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་བདེ་བ་སྤངས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནི་གཉིས་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་གསུམ་པ་
 ལའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་གཉིས་པ་ལའོ། །སྤྱི་ཉིད་ནས་ཞེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་

ངོ་། །བཏང་སྟོམས་ཉིད་ནི་འདིར་ཆོར་བ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་བདེ་བ་ཡང་
མེད་པའོ། །དེས་ནི་བདེ་བ་ཡང་མེད་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

བཏང་སྟོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འདིར་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་ཡན་ལག་
ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དག་ནི་གཉེན་སྲིད་ཡན་ལག་
གོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
ནི་དེ་གཉི་གའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་
སྟེ། རྣང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ནི་གཉེན་སྲིད་ཡན་ལག་གོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་
བཞེན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་
བཞེན་ནི་གཉེན་སྲིད་ཡན་ལག་གོ། །བདེ་བ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ལྷག་མ་
ནི་སྤྲ་མ་བཞེན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གཉེན་སྲིད་ཡན་ལག་གོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མ་
ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤྲ་མ་བཞེན་
ནོ། །

གཟུགས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞེན་དུ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སྟེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་
གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་རྒྱབ་པར་
གྱུར་ཅིང་སྤྲ་ཆོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ལས་སོ་ཞེས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཉི་མར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་སོ། །

དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
སྟེ། ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིག་པ་དང་། ར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་
པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁང་བཟངས་དང་། སྐྱེད་
མོས་ཆལ་དང་། རི་དང་། རྩ་བོ་དང་། རྩ་བ་དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་
མཆེད་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ནམ་པར་ཤེས་པ་
མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཉི་ཐར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
སོ། །དི་ལྟར་འདི་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིག། དེ་ནམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་མོས་པ་དེ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ།
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་ཏེ། ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཉི་ཐར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལས་བྱེན་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའོ། །དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་

འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་ཉི་ཤར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཅུང་ཟད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྲམ་ནས་
དེ་ལས་ཀྱང་རྫོག་པར་བྱེད་དེ། ཅུང་ཟད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྤྲ་མ་ཉིད་ནས་
བརྫོག་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །

འདུ་ཤེས་སྤྲ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནོ། །གང་ལ་
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་ཉི་ཤར་འཛིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་
བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཉིན་རེ་ཞིང་སྒྲུ་མས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་སྔོན་དང་ཕྱིས་ནི་ནམ་
མཁའ་ནམ་པ་དང་། ཉགས་དང་། མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ནམ་མཁའ་ནམ་པ་སྟེ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནམ་མཁའ་ཉགས་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་
པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མཚན་མ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟ་
བྱར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མར་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དེའི་ཆེ། དགེ་བའི་ཙ་བ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱུ་མོང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་

ཆོ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ནི་གོ་ཆ་དུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་
དེ་ལྟ་བུའོ། །

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་འཇུག་པ་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ནོ། །ལམ་ལ་
འཇུག་པ་ཡང་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་ལམ་གྱི་
ཆོགས་ནས་རྣམ་པར་འགྲེལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོད་མེད་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོད་མེད་
པའོ། །དེ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་
སོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱམས་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དང་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ནི་སྤྱིང་རྗེའོ། །བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་བསམ་པ་ནི་
དགའ་བའོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་
སོ། །ཀྱེ་མ་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྟོན་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་སྟོན་པ་དང་། བཞི་པོ་ཡང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ལ་ནི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའོ། །

དེ་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །བྱམས་པ་
དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་

བར་བསྟན་རྟོ། །ལྷག་མས་ནི་ཡོན་ཏན་བསྟན་རྟོ། །ཡངས་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་
བསམ་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་རྟོ། །ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འཕེལ་བའོ། །ཆད་མེད་
བས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དམིགས་བ་ལས་སོ། །མི་གཉིས་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བདག་
ཉིད་གཅིག་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འགྲན་ཆེ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་བྱམས་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་བ་
དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་དག་གོ། །ལྟོད་བ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིད་དང་། རྒྱགས་བ་ཉི་
བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིབ་བ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོད་བ་དང་འགྱོད་བ་ཉི་བར་
ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་བ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་
སེམས་ཅི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཤེས་དང་དགྲ་དང་ཐ་མལ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་དུ་བསྐྱོམས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་
གསུམ་པོ་དག་ལ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱབ་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ། །ཐམས་ཅད་
དང་ལྟན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་
ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པའོ། །

ཕྱོགས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་གྱུར་པའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན།
འཛིག་རྟེན་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་འོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་

ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པའོ། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་བཞིན་དུ་འདི་ལ་མཐའ་གཏུགས་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །ཉེ་བར་
བསྐྱབས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཡང་དག་པར་བྱས་པས་སོ། །གནས་སོ་ཞེས་བྱ་
བས་ནི་འཕགས་པའི་གནས་པས་སོ། །

ཐྱོགས་བཅུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐྱོགས་བཅུར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྟོགས་པར་སྤྲོད། །སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དག་ལ་
ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚད་མེད་པ་དག་གྱུར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་གོ་ཆ་
བཞིན་དུ་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ། དེ་ནི་ཚད་མེད་པའི་འཇུག་པའོ། །དེའི་འོག་དུ་
ཆིག་དུག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་འཇུག་
པའོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇུག་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
ནོ། །བསྐྱོམ་པ་དང་ནམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་པོའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་གྱུར་
མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་ཅུང་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱོམ་
པའོ། །དེའི་ནམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་བསྐྱོམ་པའི་
དེའི་དོན་དུ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པའོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་འཇུག་པ་
ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་མདོ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་བཤད་ནས་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་བསྐྱན་བཅོས་མཛད་པས།

བཅེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག ། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་
དང་། ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་
ཡིན་དང་། ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ། ལམ་དང་གཟུངས་
དང་ས་བཙུ་དང་། ། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ཡི། ། རིམ་བ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་ནི་བཙུ་བདུན་ཏེ། སྦྱིང་ཟེའི་ཆོགས་དང་།
སྦྱིན་པའི་ཆོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཟོད་པའི་ཆོགས་དང་།
བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་དང་། ཟུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ལམ་ཀྱི་ཆོགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། སའི་ཆོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་སོ། ། དེ་ལ་སྦྱིང་ཟེའི་ཆོགས་
ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཉུང་མང་པོ་རྣམས་ངན་སོང་དག་ལས་རྣམ་པར་བཀོལ་ཏེ། ལྷ་
དང་མིའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་སྦྱིང་ཟེའི་ཆོགས་ཏེ། མདོ་
རིམ་བ་བཞིན་ནོ། ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་ཆོགས་ནི་མདོ་རིམ་བ་བཞིན་
ནོ། ། བདག་གམ་ཕྱོགས་བཙུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་
དེ་དག་ལ་རབ་དུ་འགོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །

སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་རབ་དུ་
འགོད་པ་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་གཞན་ནོ། ། སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པ་

ནམས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བཞོན་
ཀྱང་འགའ་ཡང་བཞོན་པ་མེད་དེ། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ནམ་པར་མ་
བྱས་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །ནམ་པར་མ་བྱས་པ་ནི་འཕེལ་བ་
དང་ཉམས་པ་དག་གོ། །

མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནི་
ལྷག་མཐོང་གི་ཆོག་ས་སོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཟུང་རོ། །དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱིར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སོ། །འབྲེལ་ཞིང་བཅིངས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་
ལྟན་པའོ། །གྲོལ་བ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། །མེད་པ་དང་དབེན་པ་དང་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
དེ་གཉི་ག་མི་དམིགས་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་
པའོ། །དེའི་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ཆོག་ས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ལགས།
ཅི་ཅམ་གྱིས་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བགྱི་བ་ལགས། དེ་ནི་གང་
ནས་འབྱུང་བ་ལགས། དེ་ནི་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། དེས་ནི་སྤྱི་ཞིག་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པའོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་མདོ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོག་ས་སོ། །

མདོ་འདི་ལས་གསུངས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་
སོ། །དེ་ནི་བར་དམོན་པ་དང་བཤད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་སོ། །དེ་ལ་མི་གསལ་བ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རོ་བོས་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། མེད་པ་

དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་དེ། ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོང་བའོ། །ཕྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ནི་ནང་
ནི་ཕྱིས་སྟོང་སྟེ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནི་ནང་གིས་སྟོང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སོ་སོ་འཕམ་བསྐྱས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་
ཉིད་དོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་ནམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

ཕྱོགས་བརྒྱད་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་།
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ། རབ་དུ་སྐྱེས་པ་
དང་། རྒྱུ་ཆད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྐད་ཅིག་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་འཇུག་
པ་དང་། རྩ་མ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱུ་མི་འབྲས་བུ་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་
ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་
དུ་འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །མཐའ་མེད་པས་
ན་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ལོངས་སྟོང་རྩོགས་པའི་སྐྱེལ། །དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། རྩོག་མ་དང་ཐ་མ་དག་གི་མཐའ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རྩོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ་འཁོར་བའོ། །དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་རྩོག་མ་དང་ཐ་མ་
མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །

དོར་བ་མེད་པ་ནི་གཏང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེའི་
སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་
པས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཏེ། ཆོས་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་

དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་པན་ཚུན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་
སྟེ་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་འོ། །

སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རི་ལྗར་མེད་ཅེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་
ཀྱང་གཞན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །སྟེ་
བས་ན་དངོས་པོ་འོ། །དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་
དོ། །སྟེ་བ་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ནི་
རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་བ་དག་གིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དེའི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་
ཡིན་ལ་གཞན་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་
ནི་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ།
དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །

དེ་ན་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་
ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
ཉིང་དེ་འཛིན་དག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ནོ། །སྒྲིབ་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་མིང་སྒྲ་
 ཆོག་ས་སྤྱུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་སོ། །ལམ་
 ཀྱི་ཆོག་ས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལམ་སོ། །

དེ་ལ་གང་གིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་བླ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ། བླ་
 བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་སྟེ། ལུས་བླ་བ་ཉེ་
 བར་གཞག་པ་དང་། ཆོར་བ་བླ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་བླ་བ་ཉེ་བར་
 གཞག་པ་དང་། ཆོས་བླ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་
 རྗེས་སྤྱུ་ལྷ་ཞིང་གནས་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་
 པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །ཕྱི་ལོ་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
 རོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་རོ། །ནང་དང་ཕྱི་དང་།
 ཕྱི་ནང་གི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་དག་ལ་ཆོར་བའི་རྗེས་སྤྱུ་བ་ནས།
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་ལོའི་བར་གྱིས་གནས་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་ལྷ་ཞིང་རྒྱལ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་བླ་བ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཆགས་སེམས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་བསལ་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱེད་ཀྱང་ཆོས་
 དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ནི་རང་
 གི་མིག་ལ་སོགས་པ་བྱུག་གོ། །

ཕྱི་ལོ་ལུས་ནི་རང་གི་ལུས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུས་བྱས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་
 ལུས་ནི་རང་གི་ལུས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་སྒྲག་མ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་
 པ་ལོ། །ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རོ། །ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་

དམིགས་པའི་བྱ་བས་སོ། །ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་འོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་
ལུས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པའོ། །

རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ལུས་འདི་གཅིག་དང་བདག་གི་
ལུས་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་གོ། །ཀྱས་པར་བྱེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་
པའོ། །རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཅན་འོ། །མི་
བརྗེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་གཡེང་
པའི་བླ་པ་དང་འགྲེལ་བས་བླ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །བཙོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་
དང་། བླ་པ་དང་། འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི་འཛིག་རྟོག་གི་ཆགས་སེམས་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་པར་བསལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤངས་པའོ། །འཛིག་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟོག་གི་ཆོས་ལ་རྟོག་པ་དང་། གྲགས་པ་
དང་། བདེ་བ་དང་། བསྟོད་པ་དག་ལ་ནི་བརྟུན་སེམས་དང་། ཆགས་པའོ། །

མ་རྟོག་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ནི་ཡིད་
མི་བདེ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ལ་བླ་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
བསྟན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལུས་བླ་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་

བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་གསུམ་སྟེ། དབྱུགས་རིང་དུ་
འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་གོ། །ཐུང་དུ་འོང་བ་ལ་
སོགས་པ་དག་ལ་གཉིས་པའོ། །དབྱུང་བ་དང་རྩབ་པ་འན་པ་ལ་ནི་གསུམ་
པའོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ནི་བཞི་པའོ། །

མི་གཙང་བའི་རྒྱས་སུམ་ཅུ་ཙུག་གི་སྒོ་ནས་ནི་ལྔ་པའོ། །མི་སྤྲུག་པའི་སྒོ་
ནས་ནི་དབྱའོ། །དེ་ལ་མངོན་དུ་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བའོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟོག་པའོ། །ཀྱུན་ཏུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདུན་དུའོ། །རྣམ་པར་ལྟ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་མཆོམས་སུའོ། །བསྐྱུམ་པར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུས་པའོ། །ནང་དུ་
ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མངོན་པར་བཅོན་
པའོ། །འན་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་འན་པ་དང་ལྟན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་ནས་
འརྒྱལ་བ་ནི་བརྟུག་པའོ། །འབྱུང་བ་ནི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་སྟེ། རྩ་མཁན་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་པའམ། དེའི་ཉེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་བཞིན་ནོ། །པགས་པ་དང་རྫོག་པ་ནི་ཕྱི་
ནང་གི་དབྱེ་བས་སོ། །རྒྱས་པ་ནི་རྩའོ། །མཁའ་མ་ནི་མཁའ་པའོ། །མཆིན་པ་ནི་
མཆིན་པའོ། །སྒོ་བ་ནི་སྒོ་བའོ། །མཆར་པ་ནི་མཆར་པའོ། །ཁྱེ་བ་དང་མ་ཁྱེ་བ་ནི་
ཟས་སོ། །མཆིལ་མའི་ཟལ་བ་ནི་བད་ཀན་གྱི་གོང་བུའོ། །ཁྲག་ནི་ཁྲག་རུལ་
པའོ། །ཚུན་པ་ནི་ཞིང་སྒོ་བའོ། །བང་བ་ནི་འབྲུ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དངོ། །

དུར་ཁྲོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །རོ་བོར་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེས་
སུ་བསྟན་པའོ། །ཤི་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་རིམས་
བཞིན་རྣམ་པར་བམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གོ། །གང་རྣམ་པར་རྣགས་པ་དེ་ཉིད་

བའི་ཆོས་སོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྟེ། གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་
 བའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བཙུན་འབྲུལ་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་། སེམས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཔྱུང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །འདི་ལྟར་
 ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་འདུན་པ་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བར་འབྱུར་རོ། །

ཁ་ཅིག་གི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ནི་བཙུན་འབྲུལ་དང་འེན་ཏུ་ལྡན་པས་མི་
 དགོ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་དགོ་བའི་ཆོས་སྟེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁ་ཅིག་གི་
 བེ་ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་དག་གིས་
 སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་པ་ལས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཅི་བདག་མི་དགོ་བ་སྤྲོ་མོ་ལ་
 ཀུན་ཏུ་མི་སྟོད་དམ། ཅི་ཡང་ཀུན་ཏུ་མི་སྟོད་ཅེས་གང་བདག་ཉིད་ལ། ཡོངས་སུ་
 དཔྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་དཔྱུང་བའོ། །དེ་དག་སྟེས་པ་ལ་ཀུན་ནས་
 དཀྱིས་པ་ནི་རིང་ཏུ་གྱུར་ལ། བག་ལ་ཉལ་ནམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡང་དག་པར་
 སྤོང་བ་ཅོམ་པ་ནི་སྤོང་བ་འདུ་བྱེད་པ་བརྒྱུད་མཛོན་པར་འབྱུང་སྟེ། འདུན་པ་དང་།
 བཙུན་འབྲུལ་དང་། དད་པ་དང་། འེན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་། དན་པ་དང་། འེས་བཞིན་
 དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཆེ་འཛིག་ཆེན་དང་། འཛིག་
 ཆེན་ལས་འདས་པ་ནམས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟོམས་པ་ནི་
 འདུན་པའོ། །

མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛོམས་པ་ནི་བཙུན་འབྲུལ་
 སོ། །དད་པ་ནི་སྤྲོ་མའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་འེན་ཏུ་

ཕྱི་དང་ས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་བྲན་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་
ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་
པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཀར་བ་སྟོམ་པར་བྱེད་དེ།
དཔེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སོ། །

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །འགོག་
པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་དག་ལ་བསྟན་ནས་ནམ་པར་སྤོང་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཏེ།
དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟོམ་སོ། །མཚོག་ཏུ་དབང་
བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་སྟེད་ཅིང་ཐོབ་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་
དང་། བཅོམ་འགྱུས་གྱི་དབང་པོ་དང་། དན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་འོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཀར་བ་དང་ལྷན་པའི་
རྟགས་མཐོང་བ་ལས་བྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་
པ་དང་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་ལ་དད་པ་སྟེ་བ་དེ་ནི་འདིའི་དད་པའི་དབང་
པོ་འོ། །དད་པ་ལྷག་པས་ན་བཅོམ་འགྱུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ངེས་ན་དབང་པོ་ལྡར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་དབང་པོ་སྟོམ་པ་ན་བདུད་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
མི་བཞི་བའི་ཕྱིར་དད་པའི་སྟོབས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་རོ། །བྲང་ཆུབ་ནི་ཡང་
དག་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་རྟོགས་པའི་བྲང་ཆུབ་སྟེ།

འཛུགས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནས། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་གི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་འབྱེད་པ་དང་། བཙུག་འབྲས་
དང་། དགའ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །

འཛུགས་པ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱོགས་སོ། །དེས་དེ་དག་ཐོབ་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་
བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ནས་བསྟོམས་པས་སྤང་
བར་བྱ་བ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་པོ་གསུམ་
དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་བཙུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བའོ། །ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་
ཀྱི་མཐའ་དང་། ཆོར་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་བའོ། །ཡང་དག་པའི་འཛུགས་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྤང་བའོ། །འཕགས་པ་ནི་སྟོབ་པ་རྒྱུ་སོ། །དེ་
དག་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བར་གྲོལ་བ་
མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ལམ་འདི་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
བས་ན་འདི་འཕགས་པ་རྒྱུ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ནི་འཛུགས་པ་ཉི་ལྔ་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟེ་
ཆོན་བདུན་རེ་རེར་རྒྱུ་བར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་
སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་བར་

ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱན་བཟགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་གཏན་དུ་
མེད་པས་དེས་སྟོང་བའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པས་
མཆན་མ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་མཆན་མ་མེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་
འབྱུང་བ་སྟེ། མེད་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་ཙ་བ་ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒོན་བར་འོས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་སྒོན་པ་མེད་པའོ། །

ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་
པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་མི་སྦྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཤེས་པའོ། །སྤངས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་ཤེས་
པའོ། །སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དག་འགོག་པ་སྟེ་
དེ་ཤེས་པའོ། །འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དེ་ལམ་གང་གིས་འགོག་པ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཤེས་པ་སྟེ། འདིས་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པའོ། །འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་
སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཁོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའོ། །མི་ཉག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་
ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཅིག་ཏུ་ཀྱན་བཟགས་པ་ལ་དཔྱད་པས་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །

ལམ་ལ་འདྲིས་པ་ནི་ལམ་ལ་གོམས་པའོ། །སྤྱི་བཞེན་ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད་ཤེས་

པའོ། །དབང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་
ལ་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་འོ། །དབང་པོ་གང་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་
ཤེས་པ་བསྐྱང་བའི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་འོ། །

སྒྲིབ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྒྲིབ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་
ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པས་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲེགས་པ་འདུལ་
བ་ནི་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་གསུམ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་འོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བྱུང་ན་པ་བཅུ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
འོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནི་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །ཆོད་
མེད་པ་ཡང་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པའི་ཆོད་མེད་པ་བཞིན་འོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
ནི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོ་འོ། །ནང་
གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་གཉིས་པའོ། །སྦྱུག་པར་མོས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་
པའོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སྦྱབ་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་དག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྦྱག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྦྱག་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཁ་
དོག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར་ནང་གི་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་

དམིགས་པའི་སྣོན་པ་འཇུག་པ་ལ་སྣོན་པ་འཇུག་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་
 བྱེ་རོལ་གྱི་སྣོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྣོན་པ་
 བར་འཇུག་གོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྣོན་པ་འཇུག་པ་དེ་བསྟན་ཏེ།
 གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བྱེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལ་ནང་ལ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་
 སོགས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཤིང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 གཉིས་པ་ལ་སྣོན་པ་འཇུག་པ་ཡང་བརྗོད་དོ། །དེ་ནི་ནང་གཟུགས་མེད་པར་
 འདུ་ཤེས་པས་བྱེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་
 སྤྱུག་པ་རྣམ་པར་སྣོན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷན་པ་དགའ་བར་བྱ་བའམ། ཅི་
 བདག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་རྣམས་སྤྱུག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཁ་དོག་
 ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེའམ་ཞེས་སད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྣོན་པ་འཇུག་པ་ལ་
 སྤྱུག་པར་སོས་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མོ། །གཟུགས་མེད་པའི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ནི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་
 པ་ནས། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་
མེད་པ་བཞིའི་དག་པ་བ་ནི་དེའི་རོ་བྱང་བའི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། ཞི་བར་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟྍེད་དོ། །

འདྲ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཡང་ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པར་གནས་
པའོ། །འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྟེན་ཅིང་ལངས་ནས་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བ་པ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། ཞི་བར་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟྍེད་དོ། །མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་
པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་
ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།
དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་
འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།
ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱུང་བ་དང་ལྡང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།

སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་
གི་མཚན་ཉིད་མདོའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གནས་ལ་ཡང་གནས་སུ་

གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་
རྣམས་ལས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་གནས་སོ། །འདོད་པ་ནི་གནས་མ་
ཡིན་པའོ། །ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་པ་ནི་གནས་སོ། །

མི་འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །མེར་སྐྱས་དབུལ་བ་ནི་གནས་
སོ། །ལོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །སྒྲིན་པ་ལས་ལོངས་སྐྱོད་ཆེན་
པོ་ནི་གནས་སོ། །དབུལ་པོར་གྱུར་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །འཆལ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་སོ། །བདེ་འགྲོ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་སོ། །ངན་འགྲོ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
པ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་མཐུན་པ་ནི་དག་པ་
དང་མ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐུན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རོ། །དེས་ན་དག་པ་ཉིད་
ཅེས་བརྗོད་དོ། །གང་དང་གང་ཡང་དག་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པར་
བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཏེ་
གཏན་དུ་གཞན་གྱིས་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་གཏན་དུ་གཞན་དག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདིར་གནས་དང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གནས་དང་རྒྱ་དང་བཅས་པའོ། །

སྐྱགས་གང་དུ་དེའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
གང་གི་རྒྱ་དེའི་ལས་ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །ཁམས་
དུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཁམས་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་སྟེ། བསོད་
ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
པའོ། །

མོས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིར་འདོད་པ་ནི་མོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
ཆགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཞེ་སྒང་ལ་མོས་པ་དང་། ཞེ་སྒང་ལ་གནས་པ་ཡང་
ཆགས་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ་བྱའོ། །དབང་པོའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་
པོའོ། །དབང་པོ་རྩོན་པོའོ། །དབང་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་
ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་ནི་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་
མ་སྟན་པའི་ལམ་མཁྱེན་ཅིང་སྟོན་པ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་
སུ་བྱ་བ་དང་མ་སྟན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་གྱུར་པའི་ལམ་མོ། །འདི་ནི་ཞེ་སྒང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་།
སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ལྷང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསམ་གཏན་ནི་བཞི་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་དོ། །

ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་

བཞི་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རོ་སྤང་བའོ། །རྣམ་པར་
བྱང་བ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤང་བ་ནི་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་
པའམ་ཐོད་ཀྱལ་བའོ། །སྟག་མ་གསུམ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཕིན་དུ་བསྐྱེདས་པ་མེད་པས་རིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་
མི་འཇིགས་པ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོའམ་ལས་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་
སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་
མི་འཇིགས་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། དེས་པར་
འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་འཇིགས་པ་ནི་དེར་དམ་འཆའ་བ་དང་། དགོད་པ་ལ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་
རང་གི་དོན་ནོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏེ་གཞན་དག་ལ་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཆོན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དགེ་སྦྱོང་དང་
བམ་ཐེ་སྟོས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟ་དང་
བདུད་སྟོས་པས་སྟའི་མིག་དང་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སྟན་སུམ་ཆོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆངས་པ་ནི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་དེ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གིས་བཀྱལ་བའི་རྒྱར་བྱུར་པའི་སྟོན་
ནོ། །བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། །བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ།

སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལྡང་བ་དང་། སྐྱ་བཞོང་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། གསུང་ལ་ཞུམ་བ་དང་།
དམན་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། ཐུགས་ལ་དོགས་བ་དང་ཞུམ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བྱུ་མཆོག་གི་གནས་
སྤྱད་མ་བཅའ་སེང་གའི་སྐྱེ་ཡང་དག་པ་སྟོན། །

ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་མཛད། །ཆངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སྟེ། འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆངས་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཡང་ན་ཆངས་པ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་
ལོ། །འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་ཆོས་
སོ། །དེའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ནི་དོན་རྟོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་ཆོགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོའི་ཆོག་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱུའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་སོ། །འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་རྟོ། །འགྲོ་བ་
དུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་སྟེ།
དེ་དག་སོ་སོར་རིག་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་
སོར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོར་རིག་པ་ལོ། །

ཆོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོབས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་
ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ལོ། །མ་འདྲེས་པར་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དག་སྟེ། གཞན་དག་

དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཡང་བཙེ་བརྒྱད་དེ། མདོ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྷན་གྱི་ལས་དང་། གཉིས་པ་དག་གི་ལས་དང་། དེ་
ནས་བཞི་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་བཤོ། །

དེ་ནས་དྲུག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་།
འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལ་རྟེན་ནི་འདུན་བཤོ། །འབྲས་བྱ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བཤོ། །དབང་པོ་ནི་བཙེ་བ་འབྲས་
ལ་སོགས་བཤོ། །དེ་ནས་ནི་གསུམ་ནི་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ལ་ཡེ་
ཤེས་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོད་པ་
ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ནས་དྲུས་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་
སྟེ། དེས་ན་གསུམ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་བཙེ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་རོ། །འབྲུལ་པ་མི་
མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་དག་བཙེ་བ་རྣམས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་བསོད་
ནམས་གྱི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ན་གྲང་པོ་ཆེ་དང་། བ་གྲང་དང་། བྱི་གཏུམ་པོ་དང་། ཆེར་མ་
དང་། སྟེག་སྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་དགོན་པ་ན་ཆོམ་
རྒྱན་དང་སྟག་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མངའ་བ་སྟེ། རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་མཛད་
པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་ཅ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དག་བཙེ་བ་དག་དགོན་པ་ན་ལམ་སྟོར་
ནས་ཅ་ཅའི་སྐྱེ་འབྱེན་པ་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་གང་མོ་རྟག་དུ་འབྱེན་པ་དེ་ལྟ་
བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟེལ་

བ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་བརྟེན་བས་བྱ་བ་ཤོར་
བ་དང་། དུས་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་དག་བཅོམ་བ་དག་གང་གི་ཆེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་
ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཆེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་རྩ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་དག་བཅོམ་བ་དག་ནི་ཕྱང་
པོ་ལ་གཅིག་རྩ་མི་མཐུན་པར་འདུ་ཤེས་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཞི་བར་
འདུ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་
དག་བཅོམ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་
འདོར་གྱི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
བརྟགས་ནས་ཡལ་བར་འདོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་བཅོམ་བ་དག་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟེ་
སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མ་ཐོབ་
པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་
གོ་སྟོལ། །དེ་ནི་ལམ་གྱི་ཆོགས་སོ། །གཟུངས་ཀྱི་ཆོགས་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་

གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིལ་མས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུངས་ནི་བཞི་སྟེ། བཟོད་པའི་གཟུངས་
དང་། ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། རྟོན་གྱི་གཟུངས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་
སོ། །

དེ་རྒྱལ་མས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་ཡི་གེ་རྒྱལ་མས་སོ། །ཡི་གེ་ངེས་པར་བསམས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེ་དག་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །གཅིག་ཉིད་ལ་མང་པོའི་ཆོག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་
རྒྱ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདྲིར་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཡི་
ཤེས་ཉིད་ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་བྱུང་། ཡི་གེའི་ཚུལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ།
ཡི་གས་འདྲེན་པར་བྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་ཡི་གེའི་ཚུལ་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་
དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །ཡི་གེའི་སྒྲིལ་མ་བྱ་བ་ནི་འདྲིའི་སྒྲིལ་མ་ཡི་གེ་ལས་ན་ཡི་གེའི་
སྒྲིལ་མ། ཡི་གས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲིལ་མ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡི་གེ་ཨའི་སྒྲིལ་མ་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེད་ཏེ་གས་པར་
འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་མ་བྱུང་། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གཟོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་རྩི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྱུར་སྟོང་པ་བ་འདི་ཡི་གེ་ཨ་མ་སྐྱེས་པའི་རྟོན་དུ་སྒྲིལ་བཏགས་
ནས་སྒྲིལ་བ་ན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ཡི་གེ་ཨ་ཙམ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིལ་མས་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་བས་ན་བཟོད་པའི་གཟུངས་སུ་

འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་གས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བཤད་པའི་ཚོགས་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །དེ་
ནས་དེའི་དོན་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི་དོན་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡམས་དང་གཞོན་པ་ཡང་དག་པར་ཞི་བར་བྱ་
བའི་དོན་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ནི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་
མཚུངས་པ་དེ་བས་ན་ངེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱང་རོ། །ཚུལ་འདིས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྩལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྩལ་གྱིས་མ་གོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྩལ་དང་བྲལ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རོ། །དོན་དམ་པར་བྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་
འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཆི་བའི་
སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མིང་དུ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིག་རྟེན་
ལས་འདས་ཤིང་སྲིད་པའི་འབྲི་ཤིང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མའོ། །

འདས་པ་ཉིད་ནི་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་འདུས་མ་བྱས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཐོབ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དུལ་བ་དང་དུལ་བར་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་
མ་དུལ་བར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དུལ་བ་དང་དུལ་
བར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པོ་འོ། །བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་གི་འཆིང་བ་དེ་དག་
ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྲག་ཁྲག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་དབང་གིས་ཁྲག་ཁྲག་སྟེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་སྤྲིབ་པའི་ཆགས་པ་གསུམ་
པོ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་གི་ལམ་ནི་སྤྲ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཁེངས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁེངས་པ་སྟེ། ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་སྤྲ་བཞུགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་བདག་
དང་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྣམས་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ཏེ། དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ལས་མི་འདའ་
བཤོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་བ་ཉིད་
ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲོ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་བདེ་འཕྲོ་དང་ངན་འཕྲོའི་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གནས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་
གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྤྱང་བ་ལས་སྤྱང་བའི་མཆན་
ཉིད་ཅན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟོབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་
གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཤེས་བྱ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འཛིག་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཛིག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་

པའོ། །མདོག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁ་དོག་སྟེ་འོད་
དེ་མེད་པའོ། །བྲན་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བྲན་
བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོད་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟག་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟག་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ལོག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བསྐྱབ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་
བསྐྱབ་བ་ནི་འདུས་བྱས་བ་དང་རྣམ་པར་སྐྱར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་
མོངས་བ་མེད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བོ་
མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་བ་དང་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་
པའི་སྤང་བོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤ་
བ་ནི་གནས་བ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་བ་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲིང་བ་ནི་འགོ་བ་དང་འོང་བའོ། །བསྐྱེགས་བ་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྐྱེགས་བ་ནི་རྣམ་པར་འཆེ་བའོ། །

ངར་འཛིན་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ངར་འཛིན་བ་ནི་ལྷ་བ་
དང་ར་རྒྱལ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
གཞན་དུ་འོ། །གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སོ། །ཐ་སྙད་

འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་གོ། །བརྗོད་པ་དང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་པོ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ནི་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་སོ། །མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུངས་ནི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེ། ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་ངེས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཡི་གེ་དག་གི་དོན་ལ་མཁས་པ་ནི་མཁས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གིས་གང་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་འདིར་གཟུངས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་སོ། །སྐྱ་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །སྐྱ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་ཤེས་པའོ། །

ཡི་གེ་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་བརྟག་གཟུངས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚུལ་དང་ལྟན་པ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ལོ། །རྒྱད་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལོ། །བན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་མ་བརྗོད་པའོ། །སྒྲོ་གྲོས་

ནི་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་ནོ། ཉོག་པ་ནི་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་གང་གི་
དབང་གིས་ཤེས་རབ་སྦྱར་བར་འགྱུར་བའོ། གློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་
ནོ། ལྷག་མ་ནི་གོ་སློའོ། ཉེ་ནི་གཞུངས་ཀྱི་ཆོག་པ་སོ། །

ས་བརྩ་པོ་དག་ཅེས་བྱ་བས་སའི་ཆོག་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། ཉེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སྤེམ་མེད་པ་དང་། འོད་
བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། སྤེམ་ཏུ་སྦྱང་དགའ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་
དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
སྤྱིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་དང་པོ་འདི་ལ་རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་
རྣམ་པ་སྟོབ་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། གང་གི་ཕྱིར་
འདིར་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤེམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྤེམ་མེད་པའོ། གང་
གི་ཕྱིར་འདིར་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆེན་པོའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པའོ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དག་གིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེག་པའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནོ། གང་གི་
ཕྱིར་འཛིན་རྟེན་པ་དང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་པ་དང་བདེ་བ་ཤེས་པ་
དག་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་བྱ་དགའ་བ་དེ་བས་ན་འདི་ན་སྤེམ་ཏུ་སྦྱང་དགའ་
བའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་
བྱ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་

ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཆོད་མ་མེད་
པར་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་འབད་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིང་
དུ་སོང་བའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དག་
གིས་ཆོས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་
འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་
ན་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་འཕོ་ཞེན། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །

དེ་ཡང་གང་ཞེན། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། གུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མདོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །རབ་
དུ་བྱེད་པ་དག་གིས་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཕྲོ་བ་འགྱུར་ཏེ། །

སྦྱོང་བ་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཞེན།

བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་

མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བ་དང་། །དམ་ཚུལ་
དམིགས་བ་ཚུལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་
དང་། །སངས་རྒྱལ་སྐར་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཚུལ་སྟེན་བ་དང་
བདེན་བ་ཡི། །ཆིག་ནི་བརྟུ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་བ་ནི་དད་བ་དང་འདུན་བའོ། །པན་བའི་དངོས་པོ་
ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བར་འདོད་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་སེམས་མཉམ་
བ་ཉིད་དོ། །གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་བའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་བ་ཉིད་དོ། །ཚུལ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
ཚུལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དམ་བའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཚུལ་ཚུལ་བར་འདོད་ཅེས་བྱ་
བའི་རྩ་ཆིག་གོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བྲིས་གྱི་གནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ངེས་
པར་འབྱུང་བར་སེམས་བ་ནི་དེ་འདོད་བ་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་
རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །བདེན་བའི་ཆིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པར་སྦྱ་བ་
སྟེ། དེ་ནི་བརྟུའོ། །

འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་པར་
བྱ། །འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུལ་བྲིས་ས་
བྱས་པ་གཞོན་དང་བཞོན། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྦྱིང་བཅེ་ཆེ། །བཀྱར་སྟེ་
གུས་པར་ཉན་བ་དང་། །བརྒྱད་བ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བཅོམ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ཚུལ་བྲིས་ས་ནི་ཚུལ་བྲིས་ས་ཡོངས་སུ་དག་བ་ཉིད་
དོ། །བཞོན་བ་ནི་བཞོན་པའི་སྟོབས་སོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་
བའོ། །སྦྱིང་ཐེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་

སོ། །བཀྱར་སྟེན་ནི་བཀྱར་བར་འོས་པ་དག་ལའོ། །སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་བར་ཉན་བ་ནི་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་སྟོན་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་ལའོ། །བརྒྱུད་བ་སྟོས་བས་ནི་གཉིས་པའི་
ཡོངས་སུ་སྦྱིང་བ་ནི་བརྒྱུད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཐོས་པ་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་བར་ཆོས་སྦྱིན་
དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱིང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་
མི་སྦྱོང་དང་། །ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱས་པ། །རྫོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་
ནམ་ལྟ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་མང་བའོ། །ཀུན་ཏུ་སྦྱིང་བ་ནི་
བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །རྫོམ་མེད་བདག་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་དེས་ཁེངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནམ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའི་
ཡོངས་སུ་སྦྱིང་བ་ནི་ལྟ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ནགས་གནས་འདོད་རྩེད་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་
སྟེན་དང་། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་བ་རྣམས་ལ་
སྟོད་པ་དང་། །སྦྱོ་བ་དང་ནི་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཁྱུ་མ་བ་དང་སྟོས་
པ་མེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། ནགས་གནས་ནི་དགོན་བར་གནས་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོག་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཆོག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤངས་
པ་ཡང་དག་སྟོམ་སྟེན་ནི་མི་འདོར་བའོ། །སྦྱོ་བ་དང་ནི་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཡིད་བྱུང་བ་དང་བདོག་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །མི་ཁྱེལ་བ་
དང་ལྟོས་བ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཁྱེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་ལྟོས་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁྱེལ་བ་མེད་པ་ནི་བག་འཁུམས་བ་མེད་པ་ཉིད་
དོ། །བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་བས་ན་བཞི་པའི་
སྦྱོང་བ་ནི་བཅུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

འདིས་དང་ཁྱེལ་ལ་འབྲེན་བ་དང་། །འདྲུ་འཇི་ར་གྱུར་པའི་གནས་དང་
ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟུས་བ་དང་། །མི་དགེ་ལས་ཀྱི་ལམ་
བཅུ་དང་། །ཆོས་བསམ་ཁེངས་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ །ཡིད་གཉིས་དང་ནི་
ཉོན་མོངས་བཟོད། །བཅུ་པོ་འདི་དག་རྣམས་སྤངས་ན། །ས་ལྡ་བ་ནི་
ཡང་དག་འཛོལ། །

ཁྱེལ་བ་དག་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་འདིས་བ་དང་། །ཁྱེལ་སྟེ་ཉེ་བར་འགོ་
བར་བྱ་བའི་ཁྱེལ་ལ་འབྲེན་བ་དང་། །འདྲུ་འཇི་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་གཏམ་
མོ། །བསྟོད་པ་ནི་སྟོད་པར་བྱེད་པའོ། །བརྟུས་པ་ནི་སྦྲོད་པའོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་
ལས་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་བ་ནི་སེམས་མཐོ་བའོ། །ཁེངས་པ་ནི་ལུས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལ་
མི་འདུད་པའོ། །བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་དོན་ལ་ལོག་པར་འཇིན་པའོ། །ཡིད་གཉིས་ནི་ཐེ་
ཆོས་མོ། །ཉོན་མོངས་བ་བཟོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྲུག་ལ་
གནས་བ་སྟེ། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྣམས་སྤངས་ན་ས་ལྡ་བ་འཛོལ་བར་འགྱུར་
རོ། །

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྱེལས་བཟོད་བཅོཅ་འབྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་

རབ་རྫོགས་པས། །སྒོ་བ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་དང་སྒྲོ་བའི་
སེམས་སྤངས་པ། །བསྤངས་ན་མི་ཁྱམ་བདོག་བ་ཀྱན། །བཏང་ཡང་
མི་དགའ་མེད་བ་དང་། །དབུལ་ཡང་སྒོང་བ་མི་སྒོང་བས། །ས་ནི་བྱག་
བ་ཡང་དག་འཛོལ། །

ཅེས་བྲ་བ་ལ། སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་བ་དེ་དག་སོ་སོར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་བྱག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་དགའ་བ་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་དགའ་བ་དང་། སྒྲོ་བའི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་གསུམ་དང་། བསྤངས་ན་མི་ཁྱམ་བ་སྟེ་སེམས་ཁྱམ་བ་མེད་བ་ཉིད་དང་།
བདོག་བ་ཀྱན་བཏང་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་བ་དང་། བཏེན་ཡང་སྒོང་མོ་བ་དག་
མི་སྒོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་གསུམ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་གཉིས་སོ་དེ་དག་གིས་ས་བྱག་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་བ་དང་། །སྒོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་
དང་། །མཆན་མ་རྒྱ་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དག་
དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་བ་ལ་ཆགས་གནས་དང་། །སེམས་ནི་རྟག་བ་
ལ་ཞེན་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བ་
ཡི་མངོན་ཞེན་དང་། །སྒོང་བ་ཉིད་ལ་ཡིད་གསོད་དང་། །དེ་དང་
འགལ་བའི་ཉེས་བ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་
བདུན་བ་འཛོལ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་བ་དང་། །འཁོར་གསུམ་
རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །སྤྱིང་རྩེ་དང་ནི་བརྟན་མེད་དང་། །ཆོས་

མཉམ་དང་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཤིས། །མི་སྤྱི་བ་དང་བཅོད་ཤིས་
དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་བཤག་ཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་བ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་
བ་དང་། །འདུ་ཤིས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་། །ཞི་གནས་ངེས་བར་
སེམས་བ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་བ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་
དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤིས་དང་། །ཆགས་པའི་
ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འཁྲོད་དང་། །ཀུན་ཏུ་
བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ཉི་ཤུ་པའི་སྤྱི་གཉིས་པའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་བ་ཉིས་པའི་དྲི་མ་ཉི་ཤུ་གང་
ལས་རྣམ་པར་ཆད་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་སུ་ཤིས་བ་ལ་སོགས་བ་ཡོན་
ཏན་ཉི་ཤུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བདུན་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བསྐྱུས་པའི་དོན་རྟོ། །འཛིན་བ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་བ་སྟེ། །དེའི་ཡུལ་ནི་བདག་ལ་
སོགས་བ་ནས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་བར་དུའོ། །རྟག་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་བ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བའི་བདུན་པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱུ་
དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །དེར་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱུ་དང་ཆོས་ལ་སོགས་བ་ལ་
ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་ནི་གནས་པའོ། །ཡིད་གསོད་པ་ནི་སྟོང་བའོ། །

དེ་དང་འགལ་བ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །མཉམ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དུ་
འཛིན་པ་དང་། །སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །ཆད་པར་འཛིན་

བ་དང་། ཉག་པར་འཛིན་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་བ་དང་། རྒྱར་འཛིན་བ་དང་།
 བུར་པོར་འཛིན་བ་དང་། ཁམས་སུ་འཛིན་བ་དང་། སྤྲེལ་མཆེད་དུ་འཛིན་བ་དང་།
 ཁམས་གསུམ་བ་ལ་གནས་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་བ་ལ་ཆགས་བ་དང་། ཁམས་
 གསུམ་བ་ལ་བརྟེན་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་བ་དང་། ཆོས་སུ་ལྟ་
 བ་ལ་གནས་བ་དང་། དག་འདུན་དུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བ་
 ལ་གནས་བ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡི་གསོད་བ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དང་
 འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་བ་བསྟན་པའི་དོན་རྟོ། །

སྟོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
 བ་དང་། སྟོན་བ་མེད་བ་ཤེས་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་བ་ཅེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟན་བ་མེད་བ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་བ་
 དང་། མི་སྤྲེལ་བའི་བཟོད་བ་ཤེས་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་དུ་སྟོན་བ་
 དང་། ཉོག་བ་ཀྱན་དུ་འཛོམས་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སུ་ལྟ་བ་ནམ་པར་བརྟོག་བ་དང་།
 ཉོན་མོངས་བ་ནམ་པར་བརྟོག་བ་དང་། ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་བ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ལ་མཁས་བ་དང་། སེམས་དུལ་བ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་བ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཆགས་པའི་ས་མ་ཡིན་བ་དང་། གང་དུ་འདོད་པའི་ཞིང་དུ་
 འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་
 སྟོན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་རྟོ། །

སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་བ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་བཅེ་བ་

དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྐྱབ་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་བསྟེན། །དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྦྱང་སྐྱ་
མ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམས་བཞིན་སྲིད་བ་ལེན་བ་དང་། །ལས་ནི་
རྣམ་བ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །

ཅེས་བྲ་བ་ལ། བཟང་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་བ་སྟེ། སྐྱབ་བ་ཞེས་བྲ་བ་
དང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་བརྒྱད་ཅེས་བྲ་བ་ནི་ཆོག་གིས་བརྒྱད་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་
རྣམ་བ་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འཇུག་བ་དང་། མངོན་བར་ཤེས་བས་རྣམ་བར་བཅེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་བསྐྱབ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟེན་བ་དང་ཡོངས་སུ་བརྟག་བ་ཞེས་བྲ་བ་
གཅིག་ཏུ་བྲས་བ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་བ་ཤེས་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་སྦྱོམས་བར་འཇུག་བ་དང་། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་བ་ལེན་
བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་རྣམ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོར་སྦྱང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་།
དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རོ། །

སྦྱོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཤེས་
དང་། །སྦྱོབས་བ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་བ་མཆོག་དང་
ནི། །རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་
ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་
ཆོགས་བ་ཡིན། །

ས་བརྒྱད་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དག་ནི་
སྦྱོན་ལམ་མཐའ་ཡས་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་བའི་སྐད་ཤེས་བ་དང་། སྦྱོབས་བ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་དང་། མངལ་དུ་འདུག་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་། རིགས་
ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་། རུས་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་། ཆོ་འབྲང་ལུན་སུམ་
ཆོགས་བ་དང་། འཁོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་། སྦྱེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་།
ངེས་བར་འབྲང་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལུན་སུམ་ཆོགས་
བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་བ་སྟེ་བཙུ་
གཉིས་སོ། །

ས་དགྲ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་
བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཙུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་དགྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་མྱ་
ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནི་རིགས་ཀྱི་འོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་
ལ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་སའོ། །མཐོང་བའི་ས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའོ། །ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་བསྐབས་པའི་སའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་སའོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ཅན་ནི་དགྲ་
བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ས་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ཅན་ཀྱི་སའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ས་དགུ་པོ་སྟེ། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་བཅུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སའི་ཚོགས་སོ། །སའི་ཚོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ངེས་
པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་པའི་གོང་དུ་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བཤད་
དེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
ཅེས་བྲ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གོམས་པ་ནི་བསྟོམས་པའོ། །འཛིན་པ་ནི་འཛིན་པར་
བྱེད་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་
དག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་། གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་
ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་
ཅན་དང་། སྐྱེས་བྱ་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་དེ་ནི་
བསྟོམས་པའི་ལམ་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའང་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལམ་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རབ་འབྱོར་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་
ནས་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞེས་སྐས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནས། དེ་བཞིན་

གཤམ་གས་པའི་སྤྱལ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་བ་མི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་གྱིས་སོ། །འདིར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་མི་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེའི་དགྲ་བཙུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །འདིར་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་སོགས་བ་གང་ཟག་ཟས་སུ་ཡོད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་འོ། །བཞི་པ་ནི་རབ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་མིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནས་བཅམས་ཏེ། གནས་དེ་ནི་བསྐྱོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་གྱིས་སོ། །

འདིར་ནི་མིང་དང་བརྟུང་དང་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །ལྷ་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་

དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནས་བཅུམས་ཏེ། བསྐྱོད་དུ་མེད་
བའི་ཚུལ་གྱིས་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་སོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པ་དག་ནི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་བ་ནི་དངོས་པོ་དག་མི་
དམིགས་པའི་གོམས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་འོ། །

དུག་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནས་བཅུམས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
བ་རྣམས་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། ། འདིར་ནི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་
དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གོམས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་
ལམ་འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། ། འདུན་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་བར་གཟུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་གྱིས་
སོ། ། འདིར་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མི་
དམིགས་པ་ནི་གོམས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་འོ། ། བརྒྱུད་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །

འདིར་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་

སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དག་མི་དམིགས་པ་ནི་གོམས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །དེ་
ནི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སོ། །

ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བསྐྱན་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་བསྐྱན་
པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་
དང་། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། །ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ངེས་
འབྱུང་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་ལམ་
ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ། འཆད་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདིག་
ཉེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་གནས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་འདིག་
ཉེན་ནི་ཁམས་གསུམ་པའོ། །དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གོ། །དེ་ཡང་
གང་ཟག་དགུ་པོ་དག་གི་ཚོས་སོ། །དགུ་གང་ཞེ་ན། དེགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱུད་པ་

དང་། རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་།
དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། སངས་
རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །

དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞུང་དང་པོ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཡེ་
ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་
དང་། གང་ཟག་དགའའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བའི་གཞུང་གིས་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ། ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་
བའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེའི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ནམ་པ་བཞི་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་
དུ་ཡང་།

སེམས་ཅན་ཀྱང་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤོང་དང་རྟོགས་པ་
གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་རང་བྱུང་གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་
ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས་
སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །དེ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པར་
འབྱུང་བའོ། །

ཕྱོགས་དང་ཁ་དོག་དང་དུས་དང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མཉམ་
པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དག་གི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་
དེ། དེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པོ་དག་གྲང་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་འོང་བ་
དང་འགོ་བ་དང་གནས་པ་མི་དམིགས་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །གཡོ་བ་དང་འགྲལ་བ་དང་རྩོལ་བ་ནི་འབད་བ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དུས་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་
ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

ལ་དང་པོར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
གང་པོས་གསོལ་བ། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་གཉི་ག་ཐ་མི་དང་པ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
ཉིད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རི་ལྟར་འཕྲོལ། དེ་མདོར་
བསྐྱེད་པའི་ཆོག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་བཙུག་ལྟན་འདས་འདི་ལྟར་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་དང་པོ་འོ། །གཟུགས་ཀྱན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནི་གཉིས་པ་འོ། །གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
གསུམ་པ་འོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཞི་
པ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་རིལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྔ་
པ་འོ། །རི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དྲུག་པ་འོ། །

བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པ་འོ། །གང་མདོན་པར་མ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་བརྒྱད་པ་འོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་གང་མདོན་པར་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགྲ་བཤོ། །མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའི་མངོན་པར་མ་གྲུབ་
པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྟུ་བཤོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གྲུད་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྟུ་གཅིག་པཤོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྟུ་གཅིས་
པཤོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོབ་པའི་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་དེས་དེའི་སྟོན་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བསྟན་པའི་དོན་རྟོ། །ཡང་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་རྟོན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའི་
དོན་རྟོ། །མཐའ་དང་ལྟན་པ་འགྲོ་བ་པོས་འགྲོ་བར་བྱ་བར་བྱིན་པར་འགྱུར་གྱི།
མཐའ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའི་དོན་
རྟོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གང་ལ་ཅི་ཡང་
མེད་ན་དེ་རི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའི་དོན་རྟོ། །

དེ་ལྟར་དེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
དམིགས་པའི་སྲིར་གདམས་ངག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པ་གང་ལས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའི་དོན་རྟོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ནི་མིང་ཅམ་སྟེ། དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལ་གདམས་པའམ་ཐོབ་པ་མེད་

དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བདག་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཏུ་མངོན་
བར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་ཡིན་ན་གང་ལས་
གདམས་པའམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་པའི་དོན་རྟོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་
གདམས་པའམ་ཐོབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་
པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་རྣམ་པར་
བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་བར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་བར་བསྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་མངོན་བར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་བར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གང་ཞེས། ཅི་ཡང་མེད་
དེ། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱུད་པའི་དོན་རྟོ། །གང་ཡང་
མངོན་བར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགུ་པའི་དོན་
རྟོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མངོན་བར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་བར་མ་གྲུབ་པ་གདམས་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།

གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཅས་སོ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱ་པའི་དོན་རྟོ། །མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ལ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་མི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་ན་སེམས་གང་བསྟན་པ་ལ་དམིགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

དེ་གང་མི་ཁྱུ་པ་སྟེ་དེ་དམིགས་པ་བོར་ནས་གཞན་དུ་ཁྱུ་པ་མེད་པ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགོང་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསྐྱུས་པར་
 གྱུར་བའོ། །གཞན་དུ་ཡང་ཁྱུ་པ་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡིད་འགོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་བསྐྱུས་པ་
 ལ་དེ་དང་འགལ་བར་འགྲོ་བས་ན་འགོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
 ཁྱུ་པ་དང་གློད་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱུ་པ་ནི་སེམས་བྱིང་བ་སྟེ་གློད་པའོ། །གློད་པ་ནི་
 ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་ཉི་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཕྱིར་སྤྲུགས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ། ཉིང་འཇིན་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་
 བྱ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གློད་པ་ཡང་ནི་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་
 བཤད་དོ། །

འབད་པ་བཏང་བར་གྱུར་ན་འདི་ལ་འདི་དག་གྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 སྟེ། བཏང་པ་ལས་སྐྱག་པ་ནི་སྐྱག་པ་སྟེ། དེ་འབད་པས་སྐྱོག་པ་ནི་མི་སྐྱག་
 པའོ། །འབད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཚྭ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །དེ་ནས་

ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཐོར་ནས་འདུས་བྱས་པ་ལ་སྐྱག་པ་ནི་དངང་བ་སྟེ།
དེས་འདུ་བྱེད་པ་དེ་བཏང་བར་གྱུར་པ་ལ་མི་དངང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་
བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་དངང་བར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
སྟོས་བ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སྟོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་སོ། །མདོར་བསྡུས་པའི་ཆོག་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་དེ་དག་ཉིད་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ་རེ་རེ་བའམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤུ་རེའི་བྱས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྒྱ་བྲིས་བ་དེ་
ལ་རེ་རེ་བ་ལ་དང་པོ་དང་གཉིས་བ་དང་བཅུ་གཅིག་བ་དང་བཅུ་གཉིས་བ་
ལའོ། །གསུམ་བ་དང་བཞི་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བ་ཉིད་དོ། །ལྔ་བ་དང་དྲུག་བ་དང་བདུན་
བ་དང་བརྒྱད་བ་དང་དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་དག་གྲང་ལྷན་ཅིག་བ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་
འོག་ཏུ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཞིང་འདི་བ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། རབ་འབྱོར་
གྱིས་བཅུ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི་ལན་རྒྱས་བར་སྦྲས་ཏེ། དེ་དག་གི་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་
མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཆེ་དང་ལྷན་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་གཉིས་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོར་རྗེས་སུ་
བརྒྱས་ནས་ཐ་མར་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །བཅུ་གཉིས་པའི་ལན་རྒྱས་པའི་མཇུག་ཏུ་
གསུངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་བ་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བས་འདི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་མི་གནས་
བ་སྟེ། མདོན་བར་ཞེན་བར་མི་བགྱིད་ལ། འདོགས་བར་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རང་རིག་པས་མི་ཤེས་
 ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་སྤང་བ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
 མེད་པས་དེ་བཞིན་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དོན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་
 མི་བྱེད་བརྟགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་ནི་དེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་ཤེས་ཤིང་། མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཟད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གང་ཡང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་གངས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ནི་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །རྟོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་གང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་གང་། ཡོངས་སུ་
 བརྟགས་པ་ནི་གང་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གསུམ་
 བོ་དེ་དག་ཅི་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་དུ་སྦྲས་པ།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་
 དེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཤེས་ཀྱང་འདི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མེད་
 དོ། །ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོགས་པ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །

རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་བརྗོད། །མཆན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆན་ཉིད་
 དོ། །བྲལ་བ་དང་རིང་དུ་སོང་བ་དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་

སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་བ་སྤངས་བས་བྲལ་བ་སྟེ་མི་ལྟན་པའོ། །སོང་བས་ན་
 སོང་བ་སྟེ་བསྟོད་པར་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །པ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་བྱིན་
 བས་རིང་དུ་སོང་བ་དེ་བས་ན་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །རི་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་གང་ག་བྱུགས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྟུན་པར་བྱ་བ་དེ་ཤུ་རིའི་བྱ་རི་ལྟར་ན་བྱང་
 ལུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྟོང་བའི་ཆེ་
 བྱང་ལུབ་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྐབས་འབྱེད་པ་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ་གོ་སྟའོ། །དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐབས་པ་རྣམས་
 བ་བརྟུན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །འདིར་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
 བྱང་ལུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་གདམས་དག་ནི་ཐོག་མར་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བརྟུ་པོ་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོར་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་རྟེན་ནི་སྐབས་པའི་རྟེན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤང་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤོངས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་
 དག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་གི་རོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྐབས་པ་
 རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་སྐབས་པ་གང་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སོ་

སོར་བཙམ་བ་དེ་ནི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་བ་དྲུག་གོ། །གང་གི་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཛོག་
བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་འཇུག་པའི་སྐྱབ་བ་ནམ་བ་དགའོ། །གང་གིས་རྒྱའི་མཐར་ཐུག་
བ་ཐོབ་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱབ་བ་ནམ་བ་བཙུ་བ་དུན་ལོ། །གང་གིས་
འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་བ་ས་གཞོན་བ་དེ་ནི་ངེས་བར་བྱུང་བའི་སྐྱབ་བ་བརྒྱད་
དོ། །དེ་བས་ན་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གངས་བྱས་ནས་
བཞི་བཙུར་འབྱུར་དོ། །མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན་ཞེས་
བྱ་བ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ནི་བས་སྐྱར་བ་ལས་ནམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་
ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །

སྐབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བ་དག་ལྟན།

ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ། རུང་བར་མ་བྱས་པ་ལ་བསྟན་པར་
 རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་
 བོ། །དེ་བས་ན་དང་པོར་དེ་ཉིད་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། ལྷག་པར་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ནི།

ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་གྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་
 དང་། །ཡུལ་ངེས་བ་དང་བྱབ་བ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་
 ལས། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཛོ། །ལྷ་རྣམས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ལྷ་འོ་ཆོགས་རྣམས་སོ། །རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཉན་པར་ཤེས་ནས་
 དེའི་དངོས་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་སྐབས་འབྲེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའོ། །འོད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གྱིས་
 སོ། །མོག་མོག་པོར་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟི་མེད་པར་མཛད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །

གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ངེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚྭ་གས་གཅིག་
བས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསམ་གྱིས་མི་
ཐུབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དག་བའི་ཚྭ་གས་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རང་བཞིན་ཏེ།
དག་བའི་ཚྭ་གས་ནི་དག་བའི་ཆོས་སོ། །ཐུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་བཟུང་བས་སོ། །འཕྱོད་ཏུ་ཐུད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་གཟུང་བ་སྟེ་དེ་ནི་ལས་སོ། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་
གི། །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྟོན་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་
བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོ། །དེའི་མདོ་ཡང་གྲོ་ཤི་
ག་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་གོང་མ་ཡན་
ཆད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་
དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཡིད་ལ་སྟེ། མི་
ཉག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་སྟེ། གོ་ངེས་པ་བཞིན་
དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་བདག་
གི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཤི་བའི་རོ་ལ་ཤི་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་སྤང་བར་འོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་

ཀྱོ། ཁད་དང་ལུ་བ་དང་ཟུག་ཅུ་དང་ཕྱིག་པ་སྟེ། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐལ་
 གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྟུག་བསྐལ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་གཞོན་པར་
 དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འདི་དང་གཞན་དུ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱའི་ཆོས་མ་ཐུན་པ་
 ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་རྣམ་པ་བཞིས་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ། ས་རོལ་དང་
 འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་གཡོ་བ་དང་རབ་དུ་འཛིག་པ་སྟེ། བདག་ནི་དོར་བར་མི་
 རྒྱས་པས་འདིས་ནི་པ་རོལ་ལོ། །འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེར་
 འཛིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་བ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དག་གིས་ལམ་རྣལ་མས་རྩ་
 བ་ནས་བཏོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལམ་གྱིས་འཛིག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རབ་དུ་འཛིག་པ་འཛིག་པའོ། །སྦྱར་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཐོག་
 འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཛིག་པ་འཛིག་
 པའོ། །འབྱུང་པོ་དང་ཕྱིན་པོ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགོ་བའི་ནད་དོ། །ཕྱ་
 གོ་དང་པ་རོལ་གྱི་དམག་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 འཆེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་མ་
 རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་
 གྱི་ཕྱར་པོ་ཆེན་པོ་འབབ་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ལ་
 རེས་པར་འགོག་པས་ན་འགོག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །

འདིས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་འགོག་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་
 སོ་སོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། དབེན་པ་དང་།

སྤྱི་དཔེ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་དཔེ་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུས་མ་
བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་རྣམས་འབྱོར་པའི་བདག་ནི་སྤྱི་དཔེ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་སྟེ། དེ་བས་ན་སྤྱི་དཔེ་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་
མེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་པར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །

དེ་གཉིས་ནི་མི་གཙང་བ་སྟེ། དེ་དག་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དཔེ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙང་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་དཔེ་འདུས་
བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཁམས་
གསུམ་པ་ལ་སྤྱི་དཔེ་ནི་སྤྱི་དཔེ་ལས་སྟེ། དེ་ཟད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དཔེ་མེད་པའོ། །མ་
འོངས་པའི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམས་པའོ། །ལས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དེ་
དག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལས་ཡང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་
བས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་རྣམས་པ་ཉིད་ལྷ་ཅད་ཀྱི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ།
དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དེ་དག་མི་དམིགས་པས་
ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤྱི་དཔེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱི་དཔེ་ཕྱིར་དང་།
ཕྱིས་ཀྱང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐུང་པར་དེ་དག་གཉིས་ཀྱིས་ལས་གཞན་ལ་ཡང་འདིར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་དབྱོད་པར་
བྱེད་པ་ལྟ་བོ་དག་གི་གཞུང་ལྟག་མས་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་

དོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སོ་སོར་དབྱེད་
བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་དུའོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
ཆོག་གིས་སོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སམ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་
པའོ། །

སྟོར་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་སྟོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོར་བའོ། །འགྲོགས་པས་སྟོར་བ་ཉིད་དུ་སྟོར་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་
གཉི་གས་བརྒན་པ་ནི་མངོན་པར་བརྒན་པའོ། །ཕན་ཚུན་སྟོར་བ་ཉིད་དུ་སྟོར་བ་
ལས་ཀྱན་ནས་བརྒན་པའོ། །རང་བཞིན་སྟོར་བ་ཉིད་ལྷག་མར་བྱས་པ་དེ་སྟོར་བ་
ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་སྟོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོར་བ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་གསོས་པ་དེ་བས་ན་དེ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཀྱང་རིག་པ་ལྷག་པར་མཐོང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
རྒྱས་པའོ། །དཔེར་ན་གྲེ་འདི་ལས་གྲེ་འདིར་ཆད་འདི་ཙམ་གྱིས་ལྷག་པར་གྱུར་བ་
འདི་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ལྷག་མ་ནི་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་སྟོར་བ་
དེའི་བཤད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་བརྒན་པར་བྱེད་པ་དེ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

ལན་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཡོངས་སུ་བརྒན་པར་བྱེད་པ་དེ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལན་ནི་ཀློག་པ་གང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མངོན་པར་མི་ཞེན་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་

དང་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་གྱིན་གྱི་ཕྱི་བ་ནི། བཙུན་པ་རབ་
འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སེམས་སྤྲ་མ་དག་གིས་སེམས་ཕྱི་མ་དག་ལ་
བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་ལས་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའི་སེམས་དང་
འགྲོགས་པ་སྟེ། སན་ཚུན་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །

ལན་ནི་རྟོ་མི་ཀ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟངས་པ་ཉིད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་
པོར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟངས་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བས་སྟངས་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ལས་དང་
བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དེ་
ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
གང་ཡིན་པ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚེས་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་བསམ་གྱིས་
མི་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྟེ། བསམ་པ་ལས་
འདས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སེམས་པར་བྱེད་པས་ནི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སོ། །སེམས་མ་

ཡིན་པ་ཉིད་ནི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟག་མའོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ལྔ་པོ་དག་གིས་དོན་
དམ་པའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་
བྱང་ཚུབ་སྤངས་ནས་ནི། །དྲུག་པས་པ་རོལ་བྱིན་ལྔ་རྫོགས། ཀྱན་རྫོབ་ཚུལ་དང་
བྲལ་བས་ནི། །དེ་དག་བདེ་བར་ཆོགས་རྫོགས་མིན། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
རྣམ་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་གྱི་སྐབས་འབྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྤྲོང་བའི་
བྱིར། །སྤྲོང་བ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་བྱིར། །རྫོ་བ་དེ་དག་མི་
དམིགས་པས། །ཅི་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་
ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བཅུ་དག་
ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་
ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དོ། །ཅི་བྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། །མཐུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་བྱིར། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་མ་ཐག་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་མཆོན་ནི་བྱོད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཇི་

ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཚོགས་ཏེ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གིས་སོ། །སྟོང་
པ་ཉིད་དེ་དག་གྲང་དབྱེར་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འོ། །རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གིས་དེའི་
གནས་པ་བཀག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །

ས་བརྒྱད་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ལ་སོགས་པ་དག་
ལས་སོ། །བརྒྱུ་མས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོར་བྱས་པ་ལོ། །ས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནས་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དག་གི་ཚོགས་རྒྱས་པར་མི་
གནས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན་སངས་རྒྱས་གིས། མཐུན་ནས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སོ། །ཚོས་ནས་མི་
གཟུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལོ། །གང་ཞེ་ན། ཚོས་གི་མཚོག་
ཏུ་གྱུར་པར་འདོད་པ་ལོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཚུལ་གིས་
གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གིས་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་གྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྟོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་
དང་ཚོས་གི་མཚོག་གོ། །ཡང་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་གི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་གི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་འཕགས་པའི་ལམ་གི་ཆེད་དུ་
སྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་གི་ལམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྐབས་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ནས་
འཁོར་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལྷག་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་ཡན་
ཆད་དོ། །ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་བཤད་པའོ། །སྐད་ནི་དག་
གོ། །རབ་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་ཆོག་གི་ཆོགས་སོ། །སྤྲས་པ་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་
བཟོད་པ་དེའི་ཆོགས་གྱིས་སོ། །འཆད་པ་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུའོ། །སྟོན་པ་ནི་དེའི་
རིགས་ཅན་དག་ལའོ། །ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་གཅིག་སུ་ཞིག་ཀྱང་
ངོ། །མ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བསྟན་པའོ། །

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་ཐོས་པར་མི་རུང་བའོ། །དེ་དག་གིས་
ཤེས་པར་མི་རུང་བ་ནི་ཐོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པ་
མེད་པར་བདག་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་ལམ་སོ། །སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་པོ་མེད་པའོ། །མི་དགོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་
དགོས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡི་གེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བསྟན་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་
སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་མེད་པའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་སུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་
བཅོམ་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་གཟུང་

བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །

ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བདག་ཅག་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་
གསལ་བར་བྱེད་དོ་སྟེ་སྟེ་བསམས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟབ་པ་དང་སྤྱི་བའི་ལམ་
ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། སྤྱི་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་
པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྤྱི་བ་
ཀྱང་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཐོས་པ་མེད་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་
ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཟབ་པ་མ་ཡིན། སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ་བཞག་པ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དག་ནི་གཟུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་དེ་དག་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་ཇས་མི་
དམིགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྤང་པོ་དག་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་
ཅན་དང་ཆོས་ཉན་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དག་ནི་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་
པའོ། །དེ་ནས་འདི་བསྟན་པ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དག་

གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་གནས་བརྟན་དུག་
པོ་དེ་དག་དང་། ལྷའི་བྱ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཐུག་བརྒྱས་བྲིས་པའོ། །སུ་དག་དོན་
དུ་གཉེར་བ་ནི་འདོད་པའོ། །ཟབ་བ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

བརྟག་པར་དཀའ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གེའི་
སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་བ་ནི་བསམ་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་བ་ནི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཐོང་བར་དཀའ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོགས་ལྷའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་ལོས་བ་ནི་
སྤྱག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་
འཕགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕགས་པའོ། །མཁས་པ་དང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་
ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བསེ་རུ་ལྟ་
བུའི་རིགས་ཅན་དག་གི་ཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དགག་བ་སྟོལ་བ་དང་བཅས་
པའི་ལན་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ་
ཡན་ཆད་དོ། །

དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་སོ། །འདི་ལྟར་
མ་སྐྱེས་པ་ནི་མེ་རྟོག་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་གཟུགས་མ་
ཡིན་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་
སོ། །འདིར་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས།

རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་
དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གཞན་དག་གིས་བསྟན་
པའོ། །དེ་མི་དགོས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟབ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་གཉིས་ནི་བསེ་རུ་
ལྟ་བུ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །མི་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་རང་
བྱུང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་དེ་དག་ལས་ཐོས་པར་
འགྲུང་ཞེ་ན། ཉན་པར་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །དེ་ནི།

གང་དང་གང་དོན་གང་གང་ལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཉན་དེ་དང་། །དེ་ལ་སྒྲ་
མེད་ཀྱང་དོན་དེ། །དེ་ནི་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་འཕགས་པའི་ལམ་རི་ཅམ་གྱིས་
ཤེས།

གཟུང་བའི་རྟོག་པ་ཉམས་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མ་སྦངས་ཕྱིར་དང་།

ནི། རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། ཡང་དག་བསྐྱུས་བར་ཤེས་
བར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

བཏགས་པ་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། ལྟོན་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྩུར་
བ། ཅེ་མོར་རྩུར་བ་གཞུགས་ལ་སོགས། འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་
བས་སྟེ། རང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། གཞུགས་སོགས་མི་
འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་བ། གཞུགས་སོགས་སྟེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། རྣམ་
པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བས་
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྩོ་བའོ། གཞུགས་ལ་
སོགས་པའི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཅེ་མོའོ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དགག་པའི་རྣམ་
པ་ནི་བཟོད་པའོ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། མདོ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
རིགས་ལས་འོག་ཏུ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གང་སྟོབ་པ་དེ་གཉིས་སུ་
བྱར་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་ལ་སྟོབ་པོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་ནི་རྟོད་ཀྱིའོ། གཞུགས་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་
སྟོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནས། གཞུགས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་དང་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་

སྒོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཅེ་མོའི་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བཟོད་པའོ། །དེའི་འོག་ནས་མི་སྒོ་བ་
མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དེ་ནི་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་
མཐོང་བའི་ལམ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་མདོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་ནི།

བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་
ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །པན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་
བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའོ། །བཟོད་པ་
གཉིས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་
བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
སྟུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཀྱང་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །པན་
ཡོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །

པན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་
དང་། །ཆེན་སོ་ཆད་མེད་ཉིད་དང་བཅས། །དཔག་མེད་མཐའ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། །དེར་གནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་

ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། ཁྱེད་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། ། བྱམས་
 སོགས་སྟོང་ཉིད་བྱབ་བ་དང་། ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་འཛིན་
 དང་། ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་དང་ནི། ། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་
 སེལ། ། བྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 སྤང་ལ་སོགས། ། སློག་མི་གཅོད་བ་ལ་སོགས་པ། ། རྣམ་པ་ཀུན་
 མཐེན་ཚུལ་ལ་ནི། ། བདག་ཉིད་གནས་ནས་སེམས་ཅན་དག ། འཁོད་
 དང་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པ། ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ། ། ལམ་
 བེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་ལྟས་གསུངས་ཏེ། ཆད་མེད་བ་དང་བཅས་
 པ་ནི་ཆད་མེད་བ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ཆད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། ། མཐའ་ཁོ་ན་ནི་མཐའ་ཉིད་དེ་དཔག་ཏུ་ཡོད་བ་དང་མཐའ་ཉིད་དོ། ། དེ་དག་
 མེད་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་བ་དང་མཐའ་ཉིད་མེད་བ་དང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་བདུན་པོ་དག་དང་སྦྱར་
 བར་བྱ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞུགས་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱད་
 པ་སྟེ། འདིའི་དམིགས་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་སྦྱོན་
 པ་ལོ། ། དེ་བས་ན་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་ལོ། །

དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་གནས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་

བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་དག །

ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་མེད་ཕྱིར། །

གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་ཅིང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལོ། །ཁས་ལེན་བ་ནི་གནས་པ་སྟེ། མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བར་གསུངས་ཏེ།
འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གཟུགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མ་ཡིན།
གཟུགས་ལས་གུད་ན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་གུད་ན་ཡང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པའོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་
པོ་དེ་དག་གི་སྐབས་འབྱེད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བརྒྱལ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ལྷག་ཡན་ཆོད་ནི་བསྐྱར་
པའོ། །དེའི་འོག་ནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གོང་ཡན་ཆད་ནི་

བཤད་པའོ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་
དུས་གསུམ་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མེད་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷག་ཡན་ཆད་ནི་སྟག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །

འདི་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་དུ་མེད་པ་ནི་ཆད་མེད་པ་སྟེ། པ་རོལ་དུ་བྱེན་
པ་ནི་དཔག་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་ཡན་ཆད་ནི་སྟག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པའོ། །གངས་སུ་མི་ཆད་པ་ཉིད་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟེ། གང་མཐའ་མེད་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་གོང་ཡན་ཆད་ནི་སྟག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །སྟེ་བ་
ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་ལ་འགོག་པ་ནི་བྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་
ཆད་མེད་པ་ཉིད་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་མཐའ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་འདི་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་མཐའ་མེད་པའོ། །གང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ནས་དབང་པོ་དང་
བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གོང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་ཀྱན་
འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལ་
གནས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་

བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དེ་ནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་སུ་འགྱུར་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
གསུངས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཚོས་ཤེས་པའོ། །

ལྷང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རྟེན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་
ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་
པན་ཡོན་ནོ། །གང་གྱི་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སེམས་དང་ཡང་མ་བྱལ་བར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་
ཁུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དག་མཐོང་བའོ། །འཐད་པ་དང་བཅས་
པ་ལྷག་མ་ནི་པན་ཡོན་ནོ། །གང་གྱི་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
རྒྱུ་མི་འཆད་པར་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱུང་བ་དང་སྟེད་པར་བཤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་གསུངས་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

སངས་རྒྱུ་ཉིད་ནི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་མི་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གཤམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་
ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྦྱལ་བའོ། །གང་དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་

གྲིས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ནས་ཐེག་བ་གསུམ་ལ་འདུལ་
བ་ནི་རོ་མཆར་ཆེད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་བ་ནི་འགོག་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡོངས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་པན་ཡོན་ནོ། །

གང་དེ་ནས་སྤྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྲིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ།
སྤྱག་བསྐལ་མཐར་འབྲིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་བ་ནི་
འགོག་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ཉམ་ང་བ་ནི་པོངས་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ནད་ནི་སྤྱི་
པའི་སྤྱག་བསྐལ་འོ། །ཀྟོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ།
རྣམ་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་བ་ནི་འགོག་བ་ལ་
རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །མྱ་ངན་འདས་འཛིན་ནི་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པར་འཛིན་པ་བྟན་པའོ། །གང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཀྟོ་ཤི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བཅམས་ཏེ། སྤྱི་གཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་བ་ནི་ལམ་
ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་ལ་སོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་དང་སྦྱོབ་བ་དང་སྦྱེད་བ་
དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་པའོ། །གང་ཀྟོ་ཤི་ཀ་སྦྱོང་

གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའོ། །

སྟོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་ཀུན་མཐེན་པའི་ཚུལ་ལ་
ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྟོག་པ་དང་པོར་བྱས་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་འགོད་
བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུའོ། །གང་དེའི་ཆོག་སྒྲུང་བར་འོས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུད་ཏེ། ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་སུ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པའོ། །

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོན་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱུད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
དེ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་བར་བྱེད་པ་
ན་ཟེན་པ་དང་ལྟན་པས་སོ། །ཀྱོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་དེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
སྦྱོད་པའི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ། ཡོན་ཏན་
འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པའོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་དེ་དག་ནི་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གོ། །

དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་ནས། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་
བྱལ། །དེའི་བྱེད་པ་ནམ་བུ་གི་མདོ་ཅུང་བས་དང་པོར་གསུངས་ཏེ།

ཀུན་ནས་དུལ་དང་ཐམས་ཅད་ནས། །བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་
རྒྱལ་དང་། །གཞོད་པས་བརྩི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་
མཆོད་ཉིད། །

ཅེས་བྲ་བ་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ནི་དུལ་
བཤོ། །དེ་དག་གི་ཁེངས་པ་མེད་པ་ནི་འདུད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདུད་པའོ། །ཀུན་
ནས་ཞེས་བྲ་བའི་སྒྲའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འདུད་པ་ཞེས་བྲ་
བའི་ཐ་ཆིག་སྟེ། དེ་གཉི་ག་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་སྐད་དུ་
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བྲ་
བའི་བར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འདུད་པའི་བྱེད་
པའོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྲ་བ་ནི་
འདིར་བདག་དང་གཞན་ལས་སོ། །གང་དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྲ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཕྱག་ཅིང་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱེད་པའོ། །

གཞོད་པ་བརྩི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །

ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་གཞོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞོད་པར་བྲ་བ་མ་ཡིན་
པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཡང་ཀློག་གི་གཞན་ཡང་གཤེད་ཏེ་རིགས་
གྱི་བྲ་ཞེས་བྲ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་གཞོད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྲ་

བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞི་དང་པས་བརྗེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པའོ། །བྱང་
 ལྷུ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྷུ་པོ། །གང་དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྷུ་པའི་བྱེད་
 པའོ། །རྟེན་མཆོད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 འཛིན་པ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་ནི་རྟེན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མཆོད་པའོ། །གང་གོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། བཀྱར་སྟེ་
 བྱས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་མཆོད་པ་ཉིད་
 འོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་བསྐྱས་ནས་ཐ་
 མི་དད་པ་ཉིད་ཏུ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཛིག་རྟེན་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོ་
 བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མོས་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས།

མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་
 དང་། །རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་རང་གི་དོན་ཡིན་པས་ན་རང་གི་དོན་ཏོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དང་། གཞན་གྱི་ཉིད་ཀྱང་རོ། །དེ་ཡང་ནི།

སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་དོན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
གསུམ་ཞེ་ན།

ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཏོ། །

ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སོ་སོར་

ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་

རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །

དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བྱེ་བས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་
པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དང་། ཆུང་དུའི་འབྲིང་
པོ་དང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་།
འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་
གྱི་མོས་པའོ། །མོས་པ་ནི་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་
མཆོད་ཉིད་དོ། །གང་ལ་མོས་ཤེ་ན། མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
འདི་བ་དང་། གྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་སྦྱོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ནས་
མར་མེའི་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་མཆོད་པ་ལའོ། །སྦྱོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་དེའི་འཐད་པ་ཡང་མདོ་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱ་གཤུང་རིན་པོ་ཆེ་
སྦྱ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་སྦྱལ་བའོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་བདུན་གྱི་སྦྱོད་དུ་སྦྱལ་ཏེ། དེ་

ལ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་དང་པོ་ལོ། །

མདོ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་དང་བཙུན་འགྲུས་མེད་པ་
དང་། མོས་པ་དམན་པ་དང་། བསམ་པ་དམན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་དག་
གིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་ཤེས་པ་ལོ། །ལྷག་མ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ་བསོད་ནམས་
ལྷག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་ལོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་མ་ལ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་སྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་སྦྱིན་པའི་སྤོངས་ཏེ་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོད་པ་ལྷག་མ་ལ་བསོད་ནམས་
ལྷག་པར་འཕགས་ཏེ་གསུམ་པ་ལོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མ་
བལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །

ལྷག་མ་ནི་གསུམ་པ་དང་འབྲས་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དཔག་
ཆོད་ཅེས་བྱས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཞི་པ་ལོ། །ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་བཞི་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ཁྱད་པར་ནི་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་ན་དེའི་མོས་
པ་ལས་སོ། །བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་འཛུལ་བུའི་སྤྱིང་ཡོངས་སུ་
བཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་པ་ལོ། །སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་
དུག་པ་ལོ། །སྟོང་གི་ཞེས་བྱ་བའི་བདུན་པ་ལོ། །སྟོང་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྒྱད་
པ་ལོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགུ་པ་ལོ། །དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་
རང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་འདིས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྦྱབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགུ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་

དོན་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བསོད་ནམས་འདིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་མང་
པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཙུག་ལྟན་འདས་མ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟག་པར་མོས་པ་དང་བསོད་ནམས་ལ་མོས་པ་ལྟག་པའི་
ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ་
གསུངས་པའི་མཆོད་རྟེན་རེ་རེ་བྱས་ལ། བཀུར་སྟེ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་
བཙུག་ལྟན་འདས་མ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་
བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཉེ་བར་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་པོའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་བྱུང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
འཛིན་རྟེན་དུ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་མོས་པ་ལྟག་པ་ནི་གཉིས་
པའོ། །མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཙུག་ལྟན་འདས་མ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པའོ་ཞེས་ལྟག་པར་མོས་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གསུམ་
པའོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་མ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དང་
མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་
པ་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ཀྱིས་མོས་པ་ལྟག་པ་ནི་བཞི་པའོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་མ་སྤྱོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་

མཛོན་པར་བཅོན་པ་ལ་ལྟ་བུ་བ་བརྒྱ་སྤྱིར་ཉན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོང་བར་འགྱུར་
ཞིང་སློབས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་སེམས་སོ། །

དེ་དག་ལ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྤྱོད་པ་
མཛོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་གང་
ལས་འཛིགས་པ་དང་གང་འཛིགས་པ་དང་འཛིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། །དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་
ཡིན་དུ་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་དག་གི་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དུག་པའོ། །

སློབས་པ་མི་འཕྲོགས་པ་དང་སྦྱིན་པ་མི་འཕྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། སྦྱོང་གས་པ་དག་ཆོས་དང་ལྡན་པས་
ཆར་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །སྦྱོང་གས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
ལྟའི་བྱ་འགའ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་དུ་སྦྱོན་པ་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་
པ་འདི་སྦྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་གང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་དེ་དག་དེར་
འོངས་པ་ནས་སྦྱོད་པ་དང་མཆོད་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱང་བ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་སྤྱོད་པ་
བྱས་ནས་འགོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །དེས་སྤྱང་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་
མཐོང་བའམ་ལྟའི་བྱི་མནས་པ་ལས་ལྟ་རྣམས་འོངས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེས་བདག་ཉིད་ཀྱང་གཅོད་སྦྱ་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱ། ས་སྦྱོང་གས་གཅོད་བ་དེ་
ཡང་མེ་རྟོག་བྱི་ཞེས་པ་དག་གི་གཅེལ་བཟུངས་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགུ་པའོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་དགུ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་
 དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ཁོན་ལ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་
 གྱས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་ལས་འདས་
 པ་དག་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པ་སོ་སོར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་
 ལ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་
 མཆོད་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ན། སྦྱོད་པ་དང་མཆོད་པ་དག་
 ལྷ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་ཕོ་འོ། །

འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གིས་བྱར་བྱར་བལྟམས་
 པ་གཏད་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྟེགས་བཅ་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱིན་ན་དེ་ལས་
 བདག་གིས་འདི་ཉིད་ལྷང་བར་བགྱེད། །དེ་ལྟར་འདི་ཉིད་ལས་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 དག་གི་མཆོད་པ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོལ་བར་མཛད་པའོ། །གཟུང་དུ་མེད་པ་ནི་མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
 འགའ་ཞིག་གི་ཡང་ཚོལ་བ་མཛད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེ་དག་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 གཉིས་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་གང་གིས་འཁྲོ་བ་དམན་
 པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དམན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོག་གས་སུ་སོང་ནས་སངས་

ཀྲུས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྐྱེ་གཏུང་གིས་བྱུང་བྱུང་བལྟམས་པ་ཞིག་དང་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་སྐྱེ་གསལ་བམ་ལ་བྱིས་པ་རྙེད་ན་འདི་ཉིད་ལེན་རྟོ། །སྐྱེ་གཏུང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལས་བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་ལ་བལྟ་བ་དེས་སངས་ཀྲུས་ལ་བལྟ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དང་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་དེ་དག་གཉིས་སུ་བྱུང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །

གང་ཡང་སྤྱོད་གསུམ་བཅུ་ལྔ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། གང་ཡང་འགའ་ཞིག་བཙུག་ལྡན་འདས་མ་བཟུང་ཞིང་བཙུངས་ལ་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་མཉམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དང་གསུང་རབ་དག་ནི་འདི་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། །གང་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་སྐྱགས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར། བཙུག་ལྡན་འདས་མ་དེ་ནི་སངས་ཀྲུས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་འགྱུར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སངས་ཀྲུས་འགྱུར་བ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་དཔེ་ནི་ལྷའི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

དུག་པའོ། །

གལ་ཏེ་གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བྱུང་བ་ལྟམས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟེགས་པམ་ཏུ་བྲིས་པ་རྟེན་ན་བདག་ནི་འདི་ལེན་རྟོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་རྟེན་གྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ངན་སོང་བཅོམ་ནས། བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ཉུང་ཟད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་མཐར་བྱེད་པར་འགྱུར་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་བཟུང་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་བར་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པའི་མཐར་བྱུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བལྟ་བར་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྟོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོར་བ་མེད་ཅིང་ལེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། གང་འདི་ལ་སྦྱོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དག་རབ་ཏུ་ཤེས་རྟེ། སེམས་ཅན་འགའ་

ཡང་མི་དམིགས་པ་ནས། མྱོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །

གང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ཤེས་པ་འདིར་མི་དམིགས་པ་དེ་
བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་དགུ་པའོ། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ། མོས་པ་ཡིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ། དགུ་
ཆོན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་མོས་པ་དང་ལྷག་པར་མོས་པའོ། །ཆ་དང་ཆ་ཤས་དང་ཕྱོགས་
འགའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མོས་པ་
དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཆ་རྣམས་ལ་དགུ་
ཆོན་གསུམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་བ་
དང་བསྐྱགས་པ་དག་དུ་འདོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་
བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དགུ་ཆོན་དང་པོ་ལ་ནི་བསྟོད་པ་ཆུང་ཅུ་སྟེ།
ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་པ་ལ་ནི་བཀྱར་བ་སྟེ།
འབྲིང་རོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱགས་པ་སྟེ་ཆེན་པོའོ། །གསུམ་པོ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་འོག་དུ་ལྷག་པ་དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་སྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་བདག་ཉིད་བྱེད་ལ་གང་གིས་དེ་

དག་སྒྲིགས་བཅ་དུ་གྱིས་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་ན་འདི་ཉིད་སྤྲ་མ་ལས་བསོད་ནམས་
མངོན་དུ་འཕགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བྱིན་པ་ནི་ཆོས་སྤྱིན་པ་སྒྲན་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོན་པ་དང་པོ་ལོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ།
བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་དང་བརྗོད་ཅིང་བཀོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་གསལ་བར་
བྱས་ན་འདི་ཉིད་སྤྲ་མ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཟུ་བར་བྱལོ། །སྟོན་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡང་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབས་ན་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོན་པ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་དག་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་
འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱང་ཚུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །གང་
གིས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་བཀོད་པ་
བས། གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་པ་
འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །

གང་གིས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་
ལ་བཀོད་པ་བས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་

བཀོད་པ་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོད་པ་
དགྲ་བཤོ། །གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་བདག་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་།
གང་གིས་གཅིག་ཅིག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀྲར་བ་དང་
པོ། །

གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་བ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་
གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀྲར་བ་
གཉིས་པོ། །གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་གཅིག་ཅིག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ། །ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྲུང་ཆོག་པ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་
སྲུང་ཆོག་པ་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚུགས་
རེར་ཞིང་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་གི་སེམས་
ཅན་ལ་ལ་གང་ཡིན་པས་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས། གཞན་གྱིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མ་སྟེགས་བམ་དུ་བྱི་བ་ཡང་བྱས་ལ། གཞན་ལ་བྱི་བ་དང་སྐྱག་པའི་
ཕྱིར་བྱིན་ན་འདི་ཉིད་དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །

གང་གིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མ་ཁྱེར་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཆུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཉིས་སུ་
སྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དག་དགེ་བ་བརྟུན་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་།

ཆད་མེད་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞོན་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཆེས་མང་
 དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །གང་གིས་འདི་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་
 པར་བྱེད་ལ་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་གཉིས་
 སུ་མ་ཡིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐར་མ་ཡིན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་
 མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། འདི་ཉིད་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་གྱི། གང་བདག་
 འབའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་བཟུང་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ལྟ་བའོ། །བདག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཛིན་
 པ་ནས། དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ཆད་མེད་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་པའོ། །གང་
 གིས་ཐོགས་བརྩུ་མེ་མེ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆད་མེད་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་དག་ལ་ནམ་འཁོའི་བར་དུ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་དང་སིལ་སྟན་དག་
 གི་བར་གྱིས་བདེ་བར་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོར་བྱས་པ་བས་གང་གིས་
 འདི་གཞན་དག་ལ་རྣམ་གངས་དུ་མར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ནས། ཡང་དག་པར་
 བསྟན་པར་བྱས་པའི་བར་འདི་ཉིད་སྤྲ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་
 ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་ནི་འདི་ཉིད་ལ་
 བསྐྱབས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་བརྟེན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །

གང་ལ་ལས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་ནས། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་
བར་བྱེད་པ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནས་འཆོའི་བར་དུ་བཅོས་མ་ཡོངས་
སུ་སྤངས་པ་ཉིད་སྤྲུལ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །

དེ་ལ་བདག་གིས་སྦྱིན་པ་བྲ། འདི་ནི་སྦྱིན་པར་བྲ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྲ།
ཞེས་བྲ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དག་
ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་
བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་བཅོས་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་
པ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོགས་བརྩེ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་
བྲེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས།
གང་གིས་འདི་གཞན་ལ་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་
ནས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྲས་པའི་བར་དང་། འདི་བྱང་ཤིག་པ་ནས་ནན་ཏན་
དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟོལ་བའི་བར་འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ།
འདི་ལས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བཀྱར་བ་
དགྲུ་པའོ། །གང་གིས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བའི་
འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བསྟོགས་པ་དང་པོའོ། །

སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །གང་ལ་ལས་
སྟོགས་བརྩེ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་དག་བཅོས་པ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས། གང་གིས་གཞན་དག་ལ་འདིའི་
དོན་དང་ལྡན་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནས། ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟོལ་

བའི་བར་འདི་ཉིད་སྤྲ་མ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གསུམ་པའོ།

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་
བཀོད་པ་བས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། གང་གིས་དེ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་
དོན་དང་ལྟན་ཡི་གེ་དང་ལྟན་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་ནས། བླ་ཉན་དུ་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་བསྐྱོ་བའི་བར་དེ་ནི་སྤྲ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་
ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛུལ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་བས།
གང་གིས་འདི་དོན་དང་ལྟན་ཡི་གེ་དང་ལྟན་པ་ནས་བླ་ཉན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
པའི་བར་དུ་སྟེ། རི་ལྷ་རི་ལྷར་བླ་ཉན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། གླིང་བཞི་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྐྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བརྒྱད་པའོ།

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་བཀོད་པའི་
བར་བས། གང་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཅིག་ཅིག་ལ་བརྗོད་དེ་བསྟན་པ་ནས་དོན་དང་ལྟན་ཡི་གེ་དང་ལྟན་པ་རྒྱ་
ཆེར་བརྗོད་དེ་བསྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བར་དེ་ནི་སྤྲ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་དག་པའོ། །འདི་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆ་དག་ལ་བསྤྱོད་བ་དང་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱགས་བ་
གསུངས་བ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རི་ལྟ་རི་ལྟར་བྱང་བར་དུ་འབྱུར་
བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིང་བསྤྱོད་
པར་བྱ་བར་འོས་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་ནས་ལྟའི་
དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ལྷག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་པན་ཡོན་དང་བཅས་བ་བསྟན་ནས། བསྐྱོ་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནི།

ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་བྱང་བར་ཅན། །འདི་ཡི་བྱེད་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་བ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། །དཔེན་
དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོགས། །རང་བཞིན་དཔྱད་པའི་སྤྱོད་
ལུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཆོན་མ་མེད་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་བ་མ་ཡིན་དང་། །རྒྱང་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྐྱོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་
ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ནི་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བྱམས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། མི་མཉམ་དང་མཉམ་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་ལོ། །འདིའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་

ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་དང་དམ་པ་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཤེས་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མཛེད་དུ་བྱས་
ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམས་པས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདི་འདིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པས་ན་ཁྱད་པར་ཏེ། དེས་བསྡོམས་པ་
ནི་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནས། ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་དེའི་བྱེད་
བའོ། །མདོ་ནི་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ།
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་དང་དེ་
ལ་མངོན་པར་དད་པའི་ལྟ་དང་མི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་བྱང་ཆུབ་གང་དུ་སེམས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་སྟེ། གང་ཡང་
སེམས་དེ་ལ་དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་། གང་ཡང་དམིགས་པ་སྟེ་འཇིན་པའི་
ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའོ། །

མདོ་ནི་བྱམས་པས་སྦྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། ལྷན་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་
ཕྱིར་མཆོན་མས་མ་ཡིན་མངོན་པར་ཞེན་པས་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་

མོག་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའོ། །མདོ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་དེ་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་དབེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི་དབེན་
པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའོ། །

མདོ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱམས་པས་སྦྲས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དེའི་གོང་ཡན་ཆད་དོ། །འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ཀྱི་སྟོགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་དང་དེའི་ཉན་སྟོས་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་འདས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟད་པ་འགག་པས་བྲལ་བ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་
བྲན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་སྟེ། རང་བཞིན་བྲན་པའི་ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བའོ། །མདོ་ནི་བྱམས་པས་སྦྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡོངས་
སུ་བསྟོར་བ་བྱུག་རྩ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དེ་བས་ན་
དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའོ། །

མདོ་ནི་ད་ལྟར་དབེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་

ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། རི་ལྷར་ཁ་དྲོག་དང་བྲི་ཕུན་སུམ་ཚྲོགས་པའི་ཁ་ཟས་དུག་
དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །

མདོ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དུག་མེད་
ཅིང་བདུད་ཅིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། རི་ལྷར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་སྦྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བའི་
རིགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་
པ་དང་། ཚོས་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་མཐའུན་པ་དེ་ལྷར་བདག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ་། །རི་ལྷར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་སྦྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་ལྷར་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནང་བའི་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །མདོ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྦྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱེད་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་
མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྷར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཡང་འདི་ལྷར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་
མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མི་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པར་མ་
གཏོགས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །བསྟོ་བ་གཞན་ནས་པ་གསུམ་པོ་བསོད་

ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྩེ་དྲུག་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་འོ། །མདོ་ནི་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། མཆན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་
དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བའི་བར་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ།

དེས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་དགེ་བ་བརྩུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་
དང་། ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་གཙོ་བོ་ནས། གོང་ན་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོས་
རྩེ་དྲུག་འོ། །མདོ་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆགས་པ་
མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོས་བས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་བ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
ནམ་འཛོའི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྲར་བས་པ་དེ་བས་ཆགས་
པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོས་བས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་བ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བའི་ཡོངས་སུ་
བསྟོས་པ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ནི་གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བསྟེ་སྟོང་དུ་

བྱས་མཆོད་པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་བ་དེ་ལ་ཕྱོགས་
 བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེ་ལ་ལོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་། བདེ་བར་
 སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བསྟན་བཀྱར་བྱས་
 བ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་དེ་དག་ཆགས་བ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས། རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་ཆེན་པོ་འོ། །

གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་དམིགས་བ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཅིག་
 མི་དམིགས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་
 ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་དག་ནི། དེ་
 ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བོང་ན་མེད་བ་ཞེས་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་ནི་དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ལྷག་ཡན་ཆད་དོ། །དེའི་དོན་ནི།

ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགོ་བའི་ཙ་ལ་ཡི་རང་
བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་བ། །བསྐྱེམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་
དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་དགོ་བའི་ཙ་བ་
ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
སྐྱེམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བ་ནི་དེས་དགོ་བའི་ཙ་བ་དེ་དག་མི་ལེན་མི་གཏོང་བ་ནས། དེ་ལྟར་བདག་
གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དག་གིས་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་ཙ་བ་དག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རི་ལྟར་བདག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་
ལྟར་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དག་གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་
ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

འདིག་རྟེན་པའི་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་བསྟན་ནས།
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་
ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་ལ་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་

རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་ལོ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ན་ཤེས་རབ་
ལོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་སྤང་དུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་སྤང་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་
གསུངས་པ་ལོ། །མཆོག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་
ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བོ་དག་གི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་
མཉམ་པའི་བར་གྱིས་ནི་མཆོག་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་ལ་མངོན་པར་
འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལོ། །གང་ག་ཟུགས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་
པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་བར་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ག་ཟུགས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་
དམིགས་སུ་མེད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་
དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་

ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཏོང་བར་བྱེད་པའོ། །གང་དེ་ལྟར་མངོན་པར་
སྐྱབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་གཏོང་
བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་པ་རྩོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཆེན་མོ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་
བར་མི་བགྱིད་ཆུང་བར་མི་བགྱིད། མཐུ་དང་ལྡན་པར་མི་བགྱིད། མཐུ་དང་མི་
ལྡན་པར་མི་བགྱིད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཆེ་བའང་ཆུང་བ་དེ་དག་
ནི་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་དམིགས་པའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་སྐྱབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་
ནི་མོས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་གང་ཞེས།

སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་
ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །

འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལའོ། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བརྒྱ་དག་གི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དག་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱས་ནས་འདིར་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་ཤུ་ར་དྲ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདིར་སྦྱེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེན་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་སོགས་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཤར་བུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གོང་ཡན་ཆད་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཅོམ་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་
པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱིས་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་པ་
དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་
ཞེན་དང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཐེན་པའོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱིས་

མོངས་པའི་རྒྱ་དག་གོ། །རྣམ་པར་དག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཡི་མཚན་
ཉིད་ནི། །

འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་
ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་
བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ་རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་
དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་
ཐད་མ་མེད་ཅིང་གཅད་དུ་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་འདིས་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་
ནོ། །གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ་འདི་ཉིད་འདི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་དེ་དེ་དག་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་
པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམས་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྒྱུམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གོང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་
ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །སོ་སོ་མ་
ཡིན་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་བཞི་སྟེ།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་
དང། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དག་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་
ཏུ་བ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སློབ་མ་ནི་ཉོན་མོས་སོ། །བསེ་རུ་ནི་རང་སངས་
རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་བ་དག་གི་སྤྱི་ཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྟེ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་བ་དང། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང། །ལམ་གསུམ་པོ་དག་ལ་སྤིད་པ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལམ་གྱིས་ཏེ། །ལམ་གསུམ་
གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ཏེ། །འདིའི་
ཤིན་ཏུ་བའོ། །མཐའ་ནི་མཆམས་དང་སྐབས་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་བ་སྟེ། །བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་བཞི་པོ་དག་གིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་དང། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོས་ཀྱི་
རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་གིས་རང་
རྒྱལ་བའི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་ཉིད།

ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཅི་མ་ཡི། །གཉེན་པོའི་
སློན་སྐྱོར་ཆུང་ཏུ་ཡི། །ཆུང་ཏུ་ལ་སོགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དགུ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་།
གཟུགས་མེད་པའོ། །དེ་དག་དག་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དེའི་དོན་དུ་ས་དང་
ས་ལ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། བསྐྱེལ་པའི་ལམ་ནི་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོའི་བར་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྩི་མའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་ཆུང་དུའི་
ཆུང་དུའི་བར་གྱི་གཉེན་པོས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་དག་
པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི་ལམ་ཆུང་དུའི་
ཆུང་དུའོ། །

དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི་ཆུང་དུའི་འབྲིང་ངོ་
། །དེ་ནས་གཉིས་གྲིས་ནི་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འབྲིང་གི་ཆུང་དུའོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
དག་པ་སྤང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲིང་གི་འབྲིང་ངོ་། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་
ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་འབྲིང་གི་
ཆེན་པོའོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུའོ། །

ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་

ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
 དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆེན་པོའི་འབྲིང་རོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའོ། །ཁམས་
 གསུམ་པ་ཡི་གཉེན་པོ་ཉིད། །འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་ནི་ལམ་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་རོ། །གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འཆལ་བ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་
 མཉམ་པ་ཉིད་རོ། །

ལྟན་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་འདོད། །

དེ་དག་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་དུ་འདོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། འདིའི་འོག་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཞུལ་བ་དང་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 རྒྱད་དུ་ཡང་གཞུང་ནི་བཙུམ་ལྟར་འདས་གང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་རྟོ། །གསོལ་བ། བཙུམ་ལྟར་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འོན་ཏེ་དེ་ནི་དེའི་ལམ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བྱིས་པ་ལ། ཆོས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་འདྲ་གསལ་བ་སྟེ། ལམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྟོ་བྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གསལ་ཏེ་དེ་བཟུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་
ལ། མ་བཟུང་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ། བདག་དག་པ་ནི་འཕགས་པ་དག་གི་གཟུགས་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་ནི་
བྱིས་པ་དག་གིས་མ་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱལ་བའོ། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་
གཟུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །གསལ་པོར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཀལ་བའོ། །འིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། བདག་དང་གཟུགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུའོ། །

ཅིའི་སྦྲད་དུ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་བཀལ་བ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས། ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་
མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་ཏེ། གཉི་གའི་དངོས་སོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །འིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་
ལོ། །གསལ་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཀལ་བ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་ཡང་འདི་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་ཡིན་ལ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱུར་བྱས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཡང་བཀལ་བ་སྟེ། བདག་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤང་པོ་དག་ཀྱང་རྟག་པའི་
དངོས་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །འིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། བདག་དང་ཕུང་པོ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ལོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གང་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཇམ་ཞེས་
 བརྒྱལ་བ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་
 ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་
 བརྒྱལ་བ་སྟེ། ཅི་ཞིག་རྒྱར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྟོམ་པའི་
 ལམ་དང་ལམ་ཤེས་པ་བསྟན་པ་ལོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་
 རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྐྱར་བ་དག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལམ་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པ་ལོ། །

སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།

ད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས།

ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ལ་མི་གནས་པ། །དུས་
རྒྱུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་
འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚུ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ལ་མ་ཡིན་
མོ། །པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་བར་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དུས་གསུམ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ལས་ཏེ། དུས་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་
འདས་པར་འདོད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ། །

དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །

དེ་ནི་མཚན་མར་བཅས་པའི་དམིགས་པས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་
རིང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་ལས་
ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་

མེད་དུ་གྱུར་བའོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་ཉིད་ནི། །ཡང་དག་ཉི་ལྟེན་དུ་བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཆགས་པ་མེད་པས་འདུག་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པ་
དེ་བས་ན་དེ་ཉི་ལྟེན་འགྱུར་རོ། །གང་རབ་འཕྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། མ་ཆགས་པ་དེ་དག་གྲང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་ཉི་ལྟེན་འགྱུར་བའོ། །

གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱོན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྟོང་
པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་སྟོང་།
དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གང་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་འདུ་ཤེས་པའོ། །གང་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་
དག་ནི་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་
མང་པོའི་ཆོག་ནི་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་བས་ན་ཆད་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་གཟུང་རོ། །གང་ཡང་
སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྟོང་པའི་
འདུ་ཤེས་ནི་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ལ་སྟོང་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ར་དུ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་ན་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་
ཚྭ་གས་སོ། །ཆེ་གཤེད་ལྟར་བྱས་པ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་གཞན་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་དག་ལ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚྭ་གས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚྭ་གས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གང་དེ་ནས་
ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མི་
ཐུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ཡིན་
ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། །

ཆོས་རྣམས་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ར་དུ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གསུངས་སོ། །

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་
པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འཁོག་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། ངར་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་གང་ཤ་ར་
དུ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྟོན་པའི་ཆགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་ངར་འཛིན་པ་མེད་
པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །གང་གྱི་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།

ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་གང་དེ་གཉི་ག་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། གཉི་ག་གཉིན་པོའི་ཚུགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་སྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་ནི་དེ་དག་དང་གཞན་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པར་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་
དག་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་མཆན་
མར་བྱེད་དེ། མཆན་མར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆགས་
པ་སྟེ་སོགས་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ཟབ་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྤྲུལ་གྱི་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་
བར་མི་ལུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཟབ་པ་གསུངས་སོ། །

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤྲོད་པ་
ཡིན། །

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ན་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་

བར་སྤྱོད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆགས་པའི་མཐའ་
ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆགས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤངས་པ་གསུངས་སོ། །

མཐོང་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་
བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་
བ་ཉིད་དོ། །གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་
མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པས། །དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བར་
ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་མི་
ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། །གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་
མཐུན་པ་དང་གཉེན་སོ་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་སྤྱོགས་དང་གཉེན་སོ་
དག་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡིད་ཤེས་བྱ། །

དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཙུག་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་

བྱམོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུམོ། །

ད་ནི་སྦྱོར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྗོགས་དང་རབ་
རྗོགས་དང་། །སྦྱོར་བ་བཀག་པས་སྦྱོད་བ་ནི། །ཆགས་པ་མེད་དང་
དེ་དང་ནི། །མི་འགྱུར་བྱེད་པ་མེད་ཉིད་དང་། །སྦྱོར་བ་དཀའ་བ་རྣམ་
གསུམ་དང་། །སྐལ་བ་རི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་
ཡོད་འདོད་དང་། །གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་གང་དང་། །ཤེས་བྱེད་
རྣམ་བདུན་སྣང་བ་ལ། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྣོ་མ་མེད་པ། །རྣམ་
བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་འདོད། །

ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་རྗོགས་པ་དང་། །རབ་རྒྱ་རྗོགས་པ་ཉིད་
དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་བཅས་
པའི་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པས་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྦྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་
ཅས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅས་བྱ་བར་མི་སྦྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ལ་
སྦྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། །སྦྱུག་པའམ་མི་སྦྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་
གོང་ཡན་ཆད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་རྩོགས་པ་དང་རྩོགས་པའི་སྦྱོར་
བཅོམ། །

གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་དོ་
ཞེས་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་
པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བཅོམ། །གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། ཉེས་པ་བརྩོད་ཀྱང་འགྲིལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་
བཅོམ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྦྱོར་བཅོམ། །གསོལ་བ། བཙུག་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་དག་
ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་འཆལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དཀའ་བའི་
སྦྱོར་བཅོམ། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གདེག་པར་འཆལ་
བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྦྱོར་བ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བཅོམ། །

བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འཆལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ནི་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བཅོམ། །དེ་ནས་དག་སྤྲང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། བྱུག་འཆལ་ལོ་སྟུང་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་
པའི་སྦྱོར་བཅོམ། །དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་གྱིས་

མི་འགྲོ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །ཀྲི་ཤི་ཀ་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་
ཏེ། སྦྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཤེས་
ཟེད་རྣམ་བཟུན་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །

འདིར་སྦྱོར་བ་རྣམས་བརྩུ་གཉིས་གསུངས་བ་གང་ཡིན་བ་དེའི་མཉམ་བ་
ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གང་ཞེ་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་བ་རྫོམ་བ་མེད་བ་རྣམས་བ་བཞི་
སྟེ། གཞུགས་སུ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་ཀྱིས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད།
གཞུགས་ལ་བདག་གི་ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་ལ་རྫོམ་སེམས་སུ་
མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྦྱལ་བ་ལ་འདྲ་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
སྦྱོར་བའི་མཉམ་བ་ཉིད་གསུངས་སོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཕྱོགས་
བརྩའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དག་གི་བསྟན་བ་མཉམ་བ་ཉིད་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྟོན་ཅིང་འཆད་བར་
འགྲུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ནི།

སྦྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་བ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་བཟོད་
དང་། །ཤེས་བའི་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀྱན་ཤེས་ཚུལ་ལ་
མཐོང་བའི་ལམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུ་

ཐུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་པ་དང་
རྗེས་སྐྱེའི་ཤེས་པའི་བརྗོད་པ་དག་དང་། ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་དང་། རྗེས་སྐྱེའི་ཤེས་པ་
དག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སྐྱེའི་
ཤེས་པའི་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཀྱུན་འབྱུང་བ་དང་།
འགོག་པ་དང་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་ཐུག་པོ་དེ་དག་གོ་རིམས་
བཞིན་དུ།

གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་
དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འབྱུང་ཆགས་པ་
སྤངས་པ་དང་། །ཡོངས་སྐྱེའི་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
བརྗོད་མེད་དང་། །གང་སྤྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྤྱིར་
དུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་ནད་མི་འབྱུང་། །དན་སོང་ཆད་དང་མི་རྟོག་དང་། །འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་
མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀྱུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་ལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་

བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་ནས། བཅིངས་བ་མ་ཡིན་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དང་། གཞུགས་འདས་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། རྣམ་བ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་འདས་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་
བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་སྟོན་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟུག་
བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་བའོ། །

མཐའ་ལས་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་བ་སྟེ། གཞུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
བར་དག་བ་ནས། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་བར་
དག་བ་སྟེ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། ཆོས་སྟོན་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བ་གསུངས་
སོ། །རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཞུགས་
ཡོངས་སུ་དག་བ་ནས། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
དག་བ་སྟེ། གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་བ་ཡོངས་སུ་དག་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
བའི་བཟོད་བ་གསུངས་སོ། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞུགས་སྐྱེ་བ་མེད་བ་འགག་བ་མེད་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་རྣམ་བར་
བྱང་བ་མེད་བ་ནས། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། གང་རབ་
འགྱོར་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །

མཁའ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གཞུགས་ལ་སོགས་བ་

སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ།
གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཅོད་པ་གསུངས་སོ། །

ཆགས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་གོས་
པ་མེད་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། གང་ནམ་མཁའ་
ལ་འགྲོ་བ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གསུངས་
སོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་
པ་གསུངས་སོ། །རྩི་བོ་ཉིད་ཀྱི་བཅོད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩི་ལྟར་སྤྲོ་བ་རྣམས་
གཉིས་ནམ་མཁའ་ལ་གྲགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཅོད་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་
བཅོད་དུ་མེད་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་དུ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་
ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
གསུངས་སོ། །

བཅོད་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ།

གཟུགས་ནས་རྣམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམས་མཁའ་ལྟར་བརྗོད་
དུ་མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོན་འདི་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རོན་འདི་གཞན་ལ་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པས་སྦྱིན་པར་མི་རུས་
པས་སོ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །

དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
གཟུགས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། གང་རྣམ་
མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་
གསུངས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །ནད་མི་འབྱུང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ནད་ནི་ལུས་ཀྱི་ནད་དོ། །

ཡང་ན་ཉམང་བ་རྣམས་པ་སྤྲོའི་གསལ་ནི་ནད་ཡིན་ལ། དེ་དག་མི་འབྱུང་བ་ནི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ལ་མི་སྦྱེ་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །དན་
སོང་ཆད་དང་མི་རྟོག་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དན་འགྲོ་དག་ཆད་པའོ། །མི་རྟོག་པ་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་
དན་སོང་ཆད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །

མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་
ལ། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
བྱིར་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་གོས་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་
རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གོས་པ་མེད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །

དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
དག་ལའོ། །མིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་མིང་དག་ལའོ། །གཉིས་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེའི་ཤེས་པ་ལའོ། །ཤེས་པ་ནི་སོ་སོར་
སྣང་བའོ། །གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་རབ་འབྱོར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་

ནས་བརྒྱུད་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 གྲིས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་ཡང་མི་
 བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དག་གྲང་མི་མཐོང་
 བའོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་
 མིང་དང་འབྲེལ་བས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་བའོ། །

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གསུང་བ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་མཐོང་རོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 གིས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 མ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྐད་
 ཅིག་མ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་
 པོ། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་། །རྟོགས་པར་ཡོངས་སུ་
 བསྟན་བ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་སོགས་པའི་དོན་ཏེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་
 སྐར་བར་བྱའོ། །ཡང་གི་སྒྲོ་ནི་དང་པོ་ལ་ཡང་སྐར་བར་བྱའོ། །འདིའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་
 ནི་ཡང་གི་སྒྲོ་ལས་འོག་ཏུ་བསྐྱ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པ་
 གསུམ་པོ་དག་གིས་ཏེ། འདི་ནི་ཚོས་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་
 འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེས་པས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲོག་པའི་རིམ་བས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་
དེ་དག་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྦྱར་བ་དག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

སྐབས་བཞི་བའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།

དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན།

གཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་བྱེ་བྲག་ནི། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཞི་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་
པའོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། རྣམ་པ་གང་དག་གིས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱ་བ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མིང་རོ། །

ཀུན་མཁྱེན་པ་དག་རྣམ་གསུམ་སྤྱིར། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་མང་པོའི་ཚིག་
ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་
བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་བ་དང་། འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་ནི་ཤུ་ཅེ་བདུན་ལོ། །དེ་དག་ལ་སྟུག་གསུལ་

དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལྷག་མ་
བཅོ་ལྔའོ། །མེད་པའི་རྣམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་མེད་པའི་རྣམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་
གཞི་ནི་མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་དང་། སྤྱབ་པ་མེད་པའོ། །མེད་
པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །

མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་
བས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱབ་
པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་གཞི་
ནི་གནས་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་
པའོ། །གནས་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་སོ་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
མཁའ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་རྒྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དམིགས་སུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་མེད་པ་ནི་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བཞི་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། མི་
ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །

འགོག་པའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་གཟུང་དུ་
མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་འཇིན་པ་
མེད་པའོ། །མི་ཟད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཟད་ཅིང་དེངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

ཏེ། ཤེན་ཏུ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འགྲོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགྲོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ལམ་གྱི་བཙུག་ལྟེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་
མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྱ་བརྒྱན་དང་། མིག་ཡོར་དང་།
སྤྱིག་རྒྱ་དང་། སྤྱ་མ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོས་པ་མེད་པ་དང་། རྫོས་པ་མེད་པ་དང་།
གཡོ་བ་མེད་པའོ། །ལམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲོ་བ་
མེད་པ་ནི་སྤྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་པ་མེད་པ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དོ། །མི་ལམ་ནི་མི་ལམ་མཐོང་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་
བརྒྱན་ནི་སྤྱར་བརྗོད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ཡོར་ནི་གཟུགས་
དང་གཟུགས་བརྒྱན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིག་རྒྱ་ནི་ཆུའི་ཕྱང་པོ་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་མ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་པ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོས་པ་མེད་པ་ནི་
སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྫོས་པ་མེད་པ་ནི་

ཆོས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་བཤིང་གི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་བ་མེད་པ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་བཤིང་གི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །ལམ་ཤེས་བཤིང་གི་དབང་དུ་མངོན་ནས།

རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །འགྲོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་
བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྟ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་
བསྒྲགས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ནི་ཀུན་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཀུན་འབྱུང་
དང་ལམ་དང་ཐོར་གསུངས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བཤིང་གི་ཕྱིར་ལ།
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འགྲོག་པ་ནི་འབྲས་བུར་གྱུར་བཤིང་གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་
པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་ལྟ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་མངོ་ལས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བརྒྱད་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་
གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་
ལྷག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་ལོ། །འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཞེན་པར་བྱ་བ་ལོ། །

གནས་ནི་ཞེན་པ་དང་། མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་མེད་པ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་
ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་ནི་འདོད་

ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་སྒྲུབ་མེད་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་
མེད་པ་ནི་མུན་པ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཆད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་།
ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་།
དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆད་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་མཐའ་
གཉིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མི་དད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབག་ཏུ་མེད་
པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པ་མེད་པ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷན་མི་རྟོག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་།
བདག་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ། །མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཛིག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། མེད་པའི་དོན་ནི་མི་རྟོག་པའི་དོན་རྟོ། །སྤྱུག་
བསྐྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོལ་བར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོལ་བ་ནི་ཡོངས་

སྤྱོད་དོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བདག་མེད་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་ནང་གི་ཚོས་
རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འོ། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དབང་དུ་མཛད་ནས། གྲུན་མཐུན་ཉིད་གསུམ་གྱེ་བྲག་
གིས། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་མཐུན་པར། །དན་པ་ཉིད་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཐ་
མ་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམ་པར། །སྒོ་བ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དུ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་
དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་དན་
པ་ཉིད་བར་གཞག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་དུ་རྣམ་པ་
བརྒྱ་ཅ་བཅུ་དག་ཡིན་ཏེ། །དན་པ་ཉིད་བར་གཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བར་དུ་འོ། །

ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱའོ། །གྲུན་མཐུན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གྱེ་བྲག་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་དག་གི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་།

སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་གོ། །

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་
 གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པ་དགུ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། བརྟེན་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་བརྒྱ་པོ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
 དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རང་
 བྱུང་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཉིད་དོ། །རི་ལྟ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བར་གྱུར་པས་ན་བྱུང་བ་སྟེ། བྱུང་བར་གྱུར་ཞེས་བྱ་
 པའི་དོན་ཏོ། །རང་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་འདོད་པས་འདི་བྱུང་བས་ན་རང་
 བྱུང་དོ། །དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་སྒྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཉན་པ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་ཉིད་པར་དགའ་ན། ཅི་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས། །

དེ་ལས་དགེ་བའི་ཅ་བ་བསྟན། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་
པ། །འདི་ཉན་པ་ཡི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །སངས་བསྟན་དང་ཀུན་འདི་
དང་། །སྟོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོང་དང་། །ལེན་དང་འཛིན་པ་
ལ་སོགས་པའི། །སྟོང་དུ་དམ་པ་ཀླུ་མ་བཞེད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་
དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་ཅ་བ་བསྟན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདི་ཉིད་ཉན་པ་སྟེ། རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པའི་སྟོང་
ཡིན་གྱི། གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟེ་བར་སངས་རྒྱས་མང་
པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་འདི་བ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
ལ་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་ནས། དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་བར་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མ་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གང་ལ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དེ་དག་
ནི་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དེ་ནས་

སྤྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་གྲིན་གྲིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱང་གིག་དང་
ངས་བཞད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྦྱོར་བ་པོ་ཉིད་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །སྦྱོར་
བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་
ཕྱིར། །དེ་ཡིད་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་
བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཆོགས་ཆེན་ཡུལ་རིང་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་སྣོག་ཉིད་དང་། །ངས་འབྱུང་
བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་ཉིད་སྦྱོར་བ་དང་། །གཞན་
དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་
མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་། །གཟུགས་
སོགས་དེ་ཡི་མཆོན་མ་དང་། །དེ་ཡི་རོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག་ །འབྲས་བུ་
རིན་ཆེན་སྦྱིན་ཕྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་བ་མཆོམས་དང་བཅས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྦྱོར་བར་བཅས་པ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་
བསྟན་ནས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་
གནས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་མི་གནས་པ་ནི་
སྦྱོར་བའོ། །གང་གོ་གི་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་
གནས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། དབྱུས་སུ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཟབ་སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཟབ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཟབ་པའི་སྦྱར་བ་གསུངས་
སོ། །དེ་རྣམས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཉིད་དཔག་དཀའ་
བའོ། །གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཉིད་དཔག་དཀའ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱར་བ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་མ་ཆད་མེད་པའོ། །གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆད་མེད་པའི་སྦྱར་བ་གསུངས་སོ། །འདིར་དང་གི་སྒྲ་ཁོང་ནས་
དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱར་བ་བཀག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིར་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་
དོན་ཏོ། །

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། ཆད་
མེད་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོད་པ་དགག་པའི་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཟབ་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་དོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གསོལ་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ཟབ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆད་མེད་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །ཆེགས་
ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཟབ་པ་ཉིད་
དང་། གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། ཆད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་
ཞུགས་པའི་མདུན་དུ་བརྗོད་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལག་ལེགས་ཏུ་སྐྱབས་ནས་འདི་སྤངས་
ཉིང་ན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་སོགས་པར་འགྱུར་ཉི། ཆེགས་ཆེན་སོས་ཡུན་རིང་
སོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤར་དུ་ཉིད་བྱས་
གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་ཆེགས་ཆེན་སོས་ཡུན་རིང་སོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །ལྷང་
བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་སྐྱབས་
པར་མི་འགྱུར། ཐོས་ནས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛིན་བ་ནས། གནས་པའི་བར་
དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉེ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བགྱིའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལྷང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་རང་
 ཉིད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ཉི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་འཛིན་བ་
 ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱིས་དེ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་བ་རྟེན་བ་
 དང་ཉི་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྲོར་བ་གསུངས་སོ། །

ངེས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཀལ་བ་སྟེ།
 དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིད་ཉི་བར་གྱུར་པས་དེ་གཟུང་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱས་པས་ལུང་སྟོན་བ་ལ་ཉི་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།
 འབྲོག་དགོན་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་སོ་ནས་འབྱུང་བ་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་རྟེན་
 བ་བཞིན་ནོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྟ་སྟེ་སོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོར་བ་གསུངས་སོ། །བར་ཆད་མེད་
 བཅས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོར་འཕྲོ་བའི་རི་ལ་སོགས་པར་བར་ཆད་
 དང་བྲལ་བའི་ས་སྟོགས་སུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་མཆོར་ཕྱིན་པ་དང་ཉི་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟེན་ལ་ཐོས་ནས་འཛིན་བ་ནས། ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་བ་རྟེན་བ་དང་ཉི་བའོ། །

གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱར་ཡོད་ཅེས་བགྱི་བར་རིག་པར་བགྱེད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བར་
 ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་བ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཚུབ་ཉི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 དཔེར་ན་སྤྲོང་སོ་ལོ་མ་ལྟགས་པ་དང་ཉི་བར་ཤེས་པ་ན་དེ་དག་གི་ལོ་མ་དང་མེ་

ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟེན་པ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 བར་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་ཡིན། གང་བཙམ་ལྡན་འདས་
 འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདེ་ཞིང་ཉམས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན་བྱང་མེད་
 ལྷུང་མ་ལུས་ལྷི་བར་གྱུར་བ་བཞིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐལ་བར་གྱུར་བ་དེ་བས་ན་འདི་ནི་
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བཙམ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་གང་དག་
 བཙམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ནས། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་
 ནི་དེ་དག་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་
 བཙམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་སྦྱེས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་
 ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ།
 གང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུངས་
 སོ། །

འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་
 དང་འགྲིབ་པར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་དེའི་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་

ཏེ། གང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཆོས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་
ཆེ་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སོག་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དཔྱད་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་མི་མཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བར་དེ་མི་མཐོང་བ་ནི་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ།
གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཆན་མ་དང་། །དེ་ཡི་རོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག་།

ཅེས་བྱ་བ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་སུ་རྟོག་པར་མི་
བྱེད། མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བདག་གི་དངོས་སོ་མ་བྱུང་བ་ལ་
སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་རྣམ་པར་རྟོག་

བར་མི་བྱེད་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

འབྲས་བྱ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་བ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་བར་གྱི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ནི་འབྲས་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་དེ་སྦྱིན་པར་མཛད་པའོ། །གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འབྲས་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་
བ་གསུངས་སོ། །དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ནི་དག་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། གང་
གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དག་པའི་ཕྱང་པོ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །མཆོམས་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་བྱིར་བར་ཆད་མང་སྟེ།
བར་དུ་གཅོད་པ་དེ་དག་གྱུང་བཅོམ་འབྲས་བཟོན་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱབ་པའི་གོང་དུ་
ཡང་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འབྱུར་རོ། །གང་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མཆོམས་དང་བཅས་
པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ནི་བྱ་ཆ་གསུམ་བཟོན་ནས། ཡོན་ཏན་བརྫོད་པར་བྱ་བ་དེའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་
བཞིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདུད་གྱི་རུས་པ་རྣམ་པར་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་

པ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་པོ་དག་ནི་སྦྱོར་བའི་པན་ཡོན་ཏེ། དེ་ནས་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་
སོ་བྱལས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལ་ར་དྲ་
ཉིདེ་བྱ་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། མང་དུ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཡུལ་ལ་དབྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལ་ར་
དྲ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བརྫོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ནི་སྦྱོར་བའི་སྦྱེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་མི་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལ་ར་དྲ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འགོད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་

ཉན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་རིམ་ལྟར་བཞེན་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཉན་ནོ། །ཤར་དུ་
ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཉན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱི་དང་ནང་གི་
དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མཐེན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཉན་ནོ། །བཙམ་
ལྟར་འདས་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙུན་འབྲས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཉན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཉན་བསྟན་ནས། སྟོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ།

སྟོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞེར་བཅས་པ། །བྱུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་
བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྟོན་ནི་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་དེ་དེ་ཡང་བཞི་བཅུ་ཙ་བྱུག་
ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཆེགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྟོབས་པ་ཏ་ཅང་སྦྱར་
བར་སྦྱེ་བའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
དད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་བཞེས་སེམས་

ནམ་པར་གཡིང་བ་བསྟན་ཏོ། །མཚན་མ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་མིག་དང་གོས་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྟོད་བ་སྟེ། ཚིག་གཞན་ལྟ་པོ་དག་གིས་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་
བསྟེད་པའི་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདྲིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་རྒྱ་ཉམས་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱ་རོམ་པའི་རོ་ཐུང་བ་ཉམས་པའོ། །སྤང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ཆོལ་
བའི་ཆིག་གིས་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་ལས་ཉམས་པའོ། །རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་གི་རྗེས་
ཀྱི་ཆིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པའོ། །ནམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཉི་མའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ཆིག་གིས་ནི་ཐབས་ལ་སྟོངས་པའོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་།
མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆིག་གིས་ནི་གོ་འཕང་མཆོག་དང་དམན་པ་ལ་སྟོངས་
པའོ། །སྟོས་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཆིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་དངོས་པོ་སྣ་
ཆོགས་སུ་ནམ་པར་རྟོག་པའོ། །

རོ་པོ་ཉིད་སྣ་ཆོགས་དགག་པའི་ཆིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་ལ་ཡི་
གེ་འཛི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལ་ཡི་གེར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་ལ་ཡི་གེ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་

བཤོ། །སྒྲོངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བཤོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་ནི་
རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རོ་མུང་བཤོ། །

བདུད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མདོ་སྟེ་དོན་ཟབ་མོ་གཞན་གྱི་ཆོག་གིས་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་དག་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་
བཤོ། །ཆོས་སྒྲུབ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དག་གི་སྒྲེལ་ཞེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་
མཐུན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་འདུན་པ་དང་སྟོམ་ལས་ཀྱི་མི་མཐུན་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་སྟོམ་ལས་
ཀྱིས་ལུལ་གཞན་དུ་འབྱོ་བར་མི་མཐུན་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་འདོད་ཆེན་ཆུང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་
མི་ལྡན་པས་ཉམས་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་ལས་ཉམས་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་ལས་
ཉམས་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉམས་
བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ལས་
ཉམས་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། མངོན་
པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་བཤོ། །

དེའི་འོག་མས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་
ཉམས་བཤོ། །དེའི་འོག་མས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་ལས་ཉམས་
བཤོ། །དེ་ནས་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་བཤོ། །དེ་ནས་འདོད་པ་

དང་མི་འདོད་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་
པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཅིག་
གིས་ནི་དན་སོང་དུ་འབྱོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ནས་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་
ཀྱིས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོག་གཅིག་
ཀྱིས་ནི་གཅིག་བྱ་དང་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔྱད་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའོ། །

དེ་ནས་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་
པའོ། །དེ་ནས་ཟང་ཟེང་རྩེ་ཟང་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་
པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་འབྱོར་བར་མི་
འདོད་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་མི་འབྱོར་བ་ལས་
ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་མི་འབྱོར་
བ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཅིག་
གིས་ནི་བྱིས་ལ་ལྟ་བུའི་བྱིར་སྒྲོག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་ནི་བདུད་བདག་ཉིད་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཆོག་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཅོས་མ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའོ། །

དེ་ནས་ཆོག་གསུམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་བདུད་དང་
དེའི་འཁོར་གཉི་གར་སྐྱུལ་བས་དགའ་བར་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སྐྱེས་ཤིང་
འབྱུང་བ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་མང་དུ་སྦྱོར་
བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ཆེས་མང་དུ་བཅོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་སྤྱོད་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་དགེ་བའི་ཆོས་

ནུས་ས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་སྟོན་བསྟན་པའོ། །

མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་
དང་། །བྱང་པར་བྱེད་དང་ནུས་གསུམ་སྟེ། །མཚོན་བྱ་རོ་བོ་ཉིད་གང་
ཡང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྦྱབ་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནུས་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། བྱང་པར་དང་།
བྱེད་པ་སོ་ཞེས་བྱའོ། །མཚོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་
སུ་སྦྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནུས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་པ་ནུས་པ་བརྩ་བཞི་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་
ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་། །དེ་བསྐྱུས་པ་དང་
བྱིར་བཏྲས་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་ནུས་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་
དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། །ནུས་ཤེས་
བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་བཏྲས་མེད་དང་ཤེས་པ་དེ། །གཡོ་བ་
ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་

ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས། །གཞན་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་
གྱིས། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་གི་
བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙེམ་ལྟན་འདས་མའི་ཐད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བའི་ཤེས་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་
ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་གསོལ་བ།
བཙེམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འཛིག་
རྟེན་སྟོན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཤེས་པ་གསུངས་
སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཤེས་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་
ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོད་པའམ་དམིགས་པ་གལ་འབྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཤེས་པའོ། །

སེམས་བསྟུས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ནི་སེམས་བསྟུས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་
སོ། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ནི་གང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་མི་

ཟད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཆགས་བཅས་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 ཏུ་རབ་ཏུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་ཆེན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡངས་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཤེས་
 པ་གསུངས་སོ། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཡངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་
 ཏུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་གསུངས་
 སོ། །ཆོད་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
 མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །

རྣམ་ཤེས་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས། སེམས་བསྟན་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་པ་གསུངས་
 སོ། །སེམས་བསྟན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
 སེམས་བསྟན་མེད་ཅེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་གྱིས་སེམས་བཟླ་མེད་པ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དེ་འཕྲོ་བ་དང་བསྐྱ་བ་དང་བཀྲམ་བ་དང་བརྩམ་བ་ཤེས་
བའོ། །དེ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །

བསྐྱས་པ་ནི་དགག་པ་སྟེ་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཀྲམ་པ་ནི་གཉི་ག་སྟེ། ཡོད་
ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བརྩམ་པ་ནི་གཉི་ག་དགག་པ་སྟེ། ཡོད་
བ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་། མི་
རྟག་པ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
ཡིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྩམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དམིགས་སུ་
མེད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །

སྐབས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དང་། །གཞན་བསྐྱར་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐབས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གང་ཡིན་

བ་དང་། དེ་ནས་གང་གཞན་དག་ལ་བསྟན་བ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་དེ་ལྟར་ན།
རབ་འབྱོར་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར།

ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་སྐབས་གྱིས། ཤེས་བའི་མཆན་ཉིད་བསྟུས་
བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། སྟོང་ཉིད་མཆན་མ་མེད་བཅས་དང་། སྟོན་བ་
རྣམ་པར་སྤངས་བ་དང་། སྟེ་མེད་ལགག་བ་མེད་སོགས་དང་། ཆོས་
ཉིད་ལ་ནི་འབྲུག་མེད་དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག་ རབ་དབྱེ་
མཆན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གྱིས་ནི། ཤེས་
བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་བ་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བའི་མཆན་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་བའི་སྐྱུས་ནི་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
དག་ནི་ཤེས་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ནི་གང་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །མཆན་མ་མེད་
བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་མེད་བྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། མཆན་མ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མཆན་མ་མེད་པའི་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །སྟོན་བ་རྣམ་
པར་སྤངས་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོན་བ་མེད་པའི་
མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟོན་བ་མེད་པའི་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །སྟེ་

མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་བྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྟོན་
དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་འབྲུག་མེད་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལྷའི་བྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་བ་མི་སྲིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། ། འདྲ་
མི་བྱེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལྷའི་བྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འདྲ་མི་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལྷའི་བྱ་དག་ཅེས་
བྱ་བ་ནས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །

རབ་དབྱེ་མཆན་ཉིད་མེད་ཉིད་དག །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པའོ། ། དེ་ལ་རབ་དབྱེ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བཙུག་ལྟར་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཆན་
ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རོ་མཆར་ཆེད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་
པ་གསུངས་སོ། ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆགས་པ་མི་མངའ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་
གསུངས་སོ། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། ། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་

བཞེད། །

ཅེས་པ་ནི་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་ནས།

དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཟླ་
མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་
དུ་འཇུག་མཐེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་
དང་། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་
མཛོན་སྟུམ་དང་། །བསམ་མི་བྱུང་ཅིང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཛིག་རྟེན་འདུ་
ཤེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཐེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། །འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྣམ་པར་སྟོན་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཟླ་མ་ཉིད་
དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། །དེ་ལ་
མཆོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་དེ་ལ་རིམ་གྲོར་མཛད་པ་དང་། །ཟླ་མར་
མཛད་པ་དང་། །མཆོད་པར་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། །བྱས་པ་དགོངས་པར་བསྟོའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གསུངས་ས་སོ། །བྱེད་པ་
མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །བྱས་པ་

དགོངས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་གསུངས་
སོ། ། ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། འཇིག་རྟེན་འདི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་
པ་གསུངས་སོ། །

མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེད་ཅིང་
འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་
གསུངས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་
སུམ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་གསུམ་སོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་མངོན་
སུམ་སྟེ། མཐོང་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་མཐོང་བར་
བྱེད་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཤེས་
པར་མཛད་པ་དང་། སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་སྟོན་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་པར་མཛད་པ་ནི་
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པར་མཛད་
པ་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྲིས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་བའི་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །

བསམ་མི་བྱ་བ་ཅིང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསམ་གྲིས་མི་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཞི་བ་ཡང་འདི་ཡིན་
 ཞིང་དེའི་དངོས་སོ་ཡིན་བའི་བྱིར་བསམ་གྲིས་མི་བྱ་བ་ཅིང་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །དེ་སྟོན་
 བར་མཛད་བས་ན་དེ་སྟོན་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 འཇིག་རྟེན་ཞི་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་བསམ་གྲིས་མི་བྱ་བ་
 ཅིང་ཞི་བ་ཉིད་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་བ་ལ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་བ་ཤེས་བ་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བཤད་
 དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་བའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་ནས་
 བྱད་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

བསམ་མི་བྱ་བ་སོགས་བྱད་བར་གྱིས། །བྱད་ཞུགས་བདེན་བའི་སྟོང་
 ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བརྟུ་བྱ་གིས། །བྱད་བར་མཆན་ཉིད་
 བཤད་བ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། མདོ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་ལ་སོགས་བ་འཆད་
བར་འགྱུར་བའི་བྱད་བར་གྱི་ལམ་གཞན་དག་ལས་བྱད་ཞུགས་པའི་བདེན་བ་
བཞིའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་བྱུག་དག་གིས་བྱད་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་
གསུངས་སོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མི་ཉམས་དང་། །གཞལ་དང་བགྱང་ལས་ཡང་
དག་འདས། །འཕགས་བ་ཀུན་སྤྱད་མཁས་བ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་
མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། །ཤེས་སྒྱུར་གྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྦྱབ་དང་
ཡང་དག་འབྱུབ་བ་དང་། །དམིགས་བ་རྟེན་དང་བཅས་བ་དང་། །མཐའ་
དག་བ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རྫོ་སྤྱང་མེད་དང་བྱད་བར་ནི། །བཅུ་
བྱུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་
ལས། །བྱད་བྱ་འཕགས་བ་བྱད་བར་ལམ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསམ་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པའོ། །མཉམ་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་མཉམ་པའོ། །གཞལ་བ་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་ཆད་མེད་པའོ། །བགྱང་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གྱངས་མེད་བ་སྟེ། སངས་
རྒྱུས་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་བ་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱད་བར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་བ་
ཉིད་དང་མཉམ་བ་ཉིད་དེ། གང་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་བ་
དེའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་བྱ་བྱད་བར་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་བྱད་ཞུགས་པའི་སྤྱག་

བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དག་གོ། །

འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་འདི་ནི་གཟུགས་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་བར་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་མཛོན་པར་ཆགས་པ་མེད་
བར་ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བ་དང་། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འོ། །མཁས་པ་ཡིས།

རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དག་
བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་ཏེ། མཁས་པའི་ཞེས་
པས་རིག་པར་བྱ་བའི་བྱུང་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་འོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པ་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་
པོ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བ་ཉིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བཟོད་པར་འདུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པོ་འོ། །

ཞེས་སྤྱར་བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་སྤྱད་ཉིད་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱད་བ་ཉིད་དེ། ལྷའི་
བྱ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་
སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྱད་བའི་བྱ་དག་ཀྱང་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་བཞི་པའོ། གྲི་བ་དང་གང་བ་མེད་པ་ནི་གྲི་བ་དང་གང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་
ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་ཡང་མི་ཤེས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་གྲི་བ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་
པའི་བྱ་དག་གིས་འགོག་པའི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའོ། །

སྐབ་དང་ཡང་དག་འགྲེལ་བ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐབ་པ་ནི་བཙུམས་ལྟན་འདས་མ་མཉན་པ་དང་བཙུམས་པའི་
མོས་པ་ལ་སོགས་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
བས་སོ། །ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པ་རེ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
གསུངས་པ་ནི་སྐབ་པའི་བྱ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་འོ། །ཡང་དག་
པར་འགྲེལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །ཡང་འདི་ཐོས་ནས་ནེམ་རུར་དང་
མོངས་པ་དང་ཞུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་དམན་པའོ། །གང་གསོལ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལས་གཅིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲེལ་བའི་བྱ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་
པའི་འོ། །

དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུ་ཞིག་པའི་མིས་རོ་

དང་ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་ན་དེ་ནི་བར་མ་དོར་དུས་མ་བྱས་པར་སྐྱམ་
ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་
རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་
འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་སུམ་དུ་
མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
ཆུ་བར་འགྱུར་ཏེ།

གང་རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
ཆུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་པའི་བྱང་བར་
གྱིས་འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཤོ། རྟེན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དང་
ལྟན་ཅིག་པ་ནི་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྟེ། མཐའ་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅས་པའི་སྐྱེ་མ་
ནིང་གི་རྟགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ཡང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་
སྤྲོན་པའི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་ཆུ་བར་འགྱུར་གྱི་བར་མ་དོར་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མི་ལྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་
བུམ་པ་ལེགས་པར་ཆོས་པར་ཆུ་བླགས་ཏེ། བྱིས་དུ་སོང་ན་བར་མ་དོར་འདིག་
ཅིང་ས་ལ་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་ཆུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་
རྟེན་གྱི་བྱང་བར་གྱིས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་བཤོ། །མཐའ་དག་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་
 གྱི་ཚོགས་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་དམན་
 བར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་འབྲུག་པའི་བྱ་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་
 ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་མཐུན་པའི་རྒྱང་དང་ཆུ་ལ་བཏང་ན་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་འགྱུར་གྱི་བར་མ་དོར་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 མི་ལྟང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་བྱང་པར་ཏེ།
 སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ལོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་
 སུ་བརྒྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཞིག་སྤྱི་སྤྱོད་པར་
 ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་ནས་བརྒྱང་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་གནས་སུ་
 བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
 པ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་བྱང་པར་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པའོ།

རོ་སྤྱོད་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཅ་
 བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔྱེད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གཟུགས་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འདོད་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ངོ་མུང་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའོ། །བྱེད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱེད་
པར་གྱི་སྒྲིའི་དོན་བསྟན་པའི་མཛུགས་སྤྱད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ནས། བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་དེ་ལ།

ཕན་དང་བདེ་དང་སྟོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྦྱབས་དག་
དང་། །གནས་དང་དབྱུང་གཉིན་གླིང་དང་ནི། །ཡོངས་འཕྲེན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། །སྦྱོར་གྱིས་བྱུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མངོན་
སུམ་བྱེད་པའི་བདག་ །ཐ་མ་འགྲོ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་ནི་དེའི་བྱེད་པ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་
འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ།
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོབ་པ་
དང་སྦྱབས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དག་འགྲོ་
བ་ལྔ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སོ་སོར་འཛིག་པར་བྱེད་

བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཛིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕན་པའི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །

བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོ་སོར་འགོད་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བདེ་
བའི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །སྐྱོབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་
བ་གསུངས་སོ། །སྐྱབས་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་ག་བ་
དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱེད་བ་སྟེ།
གང་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
འབྲེ་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འབྲེ་
བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གནས་ཀྱི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །

དཔུང་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱེད་བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་པ་རོལ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་པ་
རོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ལ། པ་རོལ་ན་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཔུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དབྱུང་གཉིན་གྱི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །སྒྲིང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུ་བོ་དང་རྒྱ་མཆོའི་ཕྱོགས་ཚུས་ཡོངས་སུ་བཅད་བ་སྒྲིང་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་བ་
 དག་ནི་སྒྲིང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དམིགས་སུ་མེད་བ་ནས།
 ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་བ་ནི་སྒྲིང་ཡིན་ནོ། །

མ་རིག་པའི་སྟོང་འཛིན་སྐབས་ཀྱིས་དགྱིས་པ་དག་གི་སྟན་པ་དེ་སྤང་བར་བྱེད་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྒྲིང་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་སྒྲིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་སྟེ། དེད་དཔོན་ནོ། །དེའི་ལས་ཀྱང་སྒྲིང་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་འཛེན་པ་དེ་བས་ན་
 སྒྲིང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གང་རབ་འབྱོར་ངེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེད་
 དཔོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྒྲིང་གི་བྱེད་བ་གསུངས་
 སོ། །ཡོངས་སུ་འཛེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་
 གཟུགས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ།
 གང་རབ་འབྱོར་ངེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་འཛེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛེན་པ་གསུངས་སོ། །

འབད་བ་ནི་ཚུལ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་གཡོ་འགྲུལ་སོ། །དེ་འགགས་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མངོན་
 པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྲིས་ལྟན་གྲིས་བྱ་བ་བའི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །ཐེག་བ་གསུམ་གྲིས།
འབྲས་བྱ་མངོན་སུམ་བྱེད་བའི་བདག །

ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་དག་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བཀག་བ་
ནི་འབྲས་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་བའོ། །

མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་གིས་ནི་རང་རྒྱལ་བའི་ཐེག་བ་དང་། ལྷག་
བསྐལ་དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་ཆིག་གིས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་བ་སྟེ། གང་རབ་འཕྱོར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཡོ་བ་མེད་དེ། འགྲོ་བའམ་འོང་བ་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱེད་བ་གང་ཡིན་བ་དེའི་བྱེད་བ་གསུངས་སོ། །

ཐ་མ་འགྲོ་བའི་མཛད་བ་སྟེ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འགྲོ་བ་ནི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་བྱེད་བ་སྟེ། གང་རབ་
འཕྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་ལ་
མོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་གང་གསུངས་པའོ། །འདི་ཡང་འགྲོ་བ་
དགག་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འགྲོ་བའི་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་བྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྐྱབ་བཤོ། །རྡོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་
དེའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་
པོ་དག། དབེན་དང་དགའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་
དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་སྒྲོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་
སྐྱེ་མེད་འགྲོ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །རྡོ་བོ་
ཉིད་བརྒྱ་བྱུག་བདག་ཉིད། །མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་
ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་དབེན་པ་ནི་གསོལ་བ། བཙམ་
ལྟར་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
བྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབེན་པའི་རྡོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །རྟགས་ནི་ཉོན་མོངས་
པའི་རྟགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚུལ་
བྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་བྱིས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྟགས་དབེན་པའི་རྡོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་ནི་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་མ་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
བྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རྡོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་

འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་དབེན་པ་སྟེ། གང་རབ་
འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་
འདོད་ཆགས་མེད་པས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་དབེན་པ་གསུངས་སོ། །

དཀའ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དཀའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུངས་སོ། །དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
གོ་ཆ་འཚལ་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་
སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་བདག་ཉིད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གོ་ཆ་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གོ་ཆ་བགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །མི་དམིགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
བསྐྱོམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མི་དམིགས་པ་གསུངས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་
པ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་
པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གསུངས་སོ། །

དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་
དབྱེར་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་སམ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་རྣམས་
 གྱི་ཟབ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དམིགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །མི་
 མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བར་དགའ་བ་སྟེ།
 ཆོས་དེ་དག་གཟུང་བའི་སྤྱིར་རམ་མི་གཟུང་བའི་སྤྱིར་བསྟན་བ་མ་ཡིན་
 བོ། །གཟུང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་བ་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་སྟོན་བ་སྟེ། ལྟའི་བྱ་དག་
 ཅས་བྱ་བ་ནས། བསྟོམ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བར་དགའ་བ་གསུངས་སོ། །ཐོགས་བ་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོགས་བ་མེད་བ་སྟེ།
 དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྱི་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 གྱིས་ཐོགས་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །

གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྤྱི་མེད་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཞིན་པའི་ཆོས་ཏེ། གཞི་མེད་བ་དང་
 འགྲོ་བ་མེད་བ་དང་སྤྱི་བ་མེད་པའོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྟེན་མེད་པའི་
 སྤྱིར་གནས་བ་མེད་བ་སྟེ། གང་ཆོས་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྟེན་མ་མཆིས་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གཞི་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འགྲོ་བ་
 ཡོད་བ་མ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མེད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་བ་འོང་བ་མེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱི་ཡང་སྟེ། དེ་ནས་
 འདོད་བ་ན་སྟོན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགྲོ་
 བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྤྱི་བ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་བ་

མེད་པ་སྟེ། གང་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་གང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གང་གིས་རྗེས་སུ་
 སྐྱེ་བ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་
 དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
 སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་ཡང་
 ག་ལ་འགྱུར། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་
 ལྟར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་
 བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་
 དྲུག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཆན་ཉིད་བཞི་བ་སྟེ། བྱེད་པ་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་
 གསུམ་པོ་དག་ལས་ལྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅེ་ན།
 མཆན་གཞི་རུ་ནི་མཆོན་བས་ན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་མཆན་
 གཞི་སྟེ། མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་འདི་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཆན་
 གཞི་འོ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བས་ན།

མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྐྱབ་ལ་མཁས་པ་
 བློ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་
 འདོད། །སངས་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་
 སྦྱོང་ཡུལ་བཙོན་འགྱུས་དང་། །བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་བྱན་པ་
 དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྟ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྣེན་པོ་ཡིས། །རྫོགས་སྤྱོད་ལ་པོས་རྫོགས་དཀར་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་བ་དང་པོས་ནི་མཚན་ཉིད་དང་
ཅིག་ཤོས་དག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་
པར་གྱུབ་པའི་ཆོགས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཐར་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྟ་ཞིན་སྟེ། དད་བ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་བློན་པ་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དད་
པ་སྟེ། གང་གི་ར་དུ་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་
མི་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐར་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་པའོ། །སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་འགྲུས་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་མཁས་པའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །

བམས་པ་ཕྱན་ཆོགས་བློན་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ། བཙུན་ལྟན་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
བློན་པའི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྫོགས་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྫོགས་པ་ནི་ཁ་སྤྱིར་བཏུས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་
ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱང་བར་

བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་

ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྫོན་པོ་ཡིས། །རྫོགས་སྒྲ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པར་སྒྲ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྫོན་པོའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོས་རྫོགས་དཀར་བཞེད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་བདེན་པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ལྡེས་པར་ཐར་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན་སྒྲག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྫོན་པོའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་

མཐུན་བ་ཡིན་ལ། སྐྱག་བ་ལ་སོགས་བ་བཤད་བ་ནི་རྩལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྩལ་པོའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་བསྟན་ནས། དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་བ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་
བར་བསྐྱགས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་བ་དག་
ནི་བརྩུར་བཤད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་བ་ཀྱན་མངོན་པར་རྫོགས་
བར་རྫོགས་བ་ལའོ། །རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དོ། །རྣམ་བ་བརྩུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ།
སེམས་མཉམ་བ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་
བཅོམ་པའི་སེམས་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བན་པའི་སེམས་དང་།
ཁོང་ཁྱོད་པའི་སེམས་དང་། མི་འཆེ་བའི་སེམས་དང་། མ་དང་བྱ་མོ་དང་
སྤང་མོའི་སེམས་དང་། བ་དང་སྐྱུན་ཆེད་བྱའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་བ་རབ་འཕྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དམིགས་བར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྩོ་བར་གྱུར་བར་གང་གསུངས་པའོ། །

བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་རྫོགས་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་བ་གནས་དང་
གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་བ་དང་། །བསྐྱགས་བ་བརྗོད་དང་མཐུན་
བ་ཉིད། །ཅེར་འགྱུར་

ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་ཉིད་མི་དག་གི་བ་བརྩུ་ལས་ལྡོག་བ་དང་། སྦྱིན་བ་ལ་
སོགས་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་བར་འཛོག་བའི་བར་ལ་
གནས་བ་དང་། གཞན་དག་ལྡོག་བ་དང་གནས་བ་དེ་དག་ལ་འགོད་བ་དང་། དེ་
དག་གི་བསྐྱབས་བ་བཟོད་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་བ་ཉིད་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། གང་
བདག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མི་དམིགས་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་བར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་གསུངས་པའོ། །

དེ་བཞིན་བཟོད་བ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་དག་གི་བདེན་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེས་བ་ནི་བཟོད་
བ་སྟེ། གང་བདག་གིས་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་
དམིགས་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་བ་ནི་བཟོད་
བར་བཞེད་པའོ། །

ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྦྱིན་བྱེད་སོགས་གྱིས་
ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་བ་
ལ་སོགས་བ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གང་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་བ་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བསྟན་ནས་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་

དགོ་འདུན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོ་མས་པའི་ལམ་
དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདྲིར་བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཆོག་ས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དག་དང་། མཐོང་
པའི་ལམ་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདྲིར། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་ཏེ། འདྲིར་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་གང་ཡིན་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པར་
མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རེ་རེས་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་མ་ནི་གོ་སྤྱོད། །དེ་ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་
དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་ཏྲགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བརྗོད་པ་
ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་
འདྲིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་འདྲིའི་ཏྲགས་ཉི་ཤུ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ལས་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉི་ཤུ་གང་ཞེན།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་མི་དལ་ཟད་པ་
དང་། །བདག་ཉིད་དགོ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་

བ་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མའི་དོན་ལའང་
 སོམ་ཉི་མེད། །བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྦྱིབ་བ་ནི། །རྣམ་པ་ལྡ་དང་
 མི་འགྲོགས་དང་། །བག་ལ་ཉལ་གྱུན་འཛོམས་བ་དང་། །འབྲུག་བ་དང་
 བེ་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་བ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་
 སྦྱིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །བྱ་བྱ་མེད་སེམས་སྦྱངས་བ་ནི། །ལེན་
 དང་མེར་སྤྲ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་བར་རྟོགས་བ་
 དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་ཆོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་
 མི་བརྟུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྦྱོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་
 བར་རྟོགས་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྲེས་བའི་དབྱུང་བ་སྟེ། །རྟགས་
 བེ་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །རྟོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་
 མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་བ་ནི། །རྟོགས་བའི་བྱང་ཚུབ་ལས་མི་ལྡོག།

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ལས་ལྡོག་བ་ནི་དཔེ་གས་བ་
 ལས་ལྡོག་བ་སྟེ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གསོལ་བ་བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། །ངེས་བར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་མཐུན་
 བའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་བའི་རྟགས་དང་པོ་ལོ། །རྟགས་གཉིས་བ་ལ་སོགས་བའི་མདོ་ནི་
 རེ་རེ་ཞིང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནས། །མཐར་འགྲུལ་བར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། །རྟགས་བཅུ་དགུ་བ་ནི་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ཡན་ཆད་དོ། །

ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་
ཟད་པའོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་གཉིས་ཏེ། དེ་
ཟད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་པའོ། །ཁོག་པའི་ལྟ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་
རྟགས་གསུམ་པའོ། །

བདག་ཉིད་དག་བ་ལ་གནས་ལ། །གཞན་དག་དེ་ལ་འཁོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཞི་པའོ། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་དེ་
དག་ཉིད་ལ་རྟགས་ལྔ་པའོ། །ཟབ་མའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་
ཉིད་ལ་རྟགས་དྲུག་པའོ། །བྱམས་ལུས་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་
ལས་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བདུན་པའོ། །སྦྱིབ་པ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་
འགྲོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིབ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་
པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་རྟགས་བརྒྱད་པའོ། །བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་དབྱུང་པའོ། །

བླན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླན་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་
བཞིན་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་རྟགས་བརྩ་པའོ། །ལོས་ལ་སོགས་པ་གཅིང་བ་དང་། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩ་གཅིག་པའོ། །ལུས་ལ་སྤྱིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་
། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩ་གཉིས་པའོ། །གྲ་གྲུ་མེད་སེམས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དང་དག་གྲ་གྲུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་རྟགས་

བཙུ་གསུམ་པའོ། །

སྦྱངས་པ་ནི་ལེན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་
 བླངས་པ་སྟེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུ་གཉིས་ནི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ཉིད་དང་།
 ཆོས་སོས་གསུམ་པ་ཉིད་དང་། བྱིང་པ་ཉིད་དང་། བསོད་སྦྱོམས་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་
 གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ཉིད་དང་། །དགོན་པ་ཉིད་དང་། སྤེང་བྱང་
 པ་ཉིད་དང་། བླ་གཤམ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཏུར་ཁྲོད་པ་ཉིད་དང་། ཅོག་བྱ་པ་ཉིད་དང་།
 གཞི་རི་བཞེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་རྟགས་བཙུ་བཞིའོ། །སེར་སྣ་མེད་
 སོགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་
 སྣ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པོ་དང་ཕྱག་དོག་སྟེ། དེ་མེད་པར་ནི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་
 དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱུལ་ཆོལ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ལས་གང་
 ཆོས་ཅི་ཐོས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དུ་རིག་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །འོན་ཏེ་བདུད་གྲིས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་དག་པ་ལ་དཔྱུལ་བའི་ལས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་རིགས་ཤེ་
 བ། དེ་ཡང་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱུལ་བ་ཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱུལ་བར་
 འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཙུ་བྱུག་པའོ། །

གཞན་གྱིས་བགྱི་བར་མི་བརྟུབ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་
 བཙུ་བདུན་པའོ། །ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྦྱོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་
 པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་དང་ལམ་ནི་ལམ་གཞན་ཏེ། །ལམ་ལ་སྦྱོས་ན་

གཞན་ཉིད་སྐབས་གྲིས་ཉི་པའི་བྱེད་ཏེ། ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་
 འོན་ཏོ། །བདུད་དང་འབྲེལ་བས་ལམ་ཉིད་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་བདུད་ཉིད་
 ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་བརྩུ་གཅིག་ཡིན་ལ། ལམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་
 ལམ་ཉིད་ཏུ་སྒྲ་བ་བདུད་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་གཉིས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 སྙན་དངགས་མཁན་གྲིས་རང་བཟོར་བྱས་པ་ནས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་ཐུང་ཤིག་
 ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་
 གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩུ་དགུ་པ་ཉིད་དོ། །སངས་
 རྒྱུ་དབྱེས་པའི་སྟོན་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་ཉི་ཤུ་
 པའོ། །རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དག་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་མཆོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བྱེད་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། བྱེད་མི་ལྟོག་ཅེས་
 བྱ་བའི་འོན་ཏོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབང་ཏུ་མངོན་ནས།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱག་
 ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྟོག་པའི། །མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་
སྐད་ཅིག་མ་ངེ་ཙམ་ཞེ་ན། བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
བཅུ་བྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཅུ་བྲུག་གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་
དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་བད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་
ནི། །འདོད་ལ་སྦྱོད་པ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་
ཉིད་དང་། །འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ལུང་སོགས་བར་ཆད་
བྱེད་རྣམས་དང་། །ཆོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་
འགྲེད་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་
བ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྟུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །རང་
གི་ས་ལ་ངེས་ཉིད་དང་། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་
དོན་ཏུ་སྟོག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྲུག་ནི། །ཁྲོ་ལྟ་
མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་སྟེ། ལྷག་
བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་

ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདུད་
ལ་སོགས་པས་མི་བྱེད་བ་ཉིད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་བ་སྟེ། གང་རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོན་མེད་བར་འབྱུག་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཏེ་གཉིས་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་བ་དམན་རྣམས་ལས་ལྷོག་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་བའི་བཟོད་བ་སྟེ། གང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། ཡང་དག་བར་རྫོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཏེ་གསུམ་བཤོ། །བསམ་གཏན་
ལ་སོགས་བའི། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བྱེད་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསམ་གཏན་
དང་གཟུགས་མེད་བ་ལ་སོགས་བའི་ཡིན་ལག་ནི་ལུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་
བྱེད་བ་ནི་དེངས་བ་ཉིད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་བ་ཐོབ་བ་ལ་
སྟོབས་ཆུང་བ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
བ་དེ་ནི་རྟགས་བཞི་བཤོ། །ལུ

ས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟན་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་
བཅས་བའི་སྟོད་ལམ་ལ་ལུས་ཡང་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལྷུ་བར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དེ། དེ་གཉི་ག་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་
ཆོས་ཤེས་བའི་བཟོད་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་
ནས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་བ་དེ་ནི་དེ་

ལ་རྟགས་ལྟ་བུའོ། །འདྲིང་ལ་སྦྱོང་བ་ཐབས་མཁས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲིམ་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་འདྲིང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་
སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་
རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
བཤོ། །

རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོང་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྲིམ་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བཀང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོང་བའི་བྱི་བཞིན་ལག་ན་རྩོ་
རྩེ་རྟག་ཏུ་འབྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་སྟེ།
གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བདུན་
བཤོ། །འཆོ་བ་རྣམས་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་་
པ་ཡིན་ཏེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྤྱིར་མི་
ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་
བརྒྱད་བཤོ། །

ལྷང་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྦྱོར་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་རྩེས་སུ་
སྦྱོར་བ་སྟེ་ལྟག་མཐོང་ངོ་། །སྦྱོར་དང་རྩེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ། །གནས་པ་ནི་སེམས་
ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྟེ་དེ་ཡོངས་སུ་བཀག་བཤོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ལྷང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་

པོར་བྱས་ལ་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་
 སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་
 ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོང་བ་ཉིད་དེའི་སྦྱབ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་གྱིས་ནི་དེ་ལ་ཉགས་དགུ་བ་ཡིན་ཏེ། །བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱུན་པོ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་གཏམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་པོའི་གཏམ་བསྟན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱུན་པོའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
 གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཉགས་བཅུ་པའོ། །ཆོགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དཔུང་གི་སྦྱབ་ཆོད་བ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །

དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་སྟེ། དེ་དམག་གི་གཏམ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཉགས་བཅུ་གཅིག་པའོ། །དབང་
 སོགས་བཅས་པའི་གཡུལ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་གཡུལ་འབྱེད་པ་ནི་མི་མ་ཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི་གཡུལ་འབྱེད་པ་སྟེ། གཡུལ་འབྱེད་པ་

ཡོད་ན་འཇོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་གནས་དང་ཁོངས་སྟོང་དུ་སྤང་
བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དག་ཞིན་ཏུ་ཐོག་པ་ནི་འཇོག་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་དབང་
པོའི་ཁྱོད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཁྱོད་གི་སྦྱས་གསུངས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱས་གསུངས་
སོ། །ཁོངས་སྟོང་ནི་ཡུལ་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱོད་དལ་ཀྱི་སྦྱས་གསུངས་
ཏེ། དབང་པོས་ངེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇོག་པ་དེ་ཡང་
བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཞིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་གཡུལ་འགྱུད་པ་དང་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཁྱེད་དང་ཁྱོད་དལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་སྟོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྟོར་བའི་གནས་པ་སོ་
སོར་བཀག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབའ་ཞིག་གི་གཏམ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་པ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནི་འཇོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་གཡུལ་ཀྱི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནས། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་མ་བྱལ་བར་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་གསུངས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩུ་གཉིས་པའོ། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སོ། །

ཚོས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལམ་ལ་ཚོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། ཕྱིར་མི་ཐོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩུ་གསུམ་པའོ། །ཆོས་ནི་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་
ཉིད། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་
པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་
འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩུ་བཞི་པའོ། །

ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པ་ཉིད་དེ། གནས་གསུམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་བྱེད་
པ་སྟེ། དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་བཙུ་
ལ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སོག་གཏོང་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་དུ་སོག་ཀྱང་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་
ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་བརྩུ་བྱུག་པའོ། །

དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱུག་ནི། །སྟོན་ལྟ་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ནི། །ཕྱིར་

མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་བ་སྟེ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས་ཟབ་མོའི་ཆིག་གིས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། མང་བོའི་ཆིག་ནི་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུར་བས་སོ། །གང་ལ་གནས་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱུར་གྱིས་གསོལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
གསུངས་པའོ། །དེའི་ཟབ་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །

ཞེས་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟབ་མོ་
ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །སྟོང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

ཟབ་བ་དེ་ནི་སྒྲི་འདོགས་དང་། །སྒྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་

དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་སྒྲི་འདོགས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལས་གཞན་བ་
ཡང་མ་ཡིན་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ལས་གུད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་ནི་སྒྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་དེ། གསོལ་བ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་ནས། དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་
དང་། །འཇལ་དང་དེས་རྟོག་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་

སྟེ། གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སོང་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དེས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་སེམས་པའོ། །རིགས་པ་
ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་བ་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དེ་ནས་རི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་ལ་
རྣམ་པ་དགུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཞི་གནས་ཏེ། འཇལ་བའོ། །དེ་ནས་དོན་དགུ་པོ་དེ་
འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱད་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དེས་པར་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལོ། །འདི་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནས། འཇལ་བ་དང་རྟོག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེས་འབྱེད་
ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞེད་པ་སྟེ། རི་སྐད་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས། རྒྱུའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ལའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །བསྐྱབ་པར་

བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བ་དང་སེམས་བ་དང་
ཡོངས་སུ་རྟོག་བ་དང་། བཅོམ་པར་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྟོད་
དང་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་བ་དང་ཆོས་མཆོག་དག་ལའོ། །རྩོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་ལའོ། །འབད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལའོ། །གཞུང་ལྷག་མ་ནི་
ཕན་ཡོན་ནོ། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགྲུང་བཞེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
མོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་
དགྲུང་འགྲུང་བའོ། །དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་
ཡིས་

ཏེ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དང་། ཆུང་དུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་།
འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་
ཆུང་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གོ་རིམས་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགྲུང་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེས་
བས་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་པའི་རིམ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་གི་
ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་།
ཆུང་དུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་སྟེ། གོས་ལ་བྱི་མ་ཆེན་
པོ་སྤར་དག་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཆུང་དུ་དག་པར་བྱེད་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་
ཡང་རོ། །

འདི་མན་ཆད་ཆོག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕྱེད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་
བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་
ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཕྱེད་འོག་མ་འོག་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་
ཏུ་སོང་བ་ཅན་དག་གིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་འབའ་ཞེག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་དུ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཆུང་དུའི་འབྲིང་ཡིན་ལ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དགུ་པ་ནི་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཡིན་ལ། གཉེན་
པོའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཉིས་པོ་དག་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མ་མཆིས་པ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་འོ། །

གངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

སྐབས་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་
མཆིས་ཤེ་ན། དེ་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གང་གཞུལ་བར་མི་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མན་
ཆད་ཇི་བ་དང་ལན་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་བ། དེ་བས་ན་དོན་དང་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དོན་མེད་པ་
སྟེ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡི་གེ་མེད་པ་སྟེ་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ་ཚོལ་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
ལྟལ་བ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་
བར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་
བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཚོལ་བའི་ལན་ནི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིས་
བསྟན་པས་ན་བསྟན་པ་སྟེ་སྟོང་ཇི་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་འདི་ནི་བཤད་པ་སྟེ། མི་
ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཀུན་རྗོབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་རི་
ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གཙོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་བཙམ་ལས།

གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་

ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱ་མ་ཐུན་གྲུར་བ་ཐུབ་པ་
བཞེད། །དངོས་པོ་བརྫོང་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་
རུང་། །བསྐྱོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་
ཞིག་འཕྱོང་། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །བརྫོང་དུ་མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྫོང་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་པ་ལ་འོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་
འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲོལ་བ་སྟེ། །གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཁོར་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྟེ། །འདི་ཙམ་ནི་ལན་
ཡིན་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ།

བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་
བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །འཕེལ་བ་དང་འབྲིབ་པ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཙམ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

སེམས་ནི་སྣ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་བྱི་མས་ཀྱང་མ་
ཡིན། །

ཆོགས་བ་དག་གིས་ནི་རྒྱས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་
རེས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་བྱི་མ་དག་གིས་ནི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟམ་བ་
སྟེ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
པའོ། །

མར་མེད་དཔེའི་ཆུལ་གྱིས་ནི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདི་ཅམ་ནི་
ལན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ལུས་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །

བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན།

སྦྱེ་བ་དང་ནི་འགག་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་
དང་སྦྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཚོགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམས་དབྱེ་བའོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱད་འགོག་པས་
འགག་པ་ཡང་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་འགོག་པའི་ཚས་ཅན་འགོག་པར་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
གསུངས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱད་འགགས་པས་སེམས་འགག་པ་ནི་སྦྱོས་
པ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་
སེམས་དེ་ནི་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སེམས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དང་ཐ་
དད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གསལ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱ་བའི་
དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བ་དང་ལན་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། །དེ་

བཞིན་ཉིད་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངི་བ་དང་ལན་གྱིས་གང་གསུངས་
བཤོ། །

དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་སྟོང་ཅིང་གང་ཡང་
དེ་ལ་སྟོང་བ་དེ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་བ་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཅི་ལ་ཡང་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་བཤོ། །གང་དེ་ལ་སྟོང་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་
དམ་པ་ལ་སྟོང་ཅིང་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངི་
བ་དང་ལན་གྱིས་གང་གསུངས་བཤོ། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡོངས་སུ་མ་རྗེགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཉིང་དེ་
འཇིན་གསུམ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
གསུངས་བཤོ། །དེ་ནི་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་བཤོ། །

སྟོབ་པ་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས་བསྟན་ནས། བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་མིད་པ་དང་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་
ན། མདོ་ལས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤར་དུ་ཉིདེ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྟོམ་པ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེའི་དོན་ནི།

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ། མི་ལམ་
ཀྱི་ནང་དང་ཉིན་པར་གྱི་སྤྱོས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་
དེས་དེ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྟེ། ཐ་དད་བའི་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ལས་མེད་ལ་སོགས་གྲུན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པར་ཟད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ཡང་ལས་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོལ་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ལན་དེ་ཡང་མདོ་ལས་
རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པ་ནི་སྤྱོས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་
ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྲམ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མདོན་
པར་རྟོགས་པར་འཁོར་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ཏེ། འདིར་འཛིག་
ཉེན་ན་རབ་ཏུ་གསལ་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་ལམ་དང་སད་པར་བཟུང་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ན་རི་རྒྱུ་མི་ལམ་ན་སྦྱིན་པ་དང་འཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་
དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞག་བཤོ། །མི་ལམ་དུ་སློག་
ཆགས་བསད་ནས་སད་པ་དང་། ཨེ་མའོ་བསད་དོ། །ངས་བསད་དོ། །ལེགས་བར་
ངས་བསད་དོ། །

ཞེས་གང་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ཅི་དེ་ལས་སྤྲིག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིས་
བ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལས་སྐྱེའི། དམིགས་པ་
མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་སད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མི་
ལམ་གྱི་ལས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན།
གཉིད་མ་ལོག་པ་དེའི་ཆེ་ལས་གཉིད་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འིན་ཏུ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅམ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རྗེ་ལྟར་
ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིན་ཞེས་ཡང་རྟོག་བཤོ། །མཆན་མར་བྱས་
ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུས་པ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་ལམ་གྱི་
ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ནི་འདིར་མཆན་མར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཆོས་མཐུན་པའི་སྤྱིར་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མི་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནས་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྲོན་པ་བྱུག་བསྟོམས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ན་དེ་ཅི་ཡོངས་སུ་
བསྡོམས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་མེད་པར་

རྟོགས་པའི་རྒྱལ་བའོ། །མི་དམིགས་པའི་མཐར་སོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཉིད་ནི་ཐབས་གྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཉིད་མི་ལས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་གྱིས་ལན་བསྟན་ནས། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱམས་པ་
 བྱི་མི་དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་མཐར་བྱོན་བ་ཡིན་པས་དོན་འདི་དྲིས་ཤིག་ཅེས་
 སྤྲུལ་སོ། །དྲིས་ནས། དེས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་བྱུང་གྱིས་ལན་བཏབ་པོ།
 འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་
 མཛད་བ་ནི་མི་ལས་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནས་
 ཞེ་ན། མི་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་ཉིད་
 ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལས་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བ་བརྒྱལ་བའི་ལན་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་
 བ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྐྱབ་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་
 ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྟོང་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་སྟོང་བ་ནི་དེ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ག་ལས་ཤེ་ན།
 སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཤེས་པ་དང་། རྟོམ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་དག་པའོ། །སེམས་ཅན་དག་གིས་དེ་མཐོང་ནས། །རང་གི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་དག་གི་ཉེས་པ་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། ལྷའི་ལོངས་སྟོན་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་
 དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་དག་པ་ན་ལྡན་ལྡན་དང་ལུང་ཁུང་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞན་དུ་མཐོང་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སྟོན་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་དེ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
 པའོ། །དེ་ནི་ཞིང་དག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

འདི་ཡི་ཡུལ་དང་སྟོར་བ་སྟེ། དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་
 གནས་ངེ་བཞིན་བྱགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཆན་ཉིད་
 དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཆན་མ་སྟོན་ལམ་ཟད་
 པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཆད་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་
 པ་བརྟུ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འོ། །ཡུལ་
 ནི་མདོ་ལས་དང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུངས་
 པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོར་བ་ནི་གང་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་

སོགས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱོམ་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའོ། །དག་རྣམས་ལས་
འདས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་བརྩུར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བ་བརྩུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡུལ་ནི་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ནས། མ་འདྲེས་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གསུངས་སོ། །དག་ནི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཆད་མེད་
པ་བཞིས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་འདའ་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །སྦྱོར་བ་གང་གིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྦྱོད་ན་ཡང་དེར་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་མི་གནས་པ་སྟེ།
རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གང་གསུངས་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་དེ་མངོན་སུམ་
དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གང་གསུངས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་སྟེ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་འཛིན་བ་ནི་ཆགས་བ་སྟེ། དེ་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་དག་
གི་དེ་སྒང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་བསྟན་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་ཆགས་པའི་སྟོང་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བདག་མངོན་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་
ངེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་བདག་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་བ་ལ་སྟོང་པའི་ཉེས་བ་དེ་
ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་
སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བདག་མངོན་བར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་ངེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་མཆོན་མ་ལ་སྟོང་པའི་ཉེས་བ་དེ་
ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའི་སྟོང་བ་སྟེ།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

བདག་མངོན་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ངེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་
སྟོན་ལས་ལ་སྟོང་པའི་ཉེས་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྟོན་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས།

དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེའི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་སྐྱར་ཏེ། དེ་མཆོན་བར་བྱེད་ཤེས་བར་བྱེད་བས་ན་དེའི་
རྟགས་ཀྱི་སྒྱུར་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་དེས་པའི་ལན་
ནོ། །

རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྐྱབས་པའི་ས་
གནོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། གསོལ་བ།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གངས་དེ་ལྟ་བུ་མཆིས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲི་
བའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཇིག་
རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དེ་དག་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཆེས་ཉུང་བའི་དེ་བའི་ལན་
བཏབ་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཆེས་ཉུང་བ་དེ་དག་གི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་
བའི་སྒྱུར་བ་ནི་ཆད་ཆུང་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་མོ་ལྟ་
ཆུང་བ་ལྟ་མེད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་
བ་དག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྐྱར་བ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་
མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

སྐབས་ལྔ་བའི་འབྲེལ་བ་དག་ལྟན།

ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཁེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀྱན་གནས་པ་
དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤར་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་དང་པོར་རྟགས་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཆི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ཆི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་
སོགས། །སྦྱར་བ་ཅེ་མོར་བྱིན་པའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་དག་
ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་
བརྩ་གཉིས་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆི་
ལམ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ཆི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་དམན་
པ་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ལས་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འདོད་པ་མི་སྦྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་རེ་རེས་དང་པོ་བདུན་ཡིན་
འོ། །དེ་ལ་ཆི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་
མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ནི་རྟགས་དང་པོའོ། །ཆི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་
དམན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ལ་འདོད་པ་མི་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟགས་

གཉིས་པའོ། །མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་མཐོང་
ཞིང་དེས་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པའོ། །

མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་ཆོས་
སྟོན་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་དང་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་
པའོ། །མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
མཐོང་ན་སྐྱག་པར་མི་བྱེད་སད་ནས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་པོ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྟ་པའོ། །མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་
དུགས་དང་དཔྱལ་བ་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྟུམ་དུ་རི་ལྟར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
འབྲུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་བྱུག་པའོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་མམ་སད་པ་ན་
གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཆིག་པ་མཐོང་ན་གལ་ཏེ་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་མེ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་བས་བྱས་ན། གལ་ཏེ་མེ་དེ་ཞི་བར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ནི་འདིར་རྟགས་བདུན་པའོ། །

གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུད་མེད་མི་མ་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་རི་ལྟར་བདག་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་
ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ལ། རི་ལྟར་བདག་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་མེད་པའི་བདེན་པ་འདིས་སྐྱེས་པ་དང་བྱུད་མེད་དག་ལས་མི་
མ་ཡིན་པ་འདི་གུད་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་བས་བྱས་ན།

གལ་ཏེ་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ས་དེས་གྲུང་དུ་སོང་ན་དེ་ནི་འདིར་རྟགས་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་གྲུང་དུ་སོང་བ་ལས་ལུང་མ་བསྟན་པར་
ཡང་ལུང་དུ་བསྟན་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་
དེ་གྲུང་དུ་སོང་བ་ནི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བདུད་ཀྱི་ཆོག་གུང་རྣམ་པ་མང་
དུ་ཡོད་ལ། གང་གི་བྱིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལ་ལུང་བསྟན་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ནི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོག་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་ལྔ་ཏེ། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་མི་བྱ།
དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱ། རི་ལྟར་བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་
ལྟར་བྱའོ་ཞེས་རང་གིས་མངོན་པར་ཤེས་ནས་པ་རོལ་གཞོན་པར་བྱ་ཞིང་སངས་
རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་དགུ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ནི་རྟགས་བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འདི་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་

གང་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡོད་དེ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་
 བས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་དུ་དེ་
 དག་མེད་པ་དེར་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན་འཁོར་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཉགས་བརྩ་གཅིག་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཅས། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་འགའ་ལ་ཡང་མི་སྟོན་དེ། དེ་ལྟར་
 གང་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟེལ་
 གྱིས་མི་གཞོན་པའི་ས་ལ་གནས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉགས་བརྩ་གཉིས་པ་སྟེ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅས། ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཉགས་བརྩ་ནས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ།
 འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་
 སོགས། །དཔེར་མཛད་ནས་ནི་རྣམ་མང་དུ། རྣམ་འཕེལ་བརྩ་བྱ་ག་
 བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་འདྲ་བ་གང་ཞེ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དག་སྟོན་གྱི་གངས་གྱིས་མཆོན་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་

རྒྱལ་དེ་དག་གི་མཚན་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཆད་པ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པ་དེ་
གཉིས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་པོ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

དེ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་ཀྱི། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་དོ། །རི་ལྟར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ཉག་ཏུ་གནས་
ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མི་འབྲལ་
ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་གཉིས་པ་སྟེ། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་སྦྱོད་དམ། མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་གྲུད་ན་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་
དམིགས་སམ། མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་སྦྱོད་དམ། མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་སྦྱོད་དམ། མ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གྲུད་ན་ཡང་གང་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དམིགས་སམ། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གང་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉི་ག་མི་དམིགས་ཤིང་ཚོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་སྟེ་
བཟུང་འགག་པ་མེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དག་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ལ་
བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་ལྟན་ན་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་དེར་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེར་གཞོལ་བ་ནས་མངོན་པར་
རྩོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་གསུམ་པ་
སྟེ། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྲིལ་པར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་སྟེ་བ་དང་སྟེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རམ། མ་ཡིན་
ནོ། །གང་ཡང་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གང་ཡང་མངོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཞི་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གང་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲིན་པ་ན། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཏུ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དག་
གི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ནས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་འདིག་རྟེན་སྒྲིང་བ་བཞི་ནས།
འོག་མིན་གྱི་བར་ཉི་བར་འོང་བར་འགྱུར་བ་དང་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཀྱང་དགོངས་པར་འགྱུར། ས་རོལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་
གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དུག་
པའོ། །དེ་ལྟར་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་
མ་བལ་བ་དེའི་ཆེ་བདུན་རྣམས་མུངན་གྱི་ཟུག་རྩས་ཟུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་
བགེགས་བྱ་བའི་བྱིར་སྐར་མདའ་ལྟར་བ་གཏོང་ཞིང་འདིགས་པ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བདུན་པ་སྟེ། དགའ་བོ་གང་གི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་
སྤྱོད་ལ་བར་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཕྱོགས་པོ་ཐེག་པ་
གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འདིས་གང་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དག་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་བརྒྱད་པ་སྟེ། དགའ་བོས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མདོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་གང་ཟད་པར་བྱ་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་

བྲལ་བའམ། འགོག་བའམ། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་ཟད་བའམ། བྲལ་བའམ། འགག་བའམ། སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་
 སློབ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློབ་པ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སློབ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་གྱིས་ས་
 རོལ་ཏུ་སོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བར་འཕེལ་བ་དགུ་བ་སྟེ། གསོལ་བ།
 བཙུན་ལྟོ་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བའི་བར་གང་གསུངས་པའོ། །ས་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་གང་ན་འཛུལ་བུའི་ཆུ་
 གླུང་གི་གསེར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆེས་ཉུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་
 གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་བར་འཕེལ་བ་བརྒྱ་བ་སྟེ། རབ་འཕྱོར་
 འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཆེས་མང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
 གསུངས་པའོ། །

སེམས་ཅན་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་ས་གནོན་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་ཉུང་ལ་གང་དག་མ་ནོན་པ་ནི་ཆེས་མང་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བར་འཕེལ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྟེ། རབ་འཕྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
 པའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྲུག་གི་ཐ་བ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་མི་སྦྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སེམས་མི་སྦྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
པའོ། །

དེ་ནི་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་གྱི་བར་དང་ལྟན་པའི་སེམས་མི་སྦྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་སྤྲུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་སྟེ། གང་དང་ལྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འདུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་
འདུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
པའོ། །བཙུམ་ལྟན་འདས་མ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྲུག་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་མཛད་
པའི་གནས་སྐབས་བརྟེན་ཤིང་ཐེག་པ་དམན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་མཛད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཙུམ་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

འདིར་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་ལ་འདིའི་འཕ་གང་
གིས་སམ་གང་དེས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་དེས་མི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་

བར་འཕེལ་བ་བརྩུ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས་སྤྱོད་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བསྟན་ནས་བརྟན་པའི་དབང་དུ་མངོན་དེ།
སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་
པར་བརྟོན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཆོས་རྣམས་དང་རང་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་། མི་འཕྲོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་
མི་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་མ་
བཏང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཀླུ་ནས་སེམས་ཅན་མ་ཀླུ་བ་བསྐྱལ་བར་བྱ།
བདག་གྲོལ་ནས་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ། བདག་དབྱུགས་སྤྱང་ནས་དབྱུགས་མ་
སྤྱང་བ་དབྱུགས་དབྱུང་བར་བྱ། བདག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ཡོངས་
སུ་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་པ་སྤྱང་ན་ལས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ལྟའི་
དབང་པོ་བརྒྱ་གྲིན་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནས། ཡོངས་སུ་སྤྱ་
ངན་ལས་སྒྲོ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བརྟན་པ་བསྟན་ནས་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ། ལྟར་བསྟན་པ་དེ་
ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས།

སྒྲིང་བཞི་བ་དང་སྒྲིང་དག་དང་། །སྒྲིང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་
མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཉིང་འཛིན་ཡོངས་
སུ་བསྐྱགས་བ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྒྲིང་བཞི་བ་ནས་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཉིན་གྱི་
བར་སྤང་ཆོད་དུ་བཟུང་བར་གཞལ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་གཅིག་བ་དང་གཉིས་
བ་དང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དག་ལ་སྤྱིའི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་གཤེགས་པའི་ཅེ་མོས་ཚུའི་
ཐེགས་བ་བྲངས་བ་ནི་ཆོད་གཟུང་བར་བྱས་ཀྱི། འདིར་ཐེག་བ་ལ་གསར་དུ་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་སྤྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བར་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་
དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་གཉིས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་མེད་བ་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་དེ་དག་སྒྲན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྡོ་
བར་བྱེད་བ་དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་དེ་སྤྱིད་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྒྲན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོ་བའི་
རྣམ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱབ་བ་སེམས་དང་དོན་གཞན་ལ་
ཡང་མི་འཇུག་པའི་སེམས་ནི་སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རོ་མོ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་
ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོ་བར་བགྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་བ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནི་སེམས་གནས་པ་བསྟན་པའོ། །

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྐྱེལ་བ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉིན་སོ་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་བས་ན། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
འབྲུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །དགྲ་
ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ།
གཟུང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཅེ་ན། །གང་གི་
ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་སྟེ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་
པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
འབྲུག་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་སོ། །སོ་སོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཉི་
ག་ལ་ཡང་དགྲའི་བདག་ཉིད་དེ།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དགྲ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཅས་པས་ཡོད་
པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །སོ་སོར་དེ་དག་དགྲའི་བདག་ཉིད། །

གཞན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཉིས་ཤེ་ན། །གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། །བཅས་པས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་འོ། །གཉིས་པ་

ནི་འཕགས་པ་དག་གི་སྟེ། དེ་དག་གྲང་སོ་སོར་དགྲའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
 རི་ལྟར་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིན་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ན་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི།

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་པར་
 འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །དོ་སོ་སྟོང་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཛིན་པའི་དོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་དོ་སོ་
 སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུག་
 པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གང་ཡང་འདིའི་དོར་བར་བྱ་བ་དེ་ནི་འདིའི་ཕྱོག་པའི་ཕྱོགས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་འདུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དང་སོ་ནི་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གཉིན་སོའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གོང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིན་སོ་ནི་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་
 མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །

ཕྱོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པར་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ནི་དེ་
 བས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
 པའོ། །འདིར་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚཱ་ལྷ་ས་ནི་ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 དེའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་ཞར་ལ་འོངས་
 པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་
 པ་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤར་དུ་ཉིད་ཀྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་སོ། །

འདིར་དཔེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
 བྱངས་ལས་བརྒྱུ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ཤིན་ཏུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་ཞར་ལ་འོངས་
 པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་ནི་འཕགས་པ་དག་གིས་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་
 མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ནས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ནི་གནས་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་བཙུགས་
 ལྡན་འདས་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ལྷག་མ་ནི་ཞར་ལ་འོངས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་

དགུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །སྤྱབ་པ་ཡང་དག་འབྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་
བའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་། །མི་མ་སྤྱན་སྤྱོད་གས་དང་གཉེན་པོ་
དང་། །རང་གི་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བྱ་
དང་། །འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་གི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་
དགུར་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་དང་དེའི་ལས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱེད་པ་དང་དེའི་ལས་དང་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རྣམ་རྟོག་དེ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འོ། །རྣམ་པ་དགུར་འདོད་པ་ནི་
གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དགུའི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་
རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་དང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས། ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ་སྣམ་ཡང་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་པའོ། །

གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པ་གི་གཞུང་འདི་ཐམས་ཅད་ཞར་ལ་འོངས་པ་དང་བཅས་
པ་སྟེ་མཐར་དེ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ངོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ནི་བསྐྱིང་བར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་
སྤྲུལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །

འདིའི་འོག་ནས་མདོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་བརྒྱད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་
ཕྱོགས་ནི་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །དེགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་འབྲ་བ་དང་དགག་པ་ལས་བསྐྱོག་པས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏོ། །སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནི་དེགས་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་
བསྐྱིང་བར་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཅུང་
ཞིག་ཀྱང་ཉེ་བ་དང་། རིང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
དེགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སྟོན་པའོ། །

སྐྱབ་པ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་སྟེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་
གིས་བྱང་ཆུབ་དམན་པ་བསྐྱིང་བར་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་
གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་
པའི་སྟེས་བྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་སྤྲུལ་དུ་བདག་ལས་སྐྱབ་པའི་

མཁན་པོ་ཉི་ལ་དང་རིང་བར་མི་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་བ་འདི་སྣང་དུ་བདག་ལས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་
ནི་རིང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉེའོ་སྣང་དུ་མི་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་
ན་བདག་ལས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་
ཉི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞིན་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ནི་འདི་སྣང་དུ་བདག་ནི་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དང་ནི་རིང་ལ་
བཞིན་དང་ནི་ཉེའོ་ཞེས་མི་སེམས་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་བ་འདི་སྣང་དུ་བདག་ནི་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་
དང་རིང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེའོ་སྣང་དུ་མི་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ནི། མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་མི་མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོ་དང་མི་མ་སྟན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉེན་པོ་དང་མི་
མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་མི་མངའ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅོམ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའོ། །དེ་

བས་ན་བདག་གིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལས་མི་མ་སྤྲོད་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་པའི་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ལྷན་པར་རྟོག་པའོ། ། རི་ལྷར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷན་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་པ་པོ་དང་དེའི་ལས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བསྟོམ་
 བ་དང་དེའི་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་མི་མ་སྤྲོད་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་
 དང་ལས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱའི་ལྷན་པར་རྟོག་པའོ། ། རི་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྒྲུལ་པའི་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་སྟེ་དུ་བདག་ནི་དམན་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དང་རིང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉེའོ་སྟེ་སྟེ་མི་སེམས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་རོ། ། རི་ལྷར་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྒྲུལ་པ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་ལྷན་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་ལྷན་པར་རྟོག་
 བར་ནི་མི་བྱེད་དོ། ། རི་ལྷར་སྒྲུལ་པ་བྱ་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱང་ལྷན་
 བར་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོམ་པས་ལྷན་པར་
 རྟོག་པས་ཟད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷན་པར་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་
 ཕྱོགས་སོ། ། དེ་ནི་གཟུང་བའི་ལྷན་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ལྷན་
 པ་དགུ་བསྟན་པའོ། ། གཟུང་བའི་ལྷན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ལྷན་པ་དགུ་གང་ཞེ་
 བ།

སྟོན་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་

ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །སྐབ་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆང་
 དང་། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་
 དང་། །ཉི་ཆེ་བ་དང་སྒྲ་ཆོག་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་སྔོངས་པ་
 དང་། །རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་
 འདི། །ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་
 ལས་བྱུང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དམན་པ་ནི་ཞན་པ་ཉིད་དོ། །རྟོག་པ་དམན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་དགུ་ལྟོག་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །སྤིང་བ་དང་ཞི་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བས་མ་སྤངས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱུང་བའོ། །རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འཛིན་
 པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མ་ཡིན། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པོ་དག་གིས་སྐབ་
 ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དུག་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟལ་
 བའོ། །དུག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་རོལ་
 དུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པོ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱིང་དུག་པ་མེད་ན་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི། དུག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཕན་ཡོན་ནི་དང་པོར་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 ངོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །

དེ་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པ་དམན་པའི་

ནམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་ནམ་པར་
རྟོག་པ་བརྒྱད་དོ། །དུག་པ་དང་བལ་བས་ན་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟེ་མིང་ཡང་མི་
ཐོབ་པ་དེ་བས་ན་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འཁོར་བར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞི་བ་ཡང་ཡོད་དེ་རྩས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྟོགས་པ་དམན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའོ། །ལྟ་བོ་དག་དུག་པས་ཡང་དག་པར་
ཡོངས་སུ་གཟུང་ན་བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ། དུག་པ་མེད་ན་
དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་དག་
དུག་པའི་གོ་བོས་ན་བདུད་ལ་སོགས་པས་སྐབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དུག་པ་
མེད་ན་དེ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པའི་ནམ་པ་མ་ཆང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་
པའོ། །རྟེན་གྱི་སྐྱ་ནི་རག་ལས་པའི་ཆོག་གོ། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི།
རང་གི་རྒྱད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བར་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་དུག་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་
གྱི། དུག་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འགོ་བའི་ནམ་
པར་རྟོག་པའོ། །

ཆུ་བོ་གང་གསུམ་ཆུ་བཅན་གཞན་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་དུ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལྟ་བོ་དག་གི་དུག་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དུག་
པ་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལྟོག་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའོ། །དུག་
པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ལྟ་བོ་དག་ནི་ལྟོགས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་

དྲུག་པ་མེད་པར་གང་ཟག་གི་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མེ་
པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའོ། །

ལྔ་པོ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ནི་དྲུག་པ་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པ་
རོལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན་དེ་དག་དྲུག་པ་དག་ལས་ཐ་མི་
དད་ལ། དྲུག་པ་མེད་ན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམས་པར་རྟོག་པའོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་དཔུང་གི་ཆོགས་ནི་འཁོར་ལོ་
རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་མེད་པར་གནས་པ་དང་འདུག་པ་ལ་འགྲོ་ཞིང་
གནས་པ་མེད་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་པ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ན་ལྔ་པོ་
དྲུག་པའི་རྣམས་སུ་འབྲང་བ་ལ་དྲུག་པ་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པ་དང་
འདུག་པ་ལ་མོངས་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའོ། །མིག་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་དྲུག་པ་
རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱིས་ལོང་བ་
བཞིན་དུ་ལྔ་པོ་དེས་ཁྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲུག་པ་མེད་ན་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་ལ་འགྲོ་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ཉི་བར་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམས་པ་དགུ་
ཡིན་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམས་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན།

འཛིན་དང་སོ་སོར་གཉོང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་
ནི། །གསུམ་ཆར་ཉི་བར་འབྲེལ་བ་དང་། །གནས་དང་མཛོན་པར་ཞེན་

བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་སོར་བཏགས་བ་དང་། །ཆགས་བ་དང་ནི་
གཉེན་སོ་དང་། །རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་བ་དང་
སོར་ཤེས་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འཛིན་བ་དང་སོ་སོར་གཏོང་བ་ལ་སོགས་བ་དགའའི་
ཆོས་ལ་འཛིན་བ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་
དགའའོ། །དེ་དག་གྱང་འཕགས་བ་དག་གིས་སྤངས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱ་བོའི་
ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་སོ་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱུག་བ་སྟེ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་
ནས། མི་འཛིན་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་འཛིན་བ་དང་གཏོང་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་བ་སྟེ། གཉེན་སོའི་སྤྱོད་སྤངས་དང་བཅས་པར་བརྟེན་དོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །འཆང་རྒྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་
གང་དང་ཡང་འདྲེ་བར་མི་བྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་དང་ཉི་
བར་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་ལ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ་ཀྱི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དངོས་སོར་བཏགས་བ་ནི་རྣམ་པར་

རྟོག་པའོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། དེར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་འགོ་བ་ལས་ཉམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་པོ་རྣམ་པ་དགའོ། །འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དགའ་གང་ཞེ་
ན།

ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་དང་ལམ་མིན་ངེས་འཇིན་
མེད། །འགག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་
དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིན་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་
མེད་དང་། །ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དང་དམིགས་པ་ལ། །འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་འཇིན་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་
འདིར་བྱུག་པའོ། །དེ་མེད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དགའ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དགའ་པའོ། །དེ་དག་གྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དང་པོ་
ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ནི་སྤྱི་ཞེན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་
དག་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་དུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུག་པ་ནི་ལྔ་པོ་དག་གི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དུག་པ་
མེད་ན་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེད་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཉམ་པ་ནས་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་ག་སྤངས་པའོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་དེ་དག་གི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་
དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པར་ག་རྒྱུང་བ་ཡིན་ལ། དུག་པ་མེད་པར་དེ་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འཇིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྟེ། ཆོག་སྒྲ་མའི་མཁུག་ལ་དགག་པའི་ཡི་གེ་སྦྱར་ཏེ་ཡོད་པས་སོ། །གསོལ་བ།
བཙུན་ལྟ་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གང་ག་སྤངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྟེ་
བཅའ་འགག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དུག་པ་མེད་ན་སྟེ་བ་དང་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྟེ་བ་དང་འགོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གསོལ་བ། བཙུན་ལྟ་འདས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་བཙུན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གང་ག་སྤངས་པའོ། །

དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བཙུན་པར་བྱ་ཞེན། ག་རྒྱགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ལྟར་རོ། །དུག་པ་མེད་ན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་སྟེ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅོམ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པར་མི་བགྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ།
 དུག་པ་མེད་ན་དེ་དག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
 རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

རིགས་ནི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། དེ་འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ལ་པ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ཡིན་ལ་དུག་པ་མེད་ན་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རིགས་འཛིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནས། འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་
 པའོ། །གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དུག་པ་མེད་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགྲུབ་པར་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་
 དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་གྱི། དུག་པ་དང་བྲལ་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མེད་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བར་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། ། ལྷག་པ་ལ་
སྦྱོད་ན་བདུད་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་པར་དགའ་བ་དང་། རྣམ་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དགོངས་པ་མཛད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷག་པ་མེད་ན་དེ་གཉི་ག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཕྱིར་རྟོག་པ་བ་དང་
དམིགས་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
དགོངས་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། ། དེ་ནི་
འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགྲ་བསྟན་པའོ། ། དེ་ལྟར་
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་གྲག་དང་དེའི་གཉེན་སྟོང་
སྟོགས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་པན་ཡོན་ཉིད་ནི་
དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ས་དགྲ་བ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་
དུ་ཟེན་ཀྱང་གཤོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་རྟོགས་པར་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེན། འདིར་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་གསུམ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། དེ་
ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། ། བསོད་ནམས་མང་སྟོང་མཆན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་ཆད་དང་བྲལ་ཞིང་འདི་ལ་དེ་མེད་པས་ན་བར་ཆད་
མེད་པ་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་

བ་མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་
སྟེ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གང་བྱང་
ཚུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྟོན་པའོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་བརྒྱ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ལ་སྟེ། དེ་ནས་འཁོར་དེའི་ནང་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །

དེའི་རྒྱ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ད་ལྟར་བྱང་བ་དང་མ་
འོངས་པ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་དོན་དུ་གཏོང་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་
སྦྱོར་བ་ཀྱན་དགའ་པོ་ཐོས་པ་འཇིག་པ་ལ་གཏད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གཉིས་པ་
སྟེ། ཀྱན་དགའ་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་
འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རྩལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱ་
གསུམ་པ་སྟེ། ཀྱན་དགའ་པོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རྩལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཆད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །ཡང་
ན་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་སྦྱིར།

དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཟད་
མེད་སྦྱེ་མེད་སྦྱིར་དེ་དག། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དག་གོ། །ཟད་བ་ཤེས་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ནི་མཐོང་བས་
སྤངས་བ་དེ་དག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྟོས་
ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཟད་བ་མེད་པར་ཤེས་བ་ནི་ཟད་བ་ཤེས་བ་ཡིན་ལ།
སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བ་སྟེ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུངས་ངས་བསྟན་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ག་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་བ་འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་དེ་ལ་ཟད་བ་དང་
མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན། དུལ་མི་ཟད་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཟད་
བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ལས་ཤེ་ན། ཆོས་དེ་དག་གྲང་
སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པས་
བསྟན་པའོ། །དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ལྷགས་བཀྲམ་པས་དེ་དག་
གི་དད་བ་སྐྱེད་བ་དང་། བན་ཡོན་བསྟན་པས་སྟོབ་བ་སྐྱེད་བ་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འཕྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་འཕྱོར་དེ་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་བ་
བསྟོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་

པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཟབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟད་བ་དང་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ནམ་མཁའ་མི་ཟད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །

གཟུགས་མི་ཟད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཅན་དུ་སོ་སོར་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའོ། །དེ་མན་ཆད་པན་ཡོན་ཡིན་
འོ། །དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་ཞེས་པ་ནི་ཞི་བའི་
རྒྱར་འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
བསམས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་
པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པས་ཟད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །གཞན་དག་ནི་སྟོན་བྱང་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དག་གཉིད་པོའི་སྟོགས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མི་
སྐྱེ་བར་བྱས་པ་དག་ནི་ཟད་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་འོ་སྟེན་དུ་
སེམས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་
ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་

འཛོམས། །གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །སྟོན་བ་ལ་ཡང་ཤེས་
བྱ་ཡིས། །སྤྱི་བ་བ་བྱང་བར་བརྗོད་བ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་
བརྩིས། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་བར་
གྲོལ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་བར་རྟོག་པའི་རིགས་ཅི་ཞིག་བྱང་བའམ་སྤྱེ་བ་མེད་བ་
གང་ཡང་ཐོབ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་ཡོད་བ་ཡིན་ལ་དེ་
བཞིན་དུ་སྟོན་བ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་
བརྗོད་བ་གང་ཡིན་བ་འདི་ལ་ཁོ་བོས་ངོ་མཆར་དུ་བརྩིས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་
མཆོད་ཉིད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་བྱད་མི་བཟོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་ཡང་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་བར་བྱེད་བ་ལོག་
པའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་མཆོད་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲ་ཆོགས་བ་ཆོས་ཉིད་ཅམ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་བསལ་ཞིང་དོར་བར་བྱ་
བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཅུང་བྱང་
མེད་དེ། སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེན། ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་
ལྟ་སྟེ། སྤྲ་ཆོགས་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ཅམ་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །དེ་དེ་

ལྟར་མཐོང་ན་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་
མཐོང་བའི་ལས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་ཞེ་ན།

སྤྱི་བ་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ལ། །དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་། །སྐད་
ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་
ལས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་བར་རྟོགས་པ་
ལའོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནི་མཐོང་བའི་ལས་མོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པས་བསྐྱུས་པ་
ཡིན་གྱི་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རེ་རེའི་སྤྱི་ལས་རང་གི་དོན་ལ་སྦྱོས་པའི་རྒྱུ་
བྱུང་བ་དེ་བས་ན། སྤྱི་བ་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
རང་ལས་གཞན་པ་ལྔ་པོ་དག་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །པན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཅིག་ལ་གཅིག་གོ། །རེ་རེ་ནི་དུག་ཚན་ཏེ། བསྐྱུས་བར་བྱ་བ་དང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་
དག་དུག་ཚན་ནང་འཁྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
གནས་ཤིང་། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གང་གསུངས་པའོ། །

འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའི་བར་དུ་བསྐྱུས་ནས་གང་གསུངས་པ་དེ་བསྐྱུས་བཅོམ་མཛད་པས།

དེ་ནས་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་ལུགས་
ནས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་

ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དོན་ལས་ཅུང་ཞིག་ཉུང་བ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་པའི་ཅུང་ཞིག་ཉུང་བ་ལས་འོག་ཏུ་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་མི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ལས་བརྒྱུད་པའོ། །སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡང་མདོ་དྲུག་ཚན་དྲུག་པའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་ཐོད་ཀྣལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུངས་ཏེ། ཐོད་ཀྣལ་དེ་ནི་བསྟོམས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། །ཐོད་ཀྣལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ཀྣལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་འགྲོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མདོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲུང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་དགྲུང་སོང་ནས་ཤེ་ན། འགོག་པའི་བར་དུའོ། །འགོག་པའི་མཐར་བྱས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདྲ་
ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་བ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གང་གསུངས་པའོ། ། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དགྲུང་སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་བ་དང་
བཅས་པའི་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་གསུམ་དང་། བཞི་དང་ལྔ་དང་། སྟག་དང་
བདུན་དང་། བརྒྱད་རྣམ་པར་ཀླུ་བའི་བར་དུའོ། །

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། ། མཉམ་བཞག་མིན་པའི་མཆོམས་
བཟུང་སྟེ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་
འགོ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ནི་འགོ་བ་གཉིས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། ། འདིར་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཞིང་འགོག་པའི་རྗེས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ཡིན་ལ། དགྲུ་བ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་མི་བྱས་ཏེ། འགོག་པ་ལས་
འགོག་པར་ལྡང་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་ཉི་བའི་ཕྱིར་དང་ཤུགས་
ཀྱིས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་
དེ་ལས་ལངས་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལས་ལངས་ནས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོང་བ་གཉིས་ཏེ་
རྫོགས་སོ། །

འོངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་སོང་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་

སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་འོངས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དགྲ་ཡིན་
 རོ། །ཅི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ནི་རིགས་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་
 ཟླ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ལས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་འཕྲོས་པར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོངས་
 ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་།

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་
 བཟུང་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་རྗེས་སུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་
 སུ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་
 ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་སོང་བ་ལས་ལན་ཅིག་
 ཕྱིར་འོང་བའོ། །གལ་ཏེ་ཐོད་ཀྲལ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་
 བ། རི་ལྟར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་དང་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་
 འབྱུག་པ་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་ལས་ནི་དེ་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐོབ་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་
 གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ལས་བསྟན་ནས། །བསྟོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་

སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་
དགུ།

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྟངས་ལོངས་སྤྱོད་མ་
བཟུང་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་
ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྦྱོར་
བའི་རྣམ་པའི་སྦྱོད་ལུལ་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཅིག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་འོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། ཟུང་བར་གང་ཡིན་པ་དེའི་
སྦྱོད་ལུལ་ཅན་ཏེ། དེའི་ལུལ་ཅན་ནོ། །མདོར་བསྡུས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱས་པར་
ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ནི་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་དག་གི་གཉེན་པོ་དང་ནི་གནས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟངས་ལོངས་སྤྱོད་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོ་ནི་གཤམ་ཏེ་ངེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །

དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་མེད་
པའོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་དུས་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དུས་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་

གྱི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་ལེགས་པ་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། དེ་མི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོ་ནི་ཚུགས་ནི་གསོལ་
པ། བཙུག་ལྟ་འདས་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ཡུལ་
གང་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་བཞེད་དེ། །

དེ་དག་གང་ལས་དང་རྣམ་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།
སེམས་མི་སྦྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྦྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །ཐེག་
པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་
བྱེད། །བསྒྲོམ་དང་བསྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བསྒྲོག་
ཉིད་དང་། །རི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ། །བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་
ཤེས་བར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གསོལ་པ། བཙུག་ལྟ་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མི་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། འོ་ན་ཅི་ལགས། མ་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། འོ་ན་ཅི་ལགས། བསྐྱོམས་ཀྱང་བསྐྱོམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོ་ན་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགུ་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན།

སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མིན། །ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྟོང་པ་

རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་ལ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ། །ཤེས་པར་
བྱ་བ་བསྐྱུག་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དག་ཏུ་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་གིས་གཉེན་པོ་ནི་གསོལ་བ།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱུབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱུབ་པར་བགྱིའམ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་སྲུ་
བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུངས་སོ། །དབྱི་བ་མེད་པ་དང་བསྐྱུན་པ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་གང་ཡིན་པ་གཉི་ག་ནི་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་
གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་
འབྱོར་འདི་དག་ནི་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་འཕམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཆགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་གང་གིས་མཉམ་པ་
ཉིད་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། གཉི་ག་དམིགས་སྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ།

གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་
 སོ་ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་རྣམ་
 བར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རི་
 ལྟར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དེ་དག་རབ་དུ་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 པའོ། །

གཉི་གཉི་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
 སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་མ་
 ལ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་
 མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉི་གཉི་གསོལ་
 བ། བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མ་བྱས་རྣམ་པར་མ་བྱས་མདོན་
 བར་འདུ་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པས་ཞེས་བྱ་བས་
 ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་
 ཅུང་ཟད་གནས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

དེ་གཉི་གཉི་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤུལ་པ་
 ལྟ་བུར་ཡིད་ཆེས་བར་བྱས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤུལ་པ་ལྟ་བུ་

ཡིན་ན་དེ་ལ་རྩི་ལྟར་ཡོན་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་མ་དག་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཆད་མར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
སོ། །གཉི་གཉི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་སྤྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ་འདི་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྲུག་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་འབྲུག་པ་ནི་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་
རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་ཉེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་འབྲུག་པར་མི་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བསྟན་པའོ། །འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ནས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་
གིས་བརྒྱལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགུ་བསྟན་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ།

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ། །ཡུལ་ཅན་བསྟོམ་པའི་ལམ་
འབྲེལ་བ། །དེ་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་པ་ཡིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་
རྣམ་པ་དགུ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
འདིའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །བསྒྲོམ་པའི་ལམ་འབྲེལ་བ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་གཞོན་
བར་བྱེད་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་
ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར།

ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་གསུམ་དག་གི། །བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་སྤྱི་བ་
རྣམ་གསུམ། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པར་
ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །མི་མཉམ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་
མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀྱན་མོངས་
བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །

ཅེས་པ་གསུངས་ཏེ། མོངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཐ་མ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཐ་མར་གྱུར་
པའོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་གསུམ་དག་གི། །བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མོངས་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

གྲིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཚྲོངས་པ་ལོ། །རབ་འབྱོར་གང་ཡང་
འདི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་
དབང་ཆེན་པོས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
ཚྲོངས་པ་ལོ། །གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལམ་
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
ཚྲོངས་པ་ལོ། །

གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཅིའི་བྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་བའི་ལམ་ལ་ཚྲོངས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་
གང་ལ་གནས་ནས་ནི་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ནི་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
ཚྲོངས་པ་ལོ། །གང་ཡང་གནས་མེད་བས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཚྱུགས་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་
པ་ལོ། །ལྷག་མ་ནི་ཞར་ལས་འོངས་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོའི་ཚྱུགས་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྲིས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལམ་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་
མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཚྲོངས་པ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོའི་ཚྱུགས་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་

ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོན་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱོངས་པ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོའི་
ཚུགས་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་དོན་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །

དོན་ཡང་མ་ཡིན་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་
པོའི་ཚུགས་ནི་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་དང་གཉིས་མེད་
པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་མེད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ལ་སྐྱོངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གཉེན་པོའི་ཚུགས་ནི་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་
ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་
མེད་པ་མི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་མཇད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་དོན་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་སྦྱོང་བ་འདི་ལ་དོན་མེད་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགྲུ་བསྟན་རྟོ། །བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྤུལ་ཅུ་ཅ་དྲུག་གཉིས་པོ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་ན་ཡོན་ཏན་དུ་
འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིངས་ལོན་ནས་དབྱུགས་
ཕྱིན་ལྟར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་སྦྱབ་ལོན་ཏན་སྤུན་
ཆོགས་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་པོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་
སྤེལ་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེན་པར་
བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་བསྟན་ནས། ཡམས་ནད་དེ་དག་ཉིད་ལོན་
ཏན་སྤུན་སྤུལ་ཆོགས་པ་དག་འབྱུང་བའི་གོགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་
ཟད་པར་གྱུར་ནའོ། །ཡུན་རིང་ལོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ནས་དབྱུགས་
ཕྱིན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་དེ་དག་གིས་བརྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཕྱིས་དེ་དག་
ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་འཆོ་བ་རྟེན་པ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སའི་དབྱེ་བས་དེ་དག་
ཟད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ལྷག་མ་ནི་
གོ་སྤྱོད། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱག་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། མདོ་ལས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །རྗེ་ལྷར་དེ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི།

སྟོང་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་བྱའི་རྟོགས་པ་ལུན་ཆོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགེ་རྣམས་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེ་བོ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཆན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །བར་ཆད་དང་བར་ཆོད་ལུས་པ་ནི་བར་ཆོད་དོ། །བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་འོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །

དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གསོལ་བ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་བླན་པ་ཡིན་པར་
བཞེད། །རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་
པའོ། བདག་པོ་བླན་པ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་གང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱབ་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །གསོལ་བ། བཙུག་
ལྟན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །

འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྤྲོ་རྣམས་བརྒྱད་མར་གྲོལ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་
ལའོ། །སྤྲོ་རྣམས་བརྒྱད་མར་གྲོལ་བ་ནི་གྲུ་བ་དག་དང་གྲུ་བ་དག་གིས་བསྐྱུར་
པས་འདུག་པ་སྟེ། བེར་གའི་བརྒྱད་མ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་བརྒྱད་མར་གྲོལ་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར།

དམིགས་པ་འཐད་པ་དེ་ཡི་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་དེས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་
ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཡི་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་
དང་། །སྦྱོར་དང་དགོན་མཚན་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཙུག་གིས་

པའི་རྟོགས་བ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། གཉེན་པོ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ནི་བསྐྱེད་བ་ལ། སྤྱི་བ་
རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དང་། རྣམ་པ་ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་དང་དྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། རྣམ་པ་ཀྱུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་བ་ཉིད་ལ་གནས་བ་ཅན་རྟོ། ཅིའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་
དེ་དག་ནི། དམིགས་བ་འཐད་བ་ལ་སོགས་བ་དོན་བཅུ་དྲུག་ལའོ། ལན་ནི་དོན་
བཅུ་དྲུག་ལའོ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི་ལོག་བར་རྟོག་ལའོ། དེ་ལ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསོལ་བ།
བཙུན་ལྟུང་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དྲི་བ་
ནི་འཐད་བ་ལ་ལོག་བར་རྟོག་བ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་
སོགས་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྟོན་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་
ལའོ། འཐད་བ་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

གསོལ་བ། བཙུན་ལྟུང་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་
བར་བགྱིད་བ་ལགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་དེས་བར་གཟུང་བ་ལ་

ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
 ཞེས་བསམས་པའོ། །ལན་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནས། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
 དངོས་སོ་མེད་པའི་རོ་སོ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་དེའི་ཆེ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་ན། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གང་ལགས་ཞེས་ལྷགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་
 པའོ། །ལན་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་
 པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟེ། ཐམས་
 ཅད་མདོན་སྤྱུང་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའོ། །དངོས་སོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་རོ་སོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་དང་དེ་སྤང་བའི་
 སྤྱོད་དེར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའོ། །

གསུམ་སོ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སོ་མེད་པའི་རོ་སོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཅོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་དམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེའི་སྤྱན་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་

ནཱ་པར་བལྟས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་གཟིགས་ནས་
སོ། །དངོས་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་
ནི་དངོས་པོར་བཏགས་པས་སྟོང་བས་བསལ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྟོ། །

དེ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་ཀུན་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་པས་
བཟུང་བ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཡང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་
མཚན་ཉིད་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དེ་དག་
ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །གང་སྟོང་བ་ཉིད་
དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པན་ཚུན་འདུ་བར་འགྱུར་
རྟོ། །གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡང་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་
ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་
ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་གསུམ་ཡང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བྱའོ། །

ནཱ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སོ་སོ་ཞིང་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་
ལ་སོགས་པ་དང་སྒྱུར་ན་ནཱ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་རྟོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ནཱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏེ། །ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །མ་བྱས་བ་ནི་བྱེད་བ་པོ་དང་
བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་པ་གཞན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་བ་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་
གཞན་རྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལས་དང་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཆོས་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་རོ། །

དངོས་པོ་མ་མཆིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱུབ་
པའོ། །འཆལ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཤེས་
པ་པོ་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཆལ་བ་མ་མཆིས་པས་དངོས་པོ་མ་མཆིས་
པའམ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པས་ཞེས་བ་དང་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་སྐད་དུ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་
རྫོབ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་གཞན་
དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ལན་ནི་བཙམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དེ་
ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་རྟེ། འདིའི་དོན་ནི་དེ་དག་གི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །

ཀུན་རྫོབ་ནི་བྱིས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱིས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའམ་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྤྱོད་
བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དག་གང་གི་ཆིག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ཞེས་ལོག་
པར་རྟོག་པའོ། །

དེ་ལྟར་ནི་མཐའ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ནི་གང་གིས་གང་ལ་ཅི་
ཞིག་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སེམས་སོ། །ཆིག་གི་ཆོགས་འོག་མས་ནི་ལན་བཏབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
སྟེ། འདིར་དེ་གང་གི་ཆིག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདི་སྣམ་དུ་
གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་པ་
དང་ལྡན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུན་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྱབ་པའི་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ན་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སེམས་སོ། །ལྷག་མ་
ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཡང་དག་པའི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་རབ་ཏུ་
གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་གྱི་
ངེས་པའི་ཆོག་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པའོ། །མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་མཐའུ་
པའོ། །དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་དུག་པའོ། །རྟོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ།
དེ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་
ཉིད་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་
གསུམ་མོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་རྟོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་
ཏེ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་
སྤྱུལ་ཀྱང་བྱུང་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བ་འདི་ཡོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱིའི་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་གཞན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཕུལ་དུ་བྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟོགས་པའི་
སྒྲས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ། །མངོན་པ་ནི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ་སྟེ། སྒྲོས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་གཅིག་
གི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་གང་གིས་ཤེས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། ཉེ་བར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྱིའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དེ་
བས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལས་ཕུལ་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་གོ། །

དེ་བས་ན་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཆོག་
སྒྲ་དུགས་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདི་སྤྱམ་དུ་གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་
ཅི་མ་མཐ་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་གཉི་ག་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པས་
བཤོ། །མདོ་འགྲེལ་མ་ཞི་ལན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གསལ་བཞིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་
ཀྱི། རྣམ་པ་གཞན་དུན་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ནི་ཆོག་མཐོ་དྲགས་ཅམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་བཟགས་པའི་མིང་ཡིན་
ཀྱི། དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་དག་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་
གསལ་བར་གྱུར་བཤོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་ཅམ་མོ་ཡིན་ཏེ། བོན་ཅི་ཞེ་ན།
བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པཤོ། །མ་ནོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པཤོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ནི་ཀྱན་བརྟགས་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
རོ། །དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ། བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་སོ་སོར་སྤྲང་བཤོ། །

དེ་ཉིད་ནི་འབྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་བྲལ་བས་ན་གཞན་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་མ་ཡིན་པཤོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་
པ་ཅམ་ལས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བྱས་པ་བརྒྱན་པའི་ལྷག་མ་ཅམ་རིག་
པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བཤོ། །བག་ཆགས་ཟད་པ་ལས་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་

རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གསལ་
བར་གྱུར་བ་བསྟན་བ་དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་འདིས་
ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅེ་ན། མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་དུ་བརྗོད་བ་སྟེ། གཟུགས་ཙན་མ་
ཡིན་པའི་བྱང་པོའི་མིང་གི་སྒྲར་བརྗོད་དོ། །

མིང་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་མཚན་མ་ཡང་ཡིན་པས་ན་མིང་དང་མཚན་མ་སྟེ།
མཚན་མ་སྟོས་པས་རྒྱ་མེད་པའི་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བས་ན་མིང་དང་མཚན་མའི་སྐྱ་འདིས་མིང་དང་མཚན་མས་བྲུབ་པའི་ངོ་
པོའི་བྱང་ཆུབ་མཚན་པར་བྱེད་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་སྟེ་ཆོགས་
པར་རྣམ་པར་རིག་བ་ཙམ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཙམ་གྱི་སྐྱས་ནི་ངེས་པར་
གཟུང་པའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་པར་
བྱེད་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་དུ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཆོགས་པ་
ཙམ་ཉིད་ཆོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་པར་བྱེད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་
གསལ་བར་གྱུར་པར་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེ་ཆོགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྲུབ་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་ལྟར་ན་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་གཅིག་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་གཟུང་
བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ཉིད་འཕྲང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དངོས་
པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་གསལ་བར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན་ཤུགས་ལས་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཆོགས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བྱང་

ལྷན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་
ཀྱི་བྱང་ལྷན་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ལྷན་སྟེ། དེ་ཡང་
བྱང་ལྷན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་རྒྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསལ་བར་
གྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བྱང་ལྷན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ལྷན་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་བྱང་ལྷན་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ལས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱུ་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ལྷན་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་།
མངོན་པའི་སྐྱ་ནི་མ་ལུས་པ་གསུངས་ཏེ། འཁྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་སྟོ་
ནས་མཐེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འཁྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ནི་བྱང་
ལྷན་ཀྱི་སྐྱ་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་པའི་རིགས་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དེ་བས་ན་བྱང་ལྷན་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་དག་པར་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ།
འདིར་བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྟེ། བྱང་
ལྷན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་
རིགས་པས་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནི་དགེ་འདུན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན།

གལ་ཏེ་དེ་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱོད་ན་རྒྱ་མེད་པས་གང་ལས་དེའི་
བྱང་ཆུབ་ཡིན། ཅི་སྟེ་སྤྱོད་ན་མི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ལས་བྱང་ཆུབ་
ཡིན། ཅི་སྟེ་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ན་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དགོ་
པའི་ཅ་བ་ནས་བར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །

འདིར་ལན་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་དགོ་པའི་ཅ་བ་མི་འཕེལ་ལ་གཉིས་མེད་
པས་སྤྱོད་ན་འཕེལ་ཏེ། འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་གང་ནས་བཅམས་ཏེ།
བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་བྱལ་བར་འགྱུར་ལ། གང་མི་དགོ་པས་གྱང་བཅོམ་པ་ནི་
དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷུང་བ་དེ་བས་ན་དེ་དག་གིས་མི་ཆོམས་པར་གྱུར་པ་ནི་
དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་གངས་སུ་འགོ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་
ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ཞར་ལས་འོངས་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། །འཁོར་རྒྱ་བར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །རབ་ཏུ་འབྲེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་མ་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་
གྱིས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་གང་ལགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། འདི་སྟུམ་དུ་གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། མ་
མཐོང་བ་དག་ལ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ཅོམ་གྱིས་
དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་སོ། །ཆོག་གི་ཆོགས་

འོག་མས་ནི་ཡན་ཡིན་ནོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྦྱོས་
བ་དང་བྲལ་བ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་པས་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །

ཐུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བལྟས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་
ནོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །མདོ་ལས་སྦྱོས་པའི་སྒྲ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་སྒྲ་གཉིས་ནི་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ནོ། །མི་སྦྱོ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །འཕྲོ་བར་མི་
བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་དོ་བོ་ཉིད་འཕྲོ་
བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པའི་ཐ་དད་པ་དག་ནི་དབྱེར་མེད་

བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་འཕྲོ་བར་མི་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གཉི་གར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་རྩ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
ལྡན་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་
ཡང་མ་འདུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
པའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ལན་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷག་ཡན་ཆད་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་གལ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
སོ། །རྗེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་
རྟོག་པའོ། །ལན་ནི་གཞུང་འོག་མ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡིན་
ནོ། །དེའི་འོག་ནས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །

འདི་སྐྱམ་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་
འདུལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་ཉེ། གལ་ཉེ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་
ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ་དེ་དག་དང་དེ་དག་ལྡན་པ་དང་བྲལ་
བར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདུལ་བ་དེ་ཉིད་ནི་གང་དང་
ལྟན་བ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །རབ་
འབྱུང་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
གྲིས་མཆན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཡང་དམིགས་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །འཁོར་བ་ལས་
དགོལ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་མན་ཆད་ནི་
ལན་ཡིན་ནོ། །

གསོལ་བ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་
པོ་གསུམ་དུ་ལྷུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྲིས་ནི་བསྐྱེལ་བ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དགོད་
བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་གྲིས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདིར་མཆན་
ཉིད་ཐ་དད་བ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་བ་མེད་
པའོ། །དེ་མན་ཆད་རྒྱས་པར་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །དེ་བ་གཞན་དག་ནི་དེ་དང་འབྲེན་
པའོ། །དེ་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྦྱར་བ་
ལས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ལེ་ཏུ་ལྟ་བའོ། །

སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།

མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་

ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཆོག་མཁས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས།

སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་འབྲན་དང་
ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་
བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་
པ་དྲུག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་འབྲན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་།
ལྷ་རྩེས་སུ་འབྲན་པ་དག་གིས་སོ། །ཆོས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་གིས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་སྐབས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མདོ་ལས་དང་པོར་འདིའི་བཙུམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོང་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆོལ་བ་དང་ལན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་རེ་རེས་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དྲུག་པོ་
དག་གིས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་

ཆིག་ལྡས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་
 བོ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་བོ་དང་།
 སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིད་
 ལ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ངེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་ལྡས་ཆོས་རྗེས་སུ་བླ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་གཅིག་གིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིའོ། །དེ་ནས་བྲིས་པ་དང་ལན་དག་ཡིན་
 འོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་
 འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྦྱར་བ་ལས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ལེ་ཏུ་
 བྱུག་པའོ། །

སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།

ད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
བས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་དང་པོར་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་
རི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་བར་བྱེད་པའོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །

སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་སྐར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་
པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་
སུ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ཆོག་གི་ཆོགས་བཞིས་འཆད་པར་མཛད་པ་དེ་བས་ན་དང་
པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་
བྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་གཤམ་པར་

བྲ། འི་ལྷར་སྐྱེས་བྱ་བོ་ཚུན་རྒྱད། འོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་
པ་ན། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྲ་ཚུབ་སེམས་དབང་གིས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དེས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེས་ཤིང་འཕངས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པ་སྟེ། སེམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དང་པོའོ། འི་ལྷར་སྐྱེས་བྱའི་
རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། བོ་ཚུན་གྱི་རྒྱད་མོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཟག་པ་
མེད་པའི་གིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་བསྐྱོམས་པའི་འཁྲུགས་ཀྱིས་འཕྲེན་པར་བྱེད་
དེ། རབ་འབྱུང་འདི་ལ་ཞེས་བྲ་བ་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་
སྟུང་གས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྲ་བའི་བར་ཏུ་སྟེ། འདིར་དང་པོར་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་
ཞེས་བྲ་བའི་སྐྱད་ག་ནི་དེས་པར་ཞེས་བྲ་བའི་དོན་རྟོ། །གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་
མངོན་ནས།

གང་ཆེ་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་གིས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན། རྣམ་སྟོན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྟེས། རྟེ་ཆེ་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ཡེ་གིས། །

ཞེས་བྲ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟན་
གྱིས་བྱུབ་པས་འདྲུག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅིས་བརྟོད་

དོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འབྱུང་བར་གྱུར་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དོ། །རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས།

སྤྱི་བ་ལ་སོགས་སྤྱོད་བ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་
ནས། །ཆོས་རྣམས་མཆོད་ཅིང་མེད་པར་ནི། །སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་
གིས་རྫོགས། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དོན་སྣ་
ཆོགས་པ་ཅིང་ཀྱི་ཕྱིར་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་མ་ནི་རྫོགས་པར་
སྤོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྱལ་བ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བཞི་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཅིང་། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་
ལྟར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཅིང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
གིས་མཐོང་། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཅིང་། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་
བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་གཉིས་པ་སྟེ། འབྲས་ཆན་འཆོད་དུ་འགྲོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཞུང་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མི་ལམ་དེ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་

སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་
སྟའོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་བ་ལ་བསྐབ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གང་གསུངས་པའོ། །མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དག་ལྡན་ཞེས་བྱ་
བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ནི་བས་སྐྱར་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
བར་རྟོགས་བར་བྱང་ཚུབ་བ་སྟེ་ལེའུ་བདུན་པའོ། ། །

སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྟན།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པའི་མངོན་བསྟན་པ་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྡོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲུལ་དང་རྣམ་
གསུམ་དང་། །མཛད་དང་བཅས་པ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་
ཡང་དག་བཟོད། །

ཅེས་བྱ་བ་སྤར་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྡོགས་སྡོག་སྡོགས་པ་
དང་། །སྒྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ།
རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་དེའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས།

ཐག་པ་མེད་ཆོས་རྣམ་ཀུན་དུ། །རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཐོབ་གང་
ཡིན། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རུ་
བཞེད། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་
མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་
བརྩུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐུ་མཆེད་ནི། །རབ་
ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁྱེན་
དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་
བཞི་དང་། །དབང་བརྩུ་དག་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་
བཞི་དག་དང་། །བསྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །འཛན་པ་ཉེར་

གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་
ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་བ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་
བ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་བ་གང་ཡིན་
དང་། །རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
བ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་དུག་གིས་གསུངས་ཏེ། ཟག་བ་མེད་པའི་
ཆོས་རྣམས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བར་དག་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་
བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ། སྐྱོ་བྱར་ཀྱི་འབྲུལ་
བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
སྐྱེ་བ་པ་ཀྱན་ཀྱི་ངི་མེད་དང་། །རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྦྲོད་
ནི་བྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
སོ། །ཟག་བ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་བ་བཞི་དང་། །རྣམ་བར་ཐར་བ་བརྒྱད་དང་།
མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་བ་དགུ་དང་། ཟད་བར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
བཅུ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་བ་མེད་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། །སྟོན་ནས་མཁྱེན་བ་དང་། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་བ་བཞི་
དང་། །

རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་བ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། །སྟོབས་
བཅུ་དང་། །མི་འཛིགས་བ་བཞི་དང་། །བསྐྱེད་བ་མེད་བ་གསུམ་དང་། །དུན་བ་ཉེ་བར་

གཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་
དག་པར་བཅོམ་བ་དང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་
རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་
སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་
ཅིང་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་ནས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་
མཐུག་སྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་སྤྱི་མའི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་
ནི། གཅིག་མིན་དུ་མའང་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འཛིན་བརྟོད་པ་འཐད་པར་
འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་
བཞི་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚུལ་གཞན་ལས་སྐྱུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་ནི་
ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད། །དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་
ལྟན་འདས་མ་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་དང་
མདོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་དང་གསུང་
དང་སྤྱགས་ནི་སྐྱུ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པའི་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་མཉམ་པ་
ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཆོས་དེ་དག་སྐྱུ་གང་གིས་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་ཞེས། ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གསལ་བའི་བདག་

ཉིད་ཚེས་ཉིད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པས་ཚོགས་གོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་པོ་ནས་
བསྐྱབ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
བཟང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོའི་ནང་ནས་འདི་ག་ཉིན་ལས་འདས་
པའི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིན་པར་འཆད་པར་གྱུར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་།
གཟུགས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་གྱི་
ཚོགས་རྒྱས་པར་མང་དུ་བསྟན་པས་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྤོན་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་བལྟའི། །ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་
ཉིད། །རྒྱལ་བ་གྲོང་སོགས་དེ་དག་གི། །ཉོན་མོངས་རྒྱན་གཅོད་ཉོན་
མོངས་མེད། །སངས་རྒྱས་སྤོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
དང་ཆགས་སྤང་དང་། ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འཕྲི་བ་
ཀུན་ལ་ལན་འདེབས་བྱེད། །

ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པ་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་སེམས་ཅན་གང་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་

ན། དེའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དེ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་
 རྫོགས་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་
 ཉིད་གཙོད་པར་བྱེད། མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དག་གི་སྒྲིན་ནས་
 མཁྱེན་པ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་
 པ་མི་མངའ་བ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་གནས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྲུགས་
 མཉམས་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེན་ལོན་པར་
 མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། འདི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
 བེ་རྫོགས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

རྒྱད་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་
 བོ། །གང་ཆེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤྱང་རོ། །

དེ་དང་དེ་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་དང་དེའི་ཆེ་སྤྱང་བའི་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྤྱ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱང་ཞེ་ན།

ལྟའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུང་
 ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྲུལ་བ་མེད་པས་
 བཟང་མི་མྱོང་། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྲུབ་
 པར་ངེས་པར་བཟོད། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་

ཀྱང་བརྗོད་བ་ཡིན། །

མཛད་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་སྐལ་བ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆོག་པ་པའི་དོན་མཛད་
བའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཛད་བའོ། །ཟད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་བ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་གསུངས་ཏེ། འདིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སྟོས་བ་ནི་གཞན་དག་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོས་
བ་ནི་འབགས་བ་མ་ཡིན་བ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྒྲ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་བ་བསམ་བ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །བྲལ་མེད་པའི་དགའ་
བ་དང་། །མགྲ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཉི་བར་ལོངས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་གང་དེ་ལྟར་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་བ་སྟེ།
དེ་ལ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །བསྐྱན་བཅོས་མཛད་པས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

མཆོན་ནི་སྐུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
འདི། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་
ཉི་བར་ལོངས་སྟོང་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་དེས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་བ་དག་གིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་བས་
ན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་མཆོན་དག་ནི། །

ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རྩས་སྤྱལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་
 ཞབས་སོར་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་
 ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྤྱི་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་
 མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྤྱི་ཆེ་དང་། །ཞབས་ལོང་མི་མདོན་སྤྱི་གྲེན་
 དུ་ཕྱོགས། །ཁྱིན་བ་ཨེ་བྱའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །མདོམས་ཀྱི་སྤྱ་
 བ་སྤྱབས་སུ་རུབ་པའི་མཚོག། །བགས་བ་གསེར་མདོག་བགས་བ་
 སྤབ་བ་དང་། །སྤྱི་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འབྲུངས་དང་། །ཞལ་
 མཛོད་སྤྱས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ། །འདི་ཡི་དབྱང་པའི་མགོ་
 རྒྱུ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་བའང་རོ་མཚོག་སྤྱང་། །སྤྱི་
 བྱི་བྱ་ཁྱོ་རྩ་རྩ་རྩ་ཆུ་ཞེང་གས། །གཙུག་ཏོར་ཡར་འཕགས་ལྷགས་རིང་
 མཛེས་བ་དང་། །ཆངས་དབྱངས་འགྲམ་བ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་
 ཆེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །གངས་
 བྱི་བཞི་བརྩ་ཐམ་བ་ཆང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྩི་བ་
 མཚོག་གི། །འདྲ་བ་འདི་དག་སྤྱམ་ཏུ་ཅ་གཉིས་མཚན། །

འདིའི་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་འཁོར་ལོས་མཚན་བས་ན། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་
 ལོས་མཚན་པའོ། །ལེགས་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྩས་སྤྱལ་དང་འདྲ་
 བའི་ཞབས་མངའ་བས་ན་རྩས་སྤྱལ་ཞབས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡིན་
 བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའོ། །འདི་ལ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་བས་
 འབྲེལ་བ་མངའ་བས་ན་ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་མོ་བས་འབྲེལ་བའོ། །

ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ལ་ཅན། །འདི་ཡི་ཞེས་བྱ་བའི་འོག་
མ་དང་སྐྱར་རོ། །འདི་ཡི་སྐྱ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་པར་
བྱེད་པའི་གསུམ་པའོ། །སྐྱ་ནི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐྱ་བདུན་མཐོ་བ་དག་གིས་
མཆོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་དག་གིས་མཆོན་ལྷ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆོན་པ་ཉིད། །ཞབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གནས་པ་
དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་གཞོན་ལ་
ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་བ་
ཡངས་སྐྱ་ཆེ་བར་། །ཞབས་ལོང་མི་མངོན་སྐྱ་ནི་བྱེན་ཏུ་ཕྱོགས། །

བྱེན་པ་ཨེན་ཡའི་འབྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །མདོམས་ཀྱི་སྐྱ་བ་སྐྱབས་སུ་བྱུབ་
པའི་མཆོག་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ། །སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་རྟིང་བ་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཆོགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱས་དབྱེ་བའོ། །སྐྱ་ཆེ་བར་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་རྒྱ་
ཆེ་ལ་བར་བའོ། །ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། སྐྱ་བྱེན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ།
མདོ་ལས་བྱས་མོའི་སྐྱ་དང་དང་། །ལོང་བུ་མཛེས་པར་བྱུབ་པས་ན་ཞབས་ཀྱི་ལོང་
བུ་མི་མངོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་མི་མངོན་པའི་སྐྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
པར་སྐྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལོང་བུའི་སྐྱ་ནི་བྱས་མོའི་སྐྱ་དང་དང་། །ལོང་བུའི་བྱས་
པ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །བརྒྱའི་རྩ་བ་མན་ཆད་ཀྱན་ལ་ཞབས་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་ཏུ་
རྒྱད་པར་བྱའོ། །མདོམས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ནི་མདོམས་ཀྱི་སྐྱ་བ་སྟེ། །འདི་ལ་མདོམས་ཀྱི་སྐྱ་
བ་སྐྱབས་སུ་བྱུབ་པའི་མཆོག་མངའ་བས་ན། །དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

འདིས་ནི་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། །རྟིང་བ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། །སྐྱ་ཆེ་ལ་

བླ་བ་ཉིད་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱ་མི་མངོན་བ་ཉིད་དང་། ལྷ་བྱེན་དུ་ཕྱོགས་བ་
ཉིད་དང་། བྱིན་བ་ཨེན་ཡའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། བྱག་རིང་ལ་མཛེས་བ་ཉིད་དང་།
མདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྤྲབས་སུ་རུབ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མཆོད་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

བགས་བ་གསེར་མདོག་བགས་བ་སྤབ་བ་དང་། ལྷ་ནི་རེ་རེ་ནས་
གཡས་ལེགས་འཁྱུངས་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤྲས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་
གའི་འབྲེལ། འདི་ཡི་དབྱུང་པའི་མགོ་རྒྱུ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལ་རོ་སྟོད་སེང་གའི་དང་འབྲེལ་བ་མངའ་བས་ན་རོ་སྟོད་སེང་
གའི་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ནོ། །མགོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་སྟེ། མགྱུར་དང་
རྒྱུད་ལེགས་པར་འབྲེལ་ཅིང་ལྷན་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱག་པའི་བར་ནི་ཐལ་
གོང་སྟེ་བྱང་རོ། །འདི་ལ་དེ་རྒྱས་བ་མངའ་བས་ན་ཐལ་གོང་རྒྱས་བ་ཅན་
ནོ། འདིས་ནི་བགས་བ་གསེར་མདོག་ཉིད་དང་། བགས་བ་སྤབ་བ་ཉིད་དང་། ལྷ་
རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤྲས་མཆོད་བ་ཉིད་
དང་། ལྷ་རོ་སྟོད་སེང་གའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། དབྱུང་མགོ་འིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཉིད་དང་།
ཐལ་གོང་རྒྱས་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མཆོད་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། འདི་ལ་རོ་མི་ཞེས་པའང་
རོ་མཆོག་སྤྲང་། །

ལྷ་ནི་རུ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གཤམ། གཙུག་ཏོར་ཡར་འཕགས་ལྷགས་
རིང་མཛེས་བ་དང་། ཆངས་དབྱུངས་འགྲམ་བ་སེང་གའི་འབྲེལ་དང་
ཆེམས། འིན་ཏུ་དཀར་དང་ཆད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། བྱངས་
ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་བ་ཆང་བ་དང་། ལྷན་ནི་མཐོན་མཐིང་ལྷན་རྩི་བ་

མཚོག་གི། །འདྲ་བ་འདི་དག་སྐྱུ་ཕྱི་ཕྱི་མཚོན། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སྐྱུ་བཅད་བ་གཉིས་པོ་འདིས་རོའི་མཚོག་མཁྱེན་བ་
 ཉིད་དང་། ཅུ་མོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གའ་བ་ཉིད་དང་། དབུ་གཙུག་ཏྱིར་དང་ལྟན་བ་ཉིད་
 དང་། ལྷགས་རིང་ཞིང་སྐབ་བ་ཉིད་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། འགྲམ་བ་
 སེང་གའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཆེས་ས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། ཆེས་ས་མཉམ་བ་ཉིད་
 དང་། ཆེས་ས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཆེས་ས་མཉམ་ཞིང་བཞི་བརྒྱ་ཚང་བ་
 ཉིད་དང་། སྐྱུ་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། རྩི་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མཚོན་
 སྐྱུ་ཕྱི་ཕྱི་གཉིས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བརྩའི་ཚད་ཀྱི་ཚོགས་མངའ་བས་ན་བཞི་
 བརྒྱ་ཐམ་བ་ཚང་བ་སྟེ། བརྒྱ་ཚན་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་ན་འདི་དག་སྐྱུ་ཕྱི་ཕྱི་མཚོན་ཡིན་ནོ། །བ་མཚོག་ནི་བ་དང་སྤང་ངོ། །ཡང་
 བ་མཚོག་ནི་ཁྱུ་མཚོག་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་བཤད་བ་དང་རྒྱ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་མཚོན་
 མ་ནི་མདོ་ངོ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་ལ་སྟེ།

འདི་ལ་མཚོན་ནི་གང་གང་གིས། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་
 ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྩོགས་པས། །མཚོན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་
 འབྲུག། །

འདིར་མཚོན་གང་དང་རྒྱ་གང་དང་གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་བ་
 དེ་དང་དེ་རབ་ཏུ་རྩོགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱུ་འདིའི་མཚོན་ཡང་དག་
 པར་འབྲུག་སོ། །ཡང་གང་གི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།

ལྷ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་བ་དང་། །ཡང་དག་སྤངས་ལ་བརྟན་བ་

དང་། །བསྐྱ་བ་བསྐྱེན་དང་གྲུ་ལོ་མ་པའི། །དངོས་པོ་སྐྱེན་དང་གསལ་
བྱ་བ། །ཐར་པར་བྱེད་དང་དགེ་བའི། །ཡང་དག་སྒྲུངས་དང་སྐྱེལ་ལ་
སོགས། །སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཆན་ཉིད་དེ། །དེ་ལ་སོགས་བ་མདོ་
བཞེན་ནོ། །

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲ་མ་དག་སྐྱེལ་བ་དང་བསྐྱ་བ་དག་དང་།
ཆོས་ཉན་བ་དང་། མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་བ་དང་། མཆོད་ཉེན་གྱི་ཐད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
སོགས་བ་ལ་གཡོག་བྱས་པས་བྱག་དང་ཞབས་འཁོར་པོའི་མཆན་དང་ལྟན་བ་
ཡིན་ནོ། །ཡི་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་བ་དང་། བཟའ་བ་
དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་བ་གྲུ་ལོ་མ་བ་བྱེན་ནས་བྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་
གཞོན་ཤ་ཆགས་བ་ཉིད་དང་། བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དོ། །གསལ་པར་བྱ་བ་ཐར་པར་
བྱ་བ་མང་པོའི་ཆོག་ནི་སོགས་པའི་དོན་ཏོ། །གསལ་བ་ཐར་པར་བྱས་བ་
དང་། །སློག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱས་བ་དང་། །སློག་གཙོད་བ་ལས་ལྷོག་བ་ཀྱན་
ནས་བསྐྱེན་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། །རྟེན་བ་ཡངས་བ་ཉིད་དང་། །སྐྱ་ཆེ་ཞིང་
བྲང་བ་ཉིད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་བ་རྣམ་པར་སྐྱེལ་ཞིང་འགྲིབ་
པར་མ་བྱས་པས་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མདོན་བ་ཉིད་དང་། །སྐྱའི་སྐྱ་བྱེན་དུ་སློགས་
བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་སོགས་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་བཞེན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེན་བ་ཇི་སྐད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་པའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་
བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞེན་གཤེགས་བ་དང་། །བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐྱེས་བུ་

ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སྤུམ་ཅུ་ཙུ་
གཉིས་སོ། །དེ་དག་མངོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་
དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཐུབ་པའི་སེམས་མེད་ཅངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་
ནམས། །སྐྱུམ་སྐྱུམ་གྱིན་གྱིས་སྐྱབ་དང་། །ཅེ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་
མེད། །

[illegible]

མོང་བྱ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སང་གི་སྤང་ཆེན་བྱ་དང་
 བེ། །སྤྱ་མཆོག་སྟབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་
 གཤེགས་བྱང་དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་བར་
 འཆོམ། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་སྟག་པའི་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པས་ནི་
མོང་བྱ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མེད་གཤེ་
སྟབས་སྤྱི་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སྤྱི་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་།
ངར་བའི་སྟབས་སྤྱི་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་མཆོག་གི་སྟབས་སྤྱི་གསལ་གསལ་
ཉིད་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སྤྱི་ཕྱོག་ཅིང་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་མངོས་པར་

གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་བྱང་བ་ཉིད་དང་། སྐྱ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་
བྱི་དོར་བྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་རིམ་པར་འཆོམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

གཅང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐྱ། །མཆོན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་། སྐྱ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐྱ་གཅང་བ་ཉིད་དང་། སྐྱ་འཇམ་པ་
ཉིད་དང་། སྐྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་ཡི་ཁོ་ལག་
ཡངས་ཤིང་མཛེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །

གོམ་སྟོམས་སྐྱ་ན་ནི་དག་པ་དང་། །འིན་ཏུ་གཞོན་མདོག་ཅན་ཉིད་
དང་། །སྐྱ་ཁྱུ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །འིན་ཏུ་གིམ་པའི་སྐྱ་ཉིད་
དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གོམ་པ་སྟོམས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
དང་། སྐྱ་འིན་ཏུ་གཞོན་ཤིང་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་ཁྱུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་
རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་འིན་ཏུ་གིམས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུག་གོ། །

ཡན་ལག་འིན་ཏུ་རྣམ་འབྲེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྐྱ་མེད་དག་པ་
དང་། །དཀྱ་རྒྱུ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྫོངས་དང་། །ཕྱང་རེ་བ་དང་ལྟེ་བ་
ནི། །ཟབ་དང་གཡས་སྟོགས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཀྱན་ནས་བལྟ་ན་སྐྱ་ག་
བ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་བྱེད་དང་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་

དང་ཉིང་ལག་གིན་ཏུ་རྒྱལ་བར་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། གཟེགས་པ་རབ་རིབ་མེད་
 ཅིང་དག་བ་ཉིད་དང་། དཀྱ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། དཀྱ་སྒྲུབ་ས་བྱིན་བ་ཉིད་དང་། དཀྱ་
 མ་རྫོང་ས་བ་ཉིད་དང་། ལུལ་ལྷུང་རེ་བ་ཉིད་དང་། ལྷེ་བ་ཟབ་བ་ཉིད་དང་། ལྷེ་བ་
 གཡས་སྤྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་མཛེས་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 དགའོ། །

ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐྱ་ལ་ནི། སྒྲེ་བ་གནག་བག་མེད་བ་དང་། ལུག་
 རི་གིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། ལུག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་
 དང་། ཞལ་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་དང་། ཞལ་གཟུགས་གཟུགས་བརྟན་
 འབྱུང་བ་དང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞལ་འདི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ཞལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞལ་གདོང་སྟེ། ཞལ་གདོང་ལ་
 གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་མངའ་བའོ། ཆོགས་སུ་བཅད་བ་བྱེད་དང་གཉིས་པོ་
 འདིས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྐྱ་ལ་སྒྲེ་བ་གནག་བག་མེད་བ་ཉིད་
 དང་། ལུག་གིང་བལ་ལྟར་འཇམ་བ་ཉིད་དང་། ལུག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་བ་ཉིད་
 དང་། ལུག་གི་རི་མོ་ཟབ་བ་ཉིད་དང་། ལུག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་ཏ་ཅང་
 ཡང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་གདོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 བརྒྱད་དོ། །

ལྷགས་མཉེན་བ་དང་སྤབ་བ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཉིད་
 དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱལ། །རྫོ་དང་དཀར་དང་

མཉམ་བ་དང་། །བྲིན་གྱིས་སྤྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་
བ་ཉིད་དང་ནི། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་བཏོ། །ཆོག་ས་སུ་བཅད་བ་བྲེད་དང་
གཉིས་པོ་འདིས་ནི་ལྷག་ས་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ལྷག་ས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། ལྷག་ས་
དམར་བ་ཉིད་དང་། སྒང་པོའི་ང་རོ་ཉིད་དང་། འབྲུག་གི་སྤྲ་དང་ལྟན་བ་ཉིད་དང་།
གསུང་སྟོན་ཅིང་མཉམ་ལ་འཇམ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་ལྷུ་མ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་
རྩོ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་
བྲིན་གྱིས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གཅང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཅུ་
གཉིས་སོ། །

སྟོན་ཡངས་བ་དང་རྩི་མ་སྟུག་ །བརྒྱའི་འདབ་མ་འབྲ་བ་དང་། །སྟོན་
ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་བ་དང་། །སྟུམ་དང་སྟུ་ནི་མཉམ་བ་དང་། །བྲུག་
རིང་རྒྱས་དང་སྟོན་མཉམ་དང་། །ཉམས་བ་རྣམ་བར་སྤངས་བ་
དང་། །འབྲུལ་བ་ལེགས་བར་འབྲེས་བ་དང་། །དབྲེས་ཆེ་བ་དང་དབྲུ་
རྒྱས་དང་། །

ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་བ་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་སྟོན་ཡངས་བ་ཉིད་
དང་། རྩི་མ་སྟུག་བ་ཉིད་དང་། སྟུམ་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ་
ཉིད་དང་། སྟོན་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་མ་འཇམ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་མ་སྟུམ་
བ་ཉིད་དང་། སྟོན་མའི་སྟུ་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། བྲུག་རིང་ཞིང་རྒྱས་བ་ཉིད་དང་།
སྟོན་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་མ་ཉམས་བ་ཉིད་དང་། དབྲུལ་བ་ལེགས་བར་འབྲེས་

པ་ཉིད་དང་། དཔལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། དབྱ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
བཙུག་སྤྱོད་མོ། །

དབྱ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དང་། །སྤྱལ་འཇམ་མི་འཇིངས་ངོ་བོ་
དང་། །མི་གཤོར་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་། །དཔལ་གྱི་བེལ་དང་
བཟ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །

ཅེས་བྱ་བ་ཆོག་རྒྱུ་ལོ་འདིས་ནི་དབྱ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་།
དབྱ་སྐྱ་སྤྱལ་པ་ཉིད་དང་། དབྱ་སྐྱ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། དབྱ་སྐྱ་མི་འཇིངས་པ་ཉིད་
དང་། དབྱ་སྐྱ་མ་གཤོར་བ་ཉིད་དང་། དབྱ་སྐྱ་བྱི་ཞེས་པ་ཉིད་དང་། ལྷག་དང་ཞབས་
གྱི་མཐེལ་ལ་དཔལ་གྱི་བེལ་དང་། བཟ་ཤིས་དང་གཡུང་བྱང་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག་ཡིན་ནོ། །

གང་གིས་སྤིད་པ་རི་སྤིད་པར། །འགྲོ་ལ་པན་བ་སྤྱ་ཆོག་ས་
དག །མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྤྱ་དེ་ནི། །ཐུབ་བའི་སྤྱལ་བ་རྒྱན་མི་
འཆད། །དེ་ལྟར་དེའི་ལས་འཁོར་བའི་བར། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་
བཞེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤིད་པ་རི་སྤིད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྤིད་པ་དང་
ནམ་མཁའ་རི་སྤིད་པའི་བར་དུ་ལོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་བསྟན་ནས། དེའི་དབང་

དུ་མཛད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ་སྤྲུམ་པའི་རབ་འབྱེད་ཀྱི་བྱི་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་ལན་དག་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཛད་པ་ཡང་རྣམས་པ་དུ་ཞིག་ཅེན། དེའི་ཕྱིར།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྐྱ་རྣམས་བཞི་ལ་འགོད་པ་
དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམས་པར་བྱང་བ་རྟོགས་
པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་རྣམས་ཇི་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་པ་རོལ་
ཕྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་
ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བརྟ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་
ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྲིན་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་
ནི། །མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརྟོག་པ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་སངས་
རྒྱས་ཞིང་། །རྣམས་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་
ཆད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་
རྒྱལ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །རྟུང་མི་བྱ་དང་བདེན་མཐོང་
དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་མེད་པའི་རྩལ་དང་
ནི། །རྣམས་པར་བྱང་དང་ཆོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
པ་ལ། །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཐུངན་འདས་ལ་འགོད་པ་
སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་འདི། །རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །
ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཐའ་འགོད་པའི་སྤྱི་ནི་དབུས་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་

བྱུང་། །དེ་ལ་ངས་འདི་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་
དཔལ་དང་དྲུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤངས་ནས་བདེ་
འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངས་འདི་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཞི་བ་དང་། ལྷ་བ་
དག་གིས་འདོད་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། ཚིག་དེའི་ནང་ནས་ཡོད་བའི་
ལྷའི་བྱའི་སྤྲེལ་ཡིས་དེ་དང་འབྲ་བ་ལྷ་མ་ཡིན་དག་ཀྱང་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ལྷ་དང་ལྷ་མ་
ཡིན་དང་ཆངས་བ་དག་རང་གི་གནས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
འོང་བ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་ལས་གཞན་བ་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ལས་གསུངས་བ་ཡིན་གྱི།
མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངས་འདི་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དྲུག་པ་ནས་
བཅུ་མས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་
ལ་འགོད་བའི་ལས་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོའི་དབྱེ་བ་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་
བ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །

དེ་ལ་གསུམ་པ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་
པར་འབྲུང་བལོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་བར་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མའི་མཁན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་
 ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་
 ལ་བདག་ཉིད་འགོད་པའི་ལས་སོ། །

བདག་ཀྱང་སྐྱིན་པ་གཏོང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཐུན་པས་དགའ་བར་
 སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་དུག་ལ་འགོད་པའི་ལས་
 སོ། །བདག་ཀྱང་དགའ་བ་བཅུའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་
 བསྐྱོམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ལས་
 སོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟེ་
 ཆོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་གཤམ་འོང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་དེ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་
 དེ་ཡང་འཛིག་ཉོན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བརྟན་བཏགས་པ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་
 སོ། །

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དམིགས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །གསོལ་བ། བཙུག་ལྟ་འདས་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། སེམས་ཅན་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་ལས་སོ། །

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་འགོད་པ་
བྱས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས། ལམ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་
ལས་སོ། །གསོལ་བ། བཙུག་ལྟ་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དབང་བསྐྱར་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
བྱ་བ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། རོ་མཆར་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །

བཙུག་ལྟ་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་
དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ལ་མཁས་པ་ལ་སྟོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་

ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཆུང་མི་བླ་བ་ལ་
 འགོད་པའི་ལས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་
 ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
 དངོས་སོ་ལས་རྣམས་པར་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་སོག་སྤངས་
 པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ནི་དོན་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གིས་ཀྱང་རྒྱས་
 པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རི་ལྗར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རི་ལྗར་ཆུ་ལ་བཞེན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མིང་ཅམ་དུ་བྱད་པར་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་ཅམ་དུ་བྱད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 དགོངས་སོ། །

མིང་ཐོས་པ་ན་དངོས་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་ཅམ་དུ་བྱད་པ་མི་
 དེགས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམས་པས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་
བ་གང་འདི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སློ་བྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱ་དང་
རྒྱུན་གྱིས་སྦྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་མཆན་མ་ཡང་
དེ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོ་སོར་སྦྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི་
དངོས་པོ་འོ། །

ཟླ་དྲུག་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་བ་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་
པར་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་
རོ། །ཡིད་ཆེས་བ་དང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བ་དང་སོ་སོར་རིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་གྲངས་སོ། །བྱམས་པ་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་
འདིར་རྒྱ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱམས་པས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་
ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མའི་དངོས་པོ་ལ་མིང་དང་འདྲ་
ཤེས་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་སྟམ་
དུ་སེམས། གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དམ་བཅགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་
ལ། དེས་བཙུག་ལྷན་འདས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། དངོས་
པོར་མེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་སོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོ་ན་བྱམས་པ་ཁྱོད་རི་སྟམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་གསུངས་པ་ལ། བྱམས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསོལ་རྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ལགས་པ་དེའི་ཆེ།
བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་རྟེ།
སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་ན། བྱམས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁྱས་པའོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་
སྟེ་དུ་ཡོད་ཀྱི། རོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
སོ། །བྱམས་པས་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་
རོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན་དབྱིངས་འདི་ནི་རོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་
གསོལ་རྟེ། དེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་རྟོ། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བའི་རོན་ནི་མཐར་དགག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ངེ་ལྟར་རོན་དམ་པར་འགྱུར་ཞེན་བྱ་
བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་རོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རོན་རྟོ། །དེ་
སྐད་ཅེས་ཁྱས་ནས་སྟུན་འབྲེན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་རྟེ།
གལ་ཏེ་དངོས་སོ་དེ་རོན་དམ་པར་མ་མཆིས་ནའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆེ་
དབྱིངས་རོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་མ་མཆིས་པ་ངེ་ལྟར་མཆིས་པར་འགྱུར་རྟེ། མི་
འགྱུར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མའི་དངོས་སོ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་

ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་ནི་རྟེན་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བསམས་པ་ལོ། རྟེན་དུ་འདོད་ན་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བས་ན་
བྱམས་པ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཟོད་ཅིང་འདོད་པ་དང་
སྦྲོབས་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཤེས་རབ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་སྤྱོད་པ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་
འདུག་པ་ལོ། །དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་རྣམ་
གངས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལོ། །ཀྱང་
གི་སྤྱུས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རོ། །རྣམ་གངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
པ་ལོ། །གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་ཉིད་དཔྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
དེ་སོ་སོར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྣམ་
གངས་གཞན་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་གཞན་
ཡིན་པར་གྱུར་ན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་འཕམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་
ན་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེའི་མཚན་མ་ཡང་གྱིས་པས་དམིགས་སུ་

མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་འབྲེལ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མཆོན་
མ་དམིགས་པ་ལ་འདེད་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོམ་པ་ལྟར་
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

བྱམས་པས་གསོལ་བ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན་དེ་ཅི་མ་མཆིས་
བའམ་མཆིས་པ་ཡང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དེ་ལ་
འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་
གང་གི་ཆེ་ཆུང་པར་རྟོག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཆུང་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་
ལ། ཆུང་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། རོན་དམ་
པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མེད་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆུང་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་
འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་སྟེ། གང་གཞན་དག་ལས་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་གསུངས་པ་འདིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆུང་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་བརྟགས་པའོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་ཀྱན་དུ་བརྟགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།

དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཁོན་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་
དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྲོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

གསོལ་བ། དེ་དག་གང་གི་རྣམ་སྤྱོད་མཆིས་གང་གི་རྣམ་སྤྱོད་མ་མཆིས། གང་
ནི་རྣམ་སྤྱོད་མ་མཆིས་པ་དང་རྣམ་སྤྱོད་མཆིས་པ་མ་ལགས་པའི་དོན་དམ་པས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུམ་པོ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཉི་བར་སྤངས་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གཟུགས་
ཞེས་བགྱི་བ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར་བཅི་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་
མ་མཆིས་པར་བཅིས་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་བ། ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ནི་གཟུགས་མ་ཡིན། གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གང་གཟུགས་མ་ཡིན་
གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
བྱངས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསོལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་མཁས་
པས་ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་སྤང་བ་དང་།
ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་བ་དང་། ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་བལྟ་

བར་བཀྱི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དེ་
དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་གང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་དེའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འོ། །

གང་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེའི་སྤོང་
བའོ། །གང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་འོ། །གང་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྐྱོམ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེའི་བསྐྱོམ་པ་འོ། །གསོལ་བ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ལགས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བྱམས་པ་མཆོག་ཏུ་
ཟབ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་
མ་སྤངས་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བས་སྤྱང་ན་ལས་མ་འདས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་ལས་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །

དེ་བས་ན་འདི་ལ་གཉི་ག་ཡང་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་སྤྱོད་བ་

མེད་པ་དེ་བས་ན་གཉི་ག་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་ངོ་། །གསོལ་བ། གཉི་ག་མ་སྤངས་ན་
 རི་ལྟར་གཉི་ག་བཏང་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། གཉི་
 ག་སྤང་བའམ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིའི། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་
 སུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ཉི་བར་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྤྱོད། །

དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་ཀྱང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་འཁོར་བ་
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྤྱོད། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གང་
 དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གང་སྤྱོས་པ་མེད་པ་འདི་
 ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པའོ། །གསོལ་བ། ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་
 ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་ཁམས་སྣ་
 ཆོགས་པ་དག་སྟེ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་གྲུ་ལོ་པ་སྟེ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་དོན་
 དུ་གཉེར་རྟེ། དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མགྲུ་བར་འགྱུར་ངོ་། །

ཁ་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དམན་པའི་བྱང་པར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་
 པ་དེས་མགྲུ་བར་འགྱུར་ངོ་། །འགའ་ཞིག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱང་པར་དམན་པ་
 དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མགྲུ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་

བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་ལྷར་དགྲ་བཙེམ་པ་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དེ་དང་དེར་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱམས་པ་ངས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་
 སྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤངས་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འཁོ་བའི་
 དགྲ་བཙེམ་པ་ལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་གིས་སོ། །

གསོལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་ཐུ་ཆེ་བ་གང་ལགས། དེས་ན་དེ་དག་གྲུ་ལོམ་པའི་བྱང་བར་
 དོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
 བཀའ་སྩལ་བ། གང་འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་འཁོར་
 ལོས་སྦྱར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཇིན་པ་
 མེད་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །གང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
 པའི་བདེ་བ་དང་། འཇིན་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཕུན་མོང་ཏུ་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདིར་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་མ་ཐུ་ཆེ་བའོ། །

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་བྱི་བའོ། །དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་

ནི་བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ལན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་ལྟར་གཤམ་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ན་འཁྲུལ་པ་ལོག་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་གིས་
སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་དག་སྤངས་པ་དང་། དོར་བ་ལ་འགོད་པ་ནི་བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བཀའ་
སོ། །དེ་ནི་འདིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གིས་
བཏོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་མེད་པ་ལ་
འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
ཆོག་གི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་འགོད་
པའི་ལས་སོ། །གསོལ་བ། བཙེམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོན་དམ་པར་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོག་ལ་འགོད་པའི་ལས་
སོ། །གསོལ་བ། བཙེམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པས་ཆོས་གང་མངོན་པར་
རྒྱུགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷ་མཆོག་གི་མཐར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་པར་གཤམ་པ་ལ་
འགོད་པའི་ལས་སོ། །

གསོལ་བ། བཙེམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་སྟན་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙུག་བདུན་བཞུན་བཏོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིག་གསུམ་པོ་ཆོས་

ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞེས་ཤིང་ནམ་ཡང་འདིག་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་
སོ། །ཆོས་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ་སྐྱ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། ལུས་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ནི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉག་པ་ཉིད་གྱིས་ཉག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་
དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་འདིག་པ་མེད་པའི་
ཉག་པ་ཉིད་གྱིས་ཉག་པ་སྟེ། ཐོག་མ་དང་ལྡན་ཡང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་ལ་
པའི་སྐྱ་ནི་རྒྱན་ཆགས་པའི་ཉག་པས་ཉག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཐ་དད་པར་ཉག་པར་
འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡང་ཉག་པར་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྟར་ན་མཛད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ཞེ་ན། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་སོ་ཐ་དད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞེ་ན། འདིག་རྟེན་པས་ཐ་དད་པ་
བཟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཅིག་ལ་
བསྐྱས་པའི་དོན་ནམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོར་བ་དང་། དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམས་དང་། དེ་
མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིབ་ནི། དོན་བསྐྱས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་བྱུག་།

འདི་ནི་འདིའི་བསྐྱས་པའི་དོན་གཞན་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ནི་
ཀྱན་མཁྱེན་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །མཚན་ཉིད་དེའི་སྟོར་བ་ནི། རྣམ་པ་ཀྱན་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའོ། །སྟོར་པའི་རབ་ནི་ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྫོགས་
པའོ། །སྟོར་པའི་གོ་རིམས་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པའོ། །སྟོར་

བའི་མཐའ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྦྱོར་བའི་འབྲས་
བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུང་། །

ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་
དང་། །ཆོས་སྦྱ་ཕྱིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །དོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་
གསུམ། །

འདི་ནི་འདི་དེ་དོན་བསྐྱུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་
དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་འོ། །སྦྱོར་བ་བཞི་དེ་བདག་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཅེ་མོ་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་
གྱིས་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའོ། །སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དེ་དེ་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་རོ། །

ཐུབ་པས་ཆོག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དག་ལས་འདས་པར་མཐུན་ནས་གསུང་གི་པ་
རོལ་ཕྱིན་མཆོག་གང་གསུངས་པ། །ལ་ལར་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཅུང་ཞིག་
བསགས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ལ་དེ་དོན་བརྟུན་ག་ལ་ཡོད། །བདག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བྱས་ལས། །ཤེལ་ལྟར་དངས་
ཤིང་མཁའ་བཞིན་མཉམ་མེད་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོ་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་མེད་པའི། །ལམ་གྱུར་སྟོག་ཆགས་ཀྱན་གྱིས་དེ་ལས་
རྟག་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ནི། །འགྲེལ་བ་དག་
ལྟན་ཞེས་བྱ་བ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་འབད་བ་ཡིས། །མདོར་བསྐྱུས་ཆོག་

གསལ་སྒྱུར་བ་ཡིན། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ། མཁས་
བ་ཆེན་པོ་རེན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
གྱི་འབྲེལ་བ་དག་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །

དབང་ཕྱག་དམ་པའི་མངའ་བདག་ལྷ་བཙན་པོ་ཁྱི་བཟ་ཤེས་འོད་སྡེ་བཙན་
གྱི་བཀས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲི་ལྷ་བྱ་ཏེ་ཤྲི་ལྷ་ཞལ་སྤྲོས་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་
དག་སྟོང་ཤྲི་ལྷ་ཞལ་དང་། དག་སྟོང་དག་པའི་སྟོ་ཞལ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷ་ཏེ་
གཏན་ལ་ཕབ་པ། །

སྤྲེད་གྱི་བརྟེན་ཆེན་པོ་ཤྲི་ལྷ་བྱ་དང་། ལྷ་ཏེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་འགོས་ལྷས་
བཙན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བཙན་པོ། །

[illegible]

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བུ་གྲག་པ་འདི་དཔེ་ཆ་ཡི་ནང་ནུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
བཞག་མས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ།།

